

SKAUTING

ROČNÍK 32 KVĚTEN 1994

9

Z OBSAHU:

TÁBOROVÝ
INSPIROMAT

ZÁVOD VLČAT
A SVĚTLUŠEK

ZAŘAZENÍ
VODNÍCH
SKAUTŮ

PŘÍLOHY:
EKOTÁBORY
LÉTO PRO R&R

Krátce od Vás pro Vás	2
Z redakce	2
Inspiromat	3
Krátkodobá táboření a pobyt v přírodě	3
Jak na to?	4
Vlčata a světlušky	5-6
Třetí zpráva k Závodu vlčat a světlušek	
Vítej mezi nás	
Pampeliška?	
R&R	6
Záhřab s Jardou	
Vzniká roverská banka	
Roverské cesty	
O nejhezčí skautskou klubovnu	6-7
Řezbářem snadno, ale pomalu 2.	7
Vůdcům a vůdkyním	8-9
Učme se skautsky myslet 9.	
Skautské výlety a výpravy IV.	
Tábory 1994	
Inspiromat	
Desatero skauta táborníka	
Škoda, že nepoznaly...	10
Bylo, nebylo – pohádka o skautské demokracii	10
Zelené deníky – příloha	11-14
Zařazení vodních skautů v našem hnutí	15
OS	16
Ještě k setkání OS v Dobrušce	
Co dělají a připravují oldskauti v Hradci Králové	
Ať se mládí vytrácí – my jsme všichni Junáci	
Nové knihy	17
Diskuse – Názory – Kritika; Z dopisů	18-19
Alespoň jednou v životě...	
Od skautského hnutí ke (skautskému?) fundamentalismu	
Moje pouť za modrým trojlístkem	
Kousek exilové historie	20
Evropa je tu pro tebe	20
Thinking Day 94 v Praze	21
Skauting na Prostějovsku	22
Otevíráme archivy	22
Zprávy	23
PŘÍLOHY: Nápady pro R&R – léto 1994	
Ekotábory	
Disciplinární řád Junáka	

Fotografie na obálce: Jiřina Homolková (1. strana)
Anna Cuhrová (4. strana)

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu
vydává Junácká edice pro Junák a Slovenský Skauting
šéfredaktor a grafická úprava – Michala Rocmanová
redakční rada:

Jozef Boško	Eduard Pachman
Zdeněk Hájek	Jaroslava Pešková
Milan Husák	Tomáš Řehák
Nora Janotová	Vlasta Šebestová
Vladimír Kopřiva	Ondřej Vanke
Iva Macková	Jiří Zachariáš
Michal Neděla	Jiří Zajíc

Adresa redakce:
Skauting, Sokolovská 44, 186 00 Praha 8
Cena výtisku pro předplatitele 9,60 Kč
Předplatné na celý rok včetně poštovního 105,- Kč
Bankovní spojení: ČS Praha 1, č. ú. 5013050-018/0800
Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou
pošt – Střední Čechy v Praze, č.j. P/FiS-1865/1992
Zaslané rukopisy, kresby a fotografie se archivují a vra-
cejí se na vyžádání odesílatele.
Uzávěrka 9. čísla byla 1. 4. 1994
Termín pro odevzdání příspěvků do 1. čísla: 22. 7. 1994

BUDE...

Štafetový oheň sesterství a bratrství

Dnes tedy poslední pokyny, čas se naplnil. Do organizování této akce bohužel zasáhla vyšší moc v podobě zpoždění vydávání Skautingu. S lítostí musím konstatovat, že štafeta, tak jak byla zamýšlena s určitostí proběhnout nemůže pro malý počet přihlášených.

Přesto však neklesajme na mysli, přece to nevzdáme! Alespoň ta střediska (oddíly), které se již k akci přihlásila. Zvolíme tedy náhradní řešení, ke kterému se mohou přidat i další, je jednoduché. Každé středisko (oddíl) na svém vybraném místě, bez ohledu na to, zda leží na naší naplánované trase, zapálí v sobotu večer 11. června 1994 táborový oheň na památku 80. výročí založení spolku Junák - Český skaut. Proč právě v tento den? Je to nejbližší víkend k výročí - JČS byl založen 15.6.1914. Program u ohně bude samozřejmě individuální, ale zapálen by měl být slavnostně a mělo by v jeho úvodu vzpomínuto tohoto výročí (viz příručky Úsvit českého junáctví, nebo Cesta k pramenům).

Pokud se někde přeci jen dokázali připravit a uspořádají alespoň několik ohňů v jakési malé štafete, dokázali, že jsou jako skauti - připraveni. Všichni, kteří zapálíte slavnostní ohně v tento večer (ať již jednotlivě, nebo „miništafetově“) napište nám! Sdělte své národné, místo ohně a své zkušenosti, budou se jistě hodit v budoucnu. Pro všechny čtenáře skautských tradic budeme mít alespoň malý diplom a zveřejníme na závěr této akce jejich seznam.

Ohnivčům ať fagule nezvlhnou (11. června, ale ani pak na táboře) přeje
Windy

Další události, které se chystají v nejbližší době, najdete na str. 23.
Nabídku kursů a LŠ najdete také v Junák hlásí.

POKUD VYDÁTE SBORNÍK,

o dávné či nedávné činnosti vašeho oddílu nebo střediska, či pokud jste tak už učinili, ale ještě jeden výtisk vám zbyl, doporučuji vaši laskavé pozornosti toto sdělení: Skautské sborníky sbírá Národní knihovna a údaje o nich zahrnuje do seznamu českých knih, do ústředního katalogu a do národní bibliografie, kterou dostávají nejen naše a evropské knihovny, ale také Kongresová knihovna USA. Sborník můžete poslat na adresu: Národní knihovna, oddělení povinných výtisků, Klementinum 190, Praha 1, PSČ 100 01.

Sborník by měl mít tiráž, to jest měl by obsahovat tyto údaje: název sborníku, autor, rok a místo vydání, vydavatele.
Ropim

Z REDAKCE...

NEZAPOMNĚLI jste si objednat
a zároveň zaplatit **33. ročník**
SKAUTINGU? Už je nejvyšší čas!

Příští – 33. ročník bude mít opět 11 čísel
o 24 stranách. Příloha Junák hlásí bude i nadále
součástí časopisu. Předplatné na celý rok je 110 Kč.

UPOZORNĚNÍ!

KDO NEZAPLATÍ VČAS – t.j. do 29. 7. 1994,
tomu nemůžeme zaručit, že dostane č. 1.
V žádném případě nemůžeme tisknout do

ANKETA Skautingu byla součástí 8. čísla (JH). Jejím vyplněním a odesláním nám pomůžete v přípravě příštího ročníku. Neváhejte!

Veškerou korespondenci, týkající se distribuce či předplatného zasílejte, prosím, na adresu: **Junácká edice, Olga Kolluchová, Sokolovská 44, 186 00 Praha 8.**
Redakci Skautingu adresujte zásluky, související s obsahem časopisu.
Děkujeme.
red

Opavky:
- v 7. čísle bylo omylem zkomolené jméno autorky fotografie na obálce. Správně zní Drahomíra Paulusová.
- v Zelených denících si šotek zařadil nejen na gramatice, ale i věcně. Jeřáb popelavý (Grus grus) patří mezi krátkokřídlé, nikoli mezi brodivé. Čáp černý má nohy a zobák červené, a ne černé.
- v čísle 8: br. Lobkowicz udělil 20. dubna jáhenské vysvěcení br. Vášovi Mouchovi v bazilice sv. Václava na Smíchově (ne sv. Víta, chrám sv. Víta je na Hradčanech).

Redakce se omlouvá všem čtenářům.

INSPIROMAT INSPIROMAT INSPIROMAT

Táboření na výpravách už je tu a letní tábory 94 za dveřmi. Snad se hodí pár nápadů:

Vozík z kuláček a co s ním...

U kolínských skautů fotografoval František Bobek

Krátkodobá táboření a pobyt v přírodě

Ve svém zaměstnání u Lesů ČR se setkávám s různými potížemi skautů při krátkodobém i dlouhodobém táboření, případně při jednodenním pobytu v přírodě. Pokusil jsem se shrnout získané zkušenosti.

Časy se mění a na změny je nutné ve vlastním zájmu včas a správně reagovat, aby z nevědomosti nedocházelo k rozčarování a zbytečným nedorozuměním.

Tyto jsou doby, kdy lesy, louky, pole, vodní nádrže a toky byly téměř ze sta procent státními. A tím vlastně nič! Střežili je vlastníci nebo uživatelé a skautskými oddíly byly tehdy spíše vzácností a vyřizovaly se zpravidla na místě. Většinou smírou cestou. Tedy jistá benevolence až lhostejnost.

Podle zákona číslo 229/1991 Sb. ve znění zákona číslo 93/1992 Sb. byla řada pozemků vrácena původním vlastníkům: jednotlivcům a šlechtě. Dost velké

Oprava celtý

Stalo se vám někdy, že jste roztrhli stan? Vám jistě ne, ale třeba někomu stan půjčíte a on vrátí stan se skobou. Jedna z možností, jak stan spravit, je díru sešít ať již přímo nebo podložit obdélníkem z celtý a ten přišít. Často však takto opraveným místem zatéká.

Zkuste díru zalepit chemoprénem. Vystříhnete z celtoviny záplatu. Natřete chemoprénem stan, asi o 1 cm větší

plochu než je záplata, potom natřete i záplatu. Když lepidlo „zavadne“ (viz návod na lepidlo, 5 – 10 min. podle teploty), přiložte záplatu. Asi po hodině celou záplatu potřete zvenku znovu chemoprénem. Je důležité, aby okraj záplaty neodstával. V místě záplaty je stan neprodyšný, to však není na závadu. Potom již jen ožmoulat zbytky chemoprénu z rukou a počkat, zda opravdu při dešti záplata nebude téct.

Pavel

Dobré i pro skauta

Při výpravách potřebujeme někdy – vlastně skoro pořád – trochu sáhnout do matičky Země – při stavbě ohniště a jeho likvidaci, při vydloubnutí jednorázového WC, při vybudování odpadové jamky pro tlející odpadky... Polní vojenská lopatka je pro tento účel jistě vhodná, ale je příliš velká a těžká. Dobře nám však

poslouží jednoruční zahrádkářský rýče. Je běžně k dostání v železářských a zahrádkářských prodejnách. Stojí bratru asi 15 korun českých a je dlouhý 28 cm. Opatří-li si skautik na něj i patřičný potah, snadno ho přiblíží do tomy či chlebníku. Jeho přítomnost ve výpravě přispívá k tomu, aby po skautském pobytu v přírodě nikdy nebylo ani stopy...

Sir

Být připraven na vše – i na velkou vodu

jako mimonšti skauti.

Foto poslal Sir

výměry pozemků přecházejí podle zákona číslo 172/1991 Sb. zpět obcím a městům. Připravuje se zákonná úprava, podle které budou další pozemky vráceny církvi. Teprve zbylá část zůstane ve vlastnictví státu.

Všichni noví vlastníci budou svá vlastnická práva uplatňovat s podstatně větším důrazem. Dřívější benevolence ustoupí a nahradí ji ostřejší přístup. Už v současnosti se setkáváme s četnými příklady.

Jak si mají uboží skautíci počínat, aby pobyt v přírodě ve zdraví přežili?

Odpověď je jednoduchá: Počínají si jako přátelé a ochránci přírody! Takové chování obsahuje mimo jiné ohleduplnost a slušnost. I když jsou lidé (a budou i mezi novými vlastníky), na které neplatí nic a vyhnout se nepříjemnostem nebude snadné.

V praxi je žádoucí uplatnit známé zásady:

– Pokud chceme rozdělovat oheň, dodržíme běžně platné zásady a předpisy. Pokud území ještě neznáme, dotazem na Obecní úřad, u pracovníků Lesů

České republiky (LČR) či náhodných občanů můžeme zjistit, komu pozemek patří a vyžádat si souhlas majitele.

– Zvláště při 1 – 2 denním pobytu v určitém území a navíc s přenocováním by předchozí postup měl být samozřejmostí.

– Lze předpokládat, že i nadále budou přístupnější pracovníci LČR, než soukromí vlastníci. Pokud nějakou oblast navštěvujeme pravidelněji, pokusíme se získat paušální souhlas. V tom případě je vhodné obracet se na revimiky LČR. Je známa řada takových souhlasů na základě brigádnických výpomocí při jarním zalesňování, vyklizení kletu a ochranné kultur.

– Udělte si dobré jméno i tím, že pomůžete likvidovat následky táboření těch, kteří byli na tom místě před vámi! Se změněnou situací musíme i my hledat nové způsoby a postupy. Rozhodně se nenechte odradit prvními neúspěchy nebo dokonce hulvátstvím. Pokud dodržíme skautské zásady chování v přírodě a jednání s lidmi, nemůžeme prohrát!

Ing. Josef Novák – Grizzli

JAK NA TO?

Jak zlepšit docházku členů oddílů, jak navázat spolupráci s rodiči?

Častokrát, když hovořím s některými vedoucími našich oddílů, slyším z jejich úst různé stesky na nezáměr mládeže o oddílovou činnost a nedostatečný počet skutečně aktivních členů. Tento neutešený stav je v mnohých případech i odrazem laxního přístupu mnohých rodičů k činnosti svých dětí ve skautingu. Pro některé z nich jsou oddíly spíše úschovnou dětí v době, kdy je nepotřebují, než výchovnou organizací. Odmítají si uvědomit, že celková činnost oddílu není závislá pouze na činnosti a práci vedoucích, ale také na pravidelné docházce a aktivitě členů. Často jim ve skutečnosti na činnosti oddílu ani moc nezáleží. Celá tato situace je, podle mého názoru a zkušenosti, zapříčiněna způsobem života a ekonomickým stavem většiny rodin. V období čtyřicátých a padesátých let rodiče neměli moc času na sledování mimoškolní činnosti svých dětí.

V období po roce 1970 si mnoho rodin pořizuje vlastní chaty, chalupy ap., kde tráví většinu svého volného času, a to bez ohledu na zájmy dětí. Aniž si to většina rodičů uvědomuje, snaží se svým dětem nahradit nedostatek času, výchovy a péče a zahrnují je neúměrným blahobytem. Tím vytvářejí začarovaný kruh fašle, přetvářky a alibismu, proti kterému se postaví právě jejich děti v listopadové revoluci roku 1989.

Při úvahách nad těmito skutečnostmi není možné přejít ani období posledních let po listopadu 1989, které přináší mimo jiné značné zvýšení různých cenových relací, které snižují životní úroveň mnoha rodin, a to zvláště těch s malými dětmi. Přes změněné politické a ekonomické podmínky tyto skutečnosti ve většině rodin dosud přetrvávají. Jednou z těchto skutečností je také otázka „dobrovolnosti“. Tento pojem si značně množství rodičů i dětí vysvětluje tak, aby pro ně z něj nevyplynuly pokud možno žádné závazky. To se bohužel týká i některých našich činovníků. Zastávám stanovisko, že pokud kdokoliv vstoupí do některé organizace dobrovolně, nebo v ní převzme jakoukoliv funkci, automaticky se také dobrovolně zavazuje dodržovat veškeré členské povinnosti a stanovy této organizace včetně řádného vykonávání přijaté funkce. A že jednou z těchto povinností je pravidelná docházka na veškeré akce, je snad nesporné.

To si často odmítají uvědomovat i vedoucí našich oddílů, kteří, aby měli v oddíle alespoň papirově dostatečný počet členů, ustupují od základních zásad pravidelné docházky. Že jsou pak z celé situace otráveni a častokrát od oddílové činnosti odcházejí, snad ani nemusím vypisovat.

Další z těchto rozhodujících skutečností je i **otázka ekonomická**. Je totiž naprosto normální, že pokud do čehokoliv investují své prostředky, budu se většinou snažit tuto investici jakýmkoliv způsobem zhodnotit a zúčtovat včetně toho, že za ni budu požadovat co nejvyšší možný

ší zboží, v našem případě program činnosti oddílu.

Podobnou situaci, jakou v současné době prožívají mnozí vedoucí našich oddílů, jsem prožíval i já v období kolem roku 1981, kdy jsem vedl jako dobrovolný trenér družstvo mládeže oddílu kanoistiky-vodního slalomu. Také jsem měl asi dva roky v oddíle členy, kteří si chodili na tréninky a oddílové akce jak sami chtěli a neustále jsem slyšel různé omluvy jako na př. „musím se učit, jet k babičce...“ Na základě svých zkušeností jsme se rozhodli tento stav radikálním způsobem změnit. Udělali jsme nábor nových členů a hned od počátku jsme přešli na jiný, dost tvrdý systém podmínek členství. Nováčci byli do přípravy oddílu přijati po zaplacení poměrně vysoké finanční částky na **zkušební dobu 3 měsíců**, během které museli dodržet minimálně 70% **docházku**; omluvy (kromě vážných případů) nepřicházely v úvahu. Po úspěšném absolvování přípravy mohli členové stoupat dál po výkonostním žebříčku, což s sebou kromě základních poplatků neslo i další výdaje (vybavení, účast na závodech) a další časovou náročnost. Vycházel jsem z toho, že pokud rodiče dětí uvedených poplatků zaplatí a budou s podmínkami členství v oddíle seznámeni, budou chtít, aby se děti treninků pravidelně zúčastňovaly a tím poplatky zhodnotily. Jako vedoucí a trenér jsem musel být na každé oddílové akci první a poslední jsem z ní odcházel, musel jsem mít **připravený vždy pestrý program**, být ke všem **spravedlivý**, atd.

Foto Flotila, Liberec

Když jsem s touto koncepcí vystoupil v oddíle i na veřejnosti, bylo mi z mnoha stran tlumočeno, že tímto způsobem nemohu prorazit a že se musí zákonitě celý oddíl rozpadnout. Ve skutečnosti však byl opak pravdou. Během dvou let jsme se vypracovali na neúspěšnější oddíl mládeže v republice, další zájemce jsme museli i odmítat a z řad členů oddílu vycházeli pravidelně držitelé nejruznějších medailí nebo naši státní reprezentanti.

Za jedno z největších vítězství jsem považoval i to, že zhruba 80% členů studovalo na základních i středních školách s **vynikajícím prospěchem**. Bylo to mimo jiné proto, že jsem od počátku odmítal jednat ve školách o uvolnění na závody a soustředění pro ty, kteří měli špatný prospěch, nebo nějaké kázeňské problémy.

Je samozřejmé, že zvláště v prvním období tzv. přípravy jsme měli poměrně velkou amortizaci členů, ale v dalších družstvech již byla minimální. Je lepší, když v oddíle zbudou pouze ti, kteří mají o činnost zájem a jejichž rodiče jim ji nejen umožní, ale také ji budou podporovat i kontrolovat. Z těchto důvodů jsem také pravidelně svolával schůzky

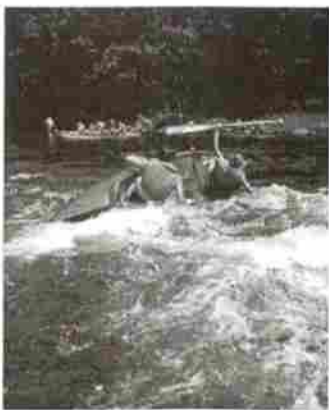
rodičů, na kterých jsem je informoval o celoročním plánu akcí, a byl jsem s nimi ve styku.

Snad mnozí namítnou, že toto byla zcela jiná situace, že se jednalo o sportovní oddíl, v jiné době ap. Je samozřejmé, že tuto situaci není možné pouze okopírovat. Přesto se však domnívám, že uvedený příklad by mohl být pro mnohé vedoucí našich oddílů vodítkem, aby si sami vytvořili potřebná vlastní pravidla, která by odpovídala jejich podmínkám, cílům a činnosti. Pravdou je a vždy zůstane pouze to, že **pokud někomu cokoliv dáme „zadarmo“, rozhodně si toho nebude vážit** tak, jako když si to bude nucen zaplatit nebo odpracovat. Pokud budou rodiče platit za členství svých dětí v našich oddílech pouze symbolické poplatky a nebudou mít jiné povinnosti k oddílu, je pravděpodobné, že je činnost oddílu ani pravidelná docházka dětí na různé oddílové akce nebude moc zajímat, ani si ji nebudou kontrolovat. Toto je skutečnost, z které bychom také měli při své činnosti vycházet. Každý skautský vedoucí by měl dokázat ohodnotit svoji činnost a vybrat si, zda chce být pouhým sluhou často nezodpovědných rodičů nebo dětí, kteří jeho práci podceňují a znevažují, nebo zda chce být vedoucím dobrého oddílu. Pokud se rozhodne pro to druhé, potom je nutné, aby si uvědomil, že jsme hnutím výběrovým a že dobrovolnost nemá nic společného s anarchií.

Výše oddílových příspěvků by měla odpovídat skutečné činnosti oddílu a měla by být úměrná poplatkům jiných organizací, které mnohdy nejsou schopné nabídnout dětem ani polovinu toho, co my. Záleží také na spolupráci rodičů. Mělo by být hlavně v jejich zájmu, aby naše oddíly řádně pracovaly a měly i výchovný efekt.

Podle jedné statistiky je v současné době v různých organizacích mládeže, sportovních oddílech ap. organizována asi třetina všech dětí a mládeže. Postavme na této skutečnosti svoji činnost a vyberejme ty, kteří budou mít o naši činnost opravdový zájem a jejichž rodiče budou ochotni se podílet naším požadavkům. Nebojme se být tvrdí nejen k sobě, ale i k dětem, které k nám přicházejí a nebojme se své požadavky nekompromisně prosazovat i vůči jejich rodičům.

Milan Svoboda
Foto Antonín Kabát

VÍTEJ MEZI NÁS

Pod tímto názvem připravilo 4. středisko „VAVĚHA“ Č. Budějovice zpěvníček jako přílohu časopisu Skaut – Junák k Závodu včítat a světlušek. Zpěvníček není samozřejmě určen jen žabičkám, světluškám a včítatům, byť byl výběr písniček, proveden především pro naše nejmenší. Jednoduché a chytlivé melodie, přičemž převážná část písniček je doplněna pohybovým doprovodem. To jsou prvky, které mají nejmladší děti rády a na které se nám je většinou podaří natchytat. A nejen je. Navíc až je zkusíte, zjistíte, že všechny přímo vybízejí k přidávání dalších slok či vlastních textů, šitých na poměry vašeho roje, oddílů či smeček. Cílem českobudějovického střediska bylo připravit přílohu pro Skauta – Junáka v souladu s doporučením Štábu závodu včítat a světlušek nejpozději do dubnového čísla (i květen by byl úspěchem). S ohledem na tento termín nebyl po zrození nápadu dostatek času obrátit se při shánění písniček podobného vhodného typu na vás všechny s žádostí o pomoc. Jestli dovolíte udeřal bych to s omluvou nyní já. Myslím, že je reálná

naděje, že dostaneme-li dotaci na Závod včítat a světlušek a my s pomocí všech ORJ zvládneme jeho financování, připravit další podobnou přílohu – zpěvníček ještě letos na podzim. Pokud zpíváte ve vašem roji, oddíle či smečce podobné písničky (děti jejich časté zpívání většinou sami vyžadují), pomozte jimi rozšířit náš společný repertoár. Ideální by bylo jejich zaslání v notách s akordy, textem a případným popisem doprovodného pohybu, nejlépe přímo na mou adresu (František Šmajcl, Mokré 63, 370 01 Č. Budějovice). Pokud neznáte noty (já je bohužel také neumím, za to rád kdykoli a kdekoli s dětmi zpívám) a chcete pomoci, stačí poslat kazetu s nazpívanou písničkou (bude čestně vrácena obratem). Ještě jednu prosbu bych k vám dnes měl a to především ke skautským muzikantům a pořadatelům nejrůznějších soutěží ve zpěvu. Při shánění vhodných písniček pro přílohu se sem tam ozvalo nesmělé volání po uspořádání nějaké postupové skautské celorepublikové soutěži ve zpěvu (možná i v autorské tvorbě). Jak jsem již naznačil nejsem muzikant, jsem laik a nemám ani zkušenosti s pořádáním podobných akcí, ale

v případě zájmu jsem ochoten jít do toho také. Myšlenka na pořádání jakési „skautské party“ se mi moc líbí. Proto sestry a bratři z Jablonce nad Nisou (odkud zazněl nejsilnější hlas), z Karlových Varů, Bma, bratře Pime s manželkou z Bohdalína, prostě všichni, kteří podobné akce pořádáte nebo máte s pořádáním podobných akcí zkušenosti, pomozte. Hodte na papír vaše představy, nápady, myšlenky, pro i proti (stačí heslovitě). Co je k podobné akci nutné – název, štáb, porota, počty postupujících, v čem soutěžit, o čem soutěžit, vlastní pravidla soutěže včetně kategorií, finance, nutné technické vybavení, apod. Vím, že všichni pod tím, co jsme si naložili už téměř padáme, přesto ve vaši odezvu věřím. Měla by proběhnout nejpozději do konce prázdnin, neboť je pravděpodobné, že přihlášky do výběrového řízení vyhlášeného MŠMT ČR na projekty se státním finančním příspěvkem pro rok 1995 budou mít termín pro zpracování a odevzdání již letos v září. A řekneme-li ano, pak by projekt na „skautskou portu“ ve výběrovém řízení neměl chybět.

Riki
4. středisko Č. Budějovice

TŘETÍ ZPRÁVA K ZÁVODU VČÍTAT A SVĚTLUŠEK

Spotěšením lze konstatovat, že přípravy na závod nejen v rojích a smečkách, ale i u pořadatelů nabírají na obrátkách. Po zkušenostech z předchozích ročníků Svojsíkova závodu a Závodu včítat a světlušek se díky ORJ Příbram podařilo uskutečnit setkání pořadatelů (garantů a stavitelů tratí) krajských kol letošního závodu. Na něm byla v pravém skautském duchu společně probírána jednotlivá ustanovení pravidel a sjednocen vý-

klad některých drobných nejasností. Přínosem beze sporu bylo i postavení ukázkové trati závodu ze strany pořadatele ústředního kola. Lze očekávat, že toto setkání přispěje k vyrovnání úrovně krajských kol a ke zkvalitnění jejich vlastního průběhu. Všichni účastníci setkání se shodli na potřebě pořádání podobných pracovních setkání v průběhu přípravy velkých akcí a nejen nich. Poněkud mrzí nepochopitelné chování a přístup Pražské rady Junáka v čele s jejím plácným tajemníkem. Ta prozatím k závodu a hlavně k pracovnímu setkání v Příbrami přistupovala nezodpovědně, takže nebylo ani překvapením, že jediný kdo na

setkání chyběl, byl zástupce za Prahu. Všechny, kteří budou mít zájem zúčastnit se „hodnocení“ letošního závodu již dnes upozorňujeme na připravovaný seminář, věnovaný našim nejmladším – žabičkám, světluškám a včítatům. Je plánovaný na 7. – 9. 10. 1994 do jižních Čech a kromě psychologie, pedagogiky, apod. bude jeho část věnována právě Závodu včítat a světlušek. Podrobnější informace o semináři budou uveřejněny v příštím čísle Skautingu.

Všem pořadatelům bezva počasí při závodech a co nejméně trpkých poznámek dospělých sester a bratrů přeje za Štáb závodu

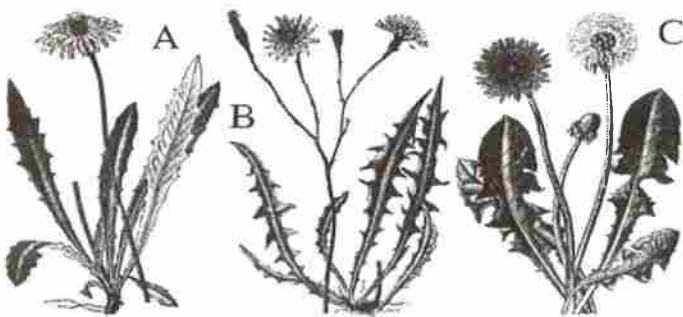
František Šmajcl – Riki (NChK)

Pampeliška?

Tak už tu máme zase závod světlušek a včítat.

V propozicích se můžeme dočíst: ...Znalost přírody II – rostliny, dřeviny, houby, semena, plody ... blatouch bahenní, ...smetánka lékařská, ... pampeliška srstnatá, rozrazil rezevíték, ... dub letní... Za správně určený druh získává hlidka 2 kladné body...

Nemusíte se mnou vůbec souhlasit. Jsem kacír, můžete po mně klidně házet kamením. Mně totiž vůbec není sympatické, když se dítě například vzorně naučí rozeznávat dub letní a dub zimní (podle mnemotechnické pomůcky šponovky a pumpky) a pak první v životě uvidí dub červený. Kouká na něj a netroufá si ani pipnout, protože se nemůže rozhodnout, jestli letní nebo zimní. O tom, že existuje nějaký rod „dub“, kam patří všechny duby, nemá ani tušení. Vám se něco podobného nikdy nestalo? Povidám, klidně mne můžete kamovat. Ale mně je milejší, když dítě kytičku pozná, je jestli je jedovatá, léčivá nebo se dá třeba jíst, když ji jestli ji najde na mezi, v lese nebo spíš uprostřed pole

a jestli ji může nebo nesmí utrhnout. A je mi celkem jedno, že ji říká masťák knedlík místo stulík žlutý, buliči oko místo kopretina bílá nebo bouřka místo rozrazil rezevíték. Vždyť ony ty lidové názvy jsou mnohdy případnější a rozhodně malebnější než platná nomenklatura. Má to jedinou malou nevýhodu. Já bych měla znát ty názvy všechny. Mimochodem, sestry vůdkyně, bratři vůdcové, jak jsme na tom my s rozeznáváním kytiček, třeba těch rozrazilů? Kdo z nás pozná od sebe rezevíték, rozrazil

klasnatý, lékařský, rozprostřený, trojprstý, brčtanolistý, perský, rozrazil rolní? A to jsou jen ty nejběžnější, se kterými se potkáváme na kdekteré mezi rumišti. V lepším případě známe (a děti naučíme poznávat) skutečný rozrazil rezevíték. Ostatní rozrazilů tiše pomineme. Ony si jsou ale přece jen trochu podobné. Takže nastavá spíše druhá varianta. Ztotožníme druhový název „rozrazil rezevíték“ se vším, co vypadá jako rozrazil. A není ono pak vlastně jedno, jestli tomu říkáme tak či onak?

Je pravda, že pokud člověk zná botanický název, má určitou (i když, dle svých zkušeností, ne moc velkou) naději, že se domluví s botaniky, o kterou kytičku jde. Chceme-li ovšem získat jistotu, je třeba znát název latinsky.

Jednou z rostlin, kterou mají naše světlušky a vlčata poznat je také pampeliška srstnatá. Poznáte ji vy? Je na obrázku A, B, nebo C? Říkáte, že je to snadné? C je přece pampeliška – tedy pardon smetánka lékařská. Takže A nebo B. No ano, jedna z nich je pampeliška srstnatá a druhá pampeliška podzimní (dle atlasu „Naše květiny“ Deyl a spol. 1980). Ale která je která? Vy to určitě víte.

Jenže tady jsou jen dvě. Vezmete-li do ruky „Novou květenu ČSSR“ od profesora Dostála (vyšla 1989 a je to v poslední době naše nejrozsáhlejší botanické dílo) a najdeme v rejstříku název

„pampeliška“, napačítáme rovných šedesát druhových jmen. V textu autor uvádí, že pampelišek je popsáno celkem asi 1200 druhů. (Ne, není tam nula navíc. Jeden tisíc dvě stě druhů.) A teď, ač nerada, se už bez latiny neobejdu. To jsou ovšem všechno pampelišky rodu *Taraxacum* a patří mezi ně také naše stará známá smetánka lékařská, *Taraxacum officinale* neboli pampeliška lékařská (smetánka). Pampelišku srstnatou mezi těmi šedesáti pampeliškami nenajdeme, protože ta je pro změnu z rodu *Leontodon*, který se česky taky nazývá „máchelka“. Tedy *Leontodon hispidus* je docela jistě správný název té kytičky, kterou mají světlušky a vlčata znát a je na obrázku A. Česky se ji ovšem může říkat stejně dobře pampeliška srstnatá jako máchelka srstnatá. Můžete si vybrat (pokud ji poznáte mezi

1200 dalšími pampeliškami, několika máchelkami a ještě spoustou jestřábníků, které jsou ji také dost podobné, stejně jako celá řada dalších slozknokvých).

Tak, a teď už asi vážně tím kamenem hodíte. Jenže já vás nechtěla úplně otárádit. Já jsem vám jen chtěla připomenout, že není vše tak jednoduché, jak se nám někdy zdá. Že o jedině správných a platných názvech jednotlivých druhů (a nejen botanických) se často nemožno dohodnout ani odborníci slovutých jmen. A tak se moc a moc přimlouvám: až nějaké vlče nebo světluška bude poznávat kytičku namalovanou tedy pod písmenem C a řekne, že je to pampeliška, připočítejte mu dva body, má totiž pravdu stejně jako ten, kdo bude za pampelišku vydávat kytičku A nebo B.

Pony – Jana Soběslavská

Záhřab s Jardou

„Kluci nechodte tam, zmrznete, neblázněte, prosím vás.“

„Ještě jste nic takového nepodnikali, je to nebezpečné.“

„Nešlíte, dyť je s náma starý polárník Jarda Pavlíček.“

„Jo takhle, no to jste měli říct hned, pak je to v pohodě.“

Večer. Nasazujeme běžky, abychom se nebořili do závějí a hvězdnou nocí odjíždíme obtěžkáni spacáky, karimatkami i svými obavami do nor, ehm, tedy záhřabů, nedaleko chalupy. Postupně se soukáme do spacáků, padáme do děr a zaléháme. Několik obtěžavých rukou nás zahází sněhem.

Spolu s Jardou si ještě opakujeme jeho deset zásad pro přežití. Všichni si říká-

me: ještě, že ho máme s sebou. Snažíme se usnout. Jeden z nás se později přiznává, že trpěl asi hodinu klaustrofobií ve své noře. Chudák jezovec, co ten má teprve říkat. Ve čtyři hodiny nastala krize. Dva z nás mají promočený spacák a jelikož teplota je těsně pod nulou, sníh dál vesele roztává. Co teď? Zbáběle utěd do chalupy? Ne to přece nejde. Jediná záchrana je Jarda. Koukáme na něj a čekáme na spásnou myšlenku. Připomeneme se však pouze zásadou. „Nepanikař, měj vždy náhradní řešení.“ Tuto větu jsme si během další půlhodiny zopakovali nejméně dvacetkrát. Postupně jsme však nacházeli alternativní řešení. Odhmovali jsme sníh z karimatek, vylezli i ven a uložili se na sněhu se zapichlou běžkou pod hlavou. Šťastně jsme usnuli s tím, že nebyť Jarda určitě

bychom to zabalili. Ráno za křiku křivek bylo studené, ale krásné.

V chalupě jsme si pomalu začali svlékat naše promrzlé oblečení a v tom se ozvalo malé zuchnutí. „Dávej na něj pozor, prosím tě.“

„Dyť se mu nic nestalo.“

„Ach jo, ten můj se mi zmuchlal.“

„Hlavně, že se nenamočil, ještě, že byl v igelitu.“

Postupně všichni vytahují, co je strážilo celou noc u srdce a pokládají to na stůl. Vedle sebe se objevují čtyři malé oranžové knížky s nápisem Trosečnickem v drsné přírodě od Jardy Pavlíčka.

Není nad to, mít na roverské akci instruktora. Díky moc, Jardo.

Bobo

(S textem souhlasí Marek, Miky a Netopýr.)

Vzniká roverská banka

Druhé kolo kuponové privatizace je téměř za námi, inzertní stránky novin jsou zahlceny nabídkami služeb nejrůznějších bank. Také my vám chceme nabídnout pomoc jedné banky, která právě vzniká. Je však úplně zvláštní: nepůjde v ní o peníze a určena bude pro rovery a rangers. Jak taková roverská „nebankovní banka“ vlastně bude fungovat, na to jsme se zeptali jednoho z jejích tvůrců, bratra Aleše.

V podstatě jde o jakýsi registr roverských jednotek z různých míst naší země, které by podnikaly reciproční výpravy z místa (nebo ze základny) zvolených roverských „bankovních“ protějšků. Na místa, kde ještě rovery nebyly, nebo tam, kde to neznají ještě tak důkladně jako v okolí svého působení, kudy by provedli partnerský roverský oddíl třeba z druhého konce republiky. Počet setkání či míst by byl limitován jen těmito

zájemci, čili obsahem registru. Podle míry úspěšnosti nebo neúspěšnosti jej časem plánujeme rozšířit o mezinárodní účast. Máme totiž množství kontaktů na rovery do zahraničí, které bychom chtěli využít ve prospěch obou stran.

Jaký „sortiment“ nabídek a nápadů byste nejvíce uvítali?

Zájem o účast v tomto registru znamená současně i nabídku uspořádat setkání s jiným roverským oddílem na domácí půdě, kde by hostitel zabezpečil (po dohodě) většinu potřebných věcí – od tábořiště nebo ubytování přes trasu výpravy až po vlastní program. Účelem je naučit se organizování, uvědomit si, co je v našem okolí pro cizího návštěvníka zajímavé, na druhé straně by se s kladem mělo stát navázání nových přátelství, objevení dosud nepoznaných míst či získání nových nápadů a námětů. Zatím je vše v plenkách, rádi uvítáme všechny zájemce a budeme vděční i za další šíření této informace.

Jakým způsobem se lze do banky přihlásit? Naše roverská banka je určena pro celou republiku. Chceme-li se do ní přihlásit, stačí poslat informaci o sobě (počet rovenů a rangers, smíšený oddíl či ne, věkový průměr či věkový rozmezí), o místě plánovaného setkání (hory, lesy, venkov, řeka, jezero) a požadavky na oblast umístění, zájmy partnerského oddílu a přibližné termíny setkání na adresu Aleš Křiváček, Velké náměstí 50, 386 01 Strakonice 1.

Ida

Roverské cesty

Je akce, kterou vyhlásili vodní skauti na popud bratra Oskara. Jde o popis zajímavých suchozemských i vodáckých tras, včetně dokumentace, které R&R prošli či projeli a nabízejí je prostřednictvím Kapitánské pošty od loňského roku ostatním.

Nechcete se připojit? Informace podá redaktor KP Myšák – Milan Myška, U štěpu 1, 102 00 Praha 10 tel. 02/758012, zam. 02/3324456 nebo Oskar – Otakar Randák, Pod Královkou 1a, 169 00 Praha 6

O NEJHEZČÍ SKAUTSKOU KLUBOVNU

Moc se omlouvám všem oddílům, rojům, smekčákům a roverským kmenům, které s nacházením sobě vlastním se vrhly do vylepšování svých kluboven a doupat,

za to, že dokončení vyhlášení soutěže a jejích pravidel nacházejí až v tomto čísle Skautingu. Byl jsem nějaký čas ne svou vinou malinko indisponován a nyní honem doháním, co se jen dohnat dá.

Ještě k okresním kolům – Pokud přes veškerou vaši snahu okresní kolo ve vašem okrese neproběhne (zkušenost

ze soutěže „Zažijeme světylo“) a vy se budete chtít soutěžit zúčastnit, pošlete svou přihlášku (viz Skauting č. 6), jednu za středisko, přímo na adresu garantu krajského kola s krátkým vysvětlujícím dopisem. Přestože byl termín okresního kola vyhlášen na konec května, bylo by vhodné odeslat přihlášky do 25. 5. 1994.

Krajská kola

Jako velice rozumné (není to však v žádném případě podmínkou) se jeví možnost spojení vyhodnocení krajského kola této soutěže s uspořádáním krajského kola závodu včítat a světlušek. Činovníci účastníci se Závodu včítat a světlušek nebo jejich svědci nebo všichni dohromady se při vhodné prezentaci jednotlivých kluboven (přihlášek) stát tou nejlepší porotou. A při zvolení i pro děti zajímavého způsobu hlasování (navlékání barevných korálků, kovových podložek na zatlučené hřebíky, vkládání barevných kuliček do průhledné nádoby apod.) přibude k vlastnímu závodu napínavé zpestření. Jelikož garanti (pořadatelé) krajských kol Závodu včítat a světlušek jsou a budou se svými okresy v kontaktu, je velice dobré, že na sebe vezmou i garanti krajských kol soutěže o „Nejhezčí skautskou klubovnu“. Na mou adresu pak nejpozději do konce června odešlou přihlášku do ústředního kola. Pro jistotu znovu uvádíme jejich adresy:

Jihomoravský: Zdeněk Mucha, Ivančice, Slunečná 47, 664 91, tp 0502 921 998

Západočeský: Hana Jelinková, Kynšperk/O, J. Jirsky 369/7, 357 51, tp 0168 932 46

Severočeský: Frant. Vondráček, Český Dub, Zahradní 46/IV, 463 43, tp 048 984 36 lin.24

Středočeský: Stanislav Tábořský, Kutná Hora, Na Samohelce 339, 28401, tb 0327 3092

Jihočeský: Ing. Zdeněk Urban, České Budějovice, Ledenická 61, 370 06, tp 038 570 01, tb 038 319 75

Východočeský: Miloš Mecner, Chrudim, Palackého 63, 537 01, tb 0455 2671

Severomoravský: MUDr. Milan Vacek, Nový Jičín, Mendelova 7, 741 01, t 0502 921 998

Praha: Pražská rada Junáka

Ústřední kolo

S ohledem na neutěšenou situaci kolem oficiálních skautských časopisů zůstává průběh **ústředního kola** a prezentace výsledků dosud otevřena. Bude nutné se přispůsobit momentální situaci. Přestože není předpoklad, že se některý oddíl zúčastní soutěže pouze kvůli ce-

nám, lze počítat s tím, že všichni účastníci ústředního kola obdrží něco do kroniky, něco do klubovny a samozřejmě něco skautské literatury do oddílové knihovny.

Riki Šmajcl, NChK

PS. Pro ty, kteří letos podobnou soutěž pořádali nebo se ji chystají uspořádat: Jde-li např. o pořádání okresních kol různých oborových přehlídek či akcí neprofesionálního umění pro děti a mládež, pořádaných dětskými nebo mládežnickými organizacemi, mohou Okresní úřady podporu těchto aktivit opírat o usnesení vlády České republiky ze dne 8. dubna 1992 č. 259 ke zprávě k „Prohlášení vlády ČR o kulturních službách“, kde je v bodě IV. přímo doporučeno přednostům okresních úřadů „všeestranně podporovat oblast zájmových kulturních aktivit a kulturních služeb obyvatelstva včetně jejího finančního zabezpečení“.

Máte-li potřebu a zájem můžete to zkusit u referátu regionálního rozvoje vašeho okresního úřadu.

ŘEZBÁŘEM snadno, ale pomalu

Pokračování z čísla 8

11) Teď už své schopnosti předvedeme na čtyřhranné tyčce, z níž se má stát ozdobné **vyřezávaný sloupek do květináče**. Plošky vyniknou pestrým vybarvením!

12) Teď teprve přikročíme k výrobě **lži**, s kterou se má tvůrce také najíst. Tak nejlépe pozná, co výrobku připadne chybí.

13) Další v řadě pro výcvik řezbáře je **vrtulka**. Použijeme smrkového prkénka nebo spalíku o čtvercovém průřezu s rovným průběhem „let“ ve dřevě. Délka ať je 4 – 5 krát větší než průřez. Napřed podle uhlopříček uprostřed dlouhé plochy provrtáme tenký otvor k provlečení drátku nebo špendlíku, na němž se bude vrtulka otáčet. Pak dokonale vypracujeme co nejtenčí plochy vrtulky, které musí být v dokonalé rovnováze. Při každém slabém fouknutí se pak roztoci.

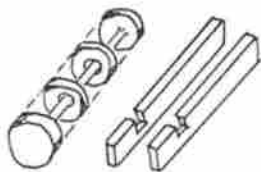
14) Teď zkusíme další kuličku – ale **dřevěnou**. Také dokonale kulatou. (Lze použít smrkový papír.)

15) Nyní vyřezáme **tři hlavičky loutek** do loutkového divadla. Dvě budou „mužské“ tváře, jedna „ženská“, která je pro řezbu mnohem náročnější.

16) Na řadě jsou **tři stejné provedené figurky**, složitější jsou „sedící“. K ná-

ročným patří např. koně na zadních nohách. (Vhodné je olšové dřevo.)

17) K další práci potřebujeme liskovou hůlku – prut silý 3 – 4 cm, délky aspoň 10 cm. Máme z něho vyřezat **tvár „činky“**, ale na dřívku „činky“ máme uvolnit **co nejvíce koleček**. Ta na hůlce naznačíme jako proužek, se stran opatrně až k dřívku odřežeme a pak i od vlastního dřívku uvolníme. Po něm, jako ose, se mají kolečka volně pohybovat jako navlečené korále. Je to tedy první složitější výrobek z jednoho kusu dřeva.

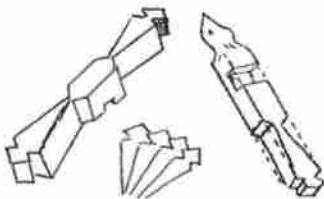

18) Pokračujeme výrobou **žebříku** – aspoň o čtyřech příčkách. Jde o základy lichoběžníkovitého tvaru širší základnou do hloubky na dvou souběžných ležících prkénkách. Základy budou ve stejných vzdálenostech od sebe. Do nich se vsunou příčky s odpovídajícím seříznutím nasazovaných konců.

19) Dalším bodem výcviku je **prodlábání 3 cm silného prkénka** na ploše 3 x 1 cm. Má být splněno do tří minut.

20) Přichází na řadu zmiňovaná již **holubička** z dvou hranolků vařeného smrkového dřeva s pravidelnými „létý“. Na jednom z nich naznačíme hlavičku a ocas, mezi nimi ještě zářez pro druhý špalík, pokládaný křížem. Na něm budou křídla. Naznačíme střed a část, která nasadne výřezem na spodní hranolek a pak na obě strany kuželkovité útvary, z nichž naštipeme po uvaření „pera“.

Jednotlivá „pera“, jak se na ně díváme s boku, zalamujeme postupně až k prostřednímu na jednu, pak na opačnou stranu, aby se vytvořil vějířek. Zapevníme buď zaklesnutím okrajových zářezů do sebe nebo mezi zářezy provlékneme barevnou nit. Sklon vějířků křidel má být takový, aby vpředu byla „pera“ z vrchní plochy, dole vzadu „pera“ nejspodnější. U ocasu na sklonu už tak nezáleží.

Zajímavá je i **hisorotie** této odborky. V r. 1940 vydaná knížka odborek požaduje na řezbář, aby zručně užíval řezbářského nářadí (bez upesnění) a uměl je nabrousit, zhotovení totemu pro oddíl, vyřezání lži, opracování větve či kořenu na samorost a jiný řezbářský výrobek z přírodního materiálu (bez upesnění), nakonec požadavek znalosti hlaních druhů dřeva používaných k řezbářským pracím. (Práce lupenkou po pilkou se neuznávají.)

Odborka z r. 1970 požaduje znalost hlavních druhů dřev pro řezby vhodných, dále řezbářských nástrojů, jichž doveďte zručně používat abrousit. Má vyřezat lži, pohárek na pítí (dost obtížné), ozdobný nůž na papír. Zná barvení, moření, broušení a leštění dřeva. Navrhne a provede řezbářsky zdobené sedadlo pro táborový kruh, zhotoví totem, opravuje samorost, předloží další řezbářský výrobek k užitku družiny či oddílu, libovolný výrobek z kosti nebo perleti (toto však pod řezbu ze dřeva nespadá a vyžaduje jinou techniku) a zhotoví kostěný nebo dřevěný turbánek.

Jir Čermák

(Poznámky v závorce jsou od autora článku. Dokončení příště.)

Skaut je hospodárný (spořivý)

I strom je spořivý. Kdykoliv pozorujeme léta na pařezech, jako bychom zkoumali úchvatný a dobrodružný letopis. Střídají se tu léta hojnosti s roky odříkání a živoření. Přece však to všechno tvoří celek. A zde se můžeme poučit, kdy dává strom nejkalnější dřevo.

Není to strom rostoucí v nadbytku na dobré a výživné půdě. Jeho dřevo rostlo sice prudce a v širokých letokruzích, ale v dospělosti z toho nadbytku nic neměl. Do řídkých pletiv pronikly zhoubné hnilobné bakterie. Na povrchu vypadal stále stejně zdravý, ale uvnitř už byl nahlo-

daný – dutý. Přišla náhlá smršť a strom padl. Nehodil se na nic, museli ho rozřezat a spálit.

Jiný strom rostl na skále. Těžce bojoval o život, o každou kapku deště, o každé zrníčko životadárné soli. Kořeny musel drtit skálu a jeho kamarádi byly jen skromné mechy a lišejníky. Jeho dřevo narůstalo zvolna, zůstalo ale husté, pevné a pružné.

Snad proto opěvuje naše národní hymna bory na skalních, aby nám připomněla, jaké stromy máme mít za příklad. K těm nepřichází drvoštěp z nouze. K těm přicházejí řezbaři a houslaři, aby

vzali to krásné dřevo a ono zpívá i po své smrti, nebo rozdává krásu v podobě sochy.

A tak si můžete vybrat. Skaut není skrblik, který usiluje o hromadu majetku. On se učí spořit vším, co mu je dáno: penězi, silami, časem, zdravím. Ví, že pro zdravý život je dobrá střídmost, že je lepší žít dobrovolně pod hranici svých možností. Jistě si řekneš: A co s těmi přebytky, ať jsou to přebytky síly, majetku, času? Ty můžeš a máš věnovat lidem, které máš rád.

*Z brožury P. Hájka – Balúa
Čtení pro naše rovery a činovníky*

Skautské výlety a výpravy – IV.

Jak chodit?

Správná chůze je skvělým tělocvikem. Měla by být lehká a pružná. Všimeme si na výletech, jak kdo chodí a upozorníme své svěřence, když zjistíme nějaké zlozvyky jako loudání s rukama v kapsách, shrbenou schůzi a podobně. Při správné chůzi má být tělo vzpřímené, hruď vypnutá, chodidla rovnoběžná a ruce se volně pohybují podél těla.

Na výpravách nepotřebujeme jen pružnou, ale i vytrvalou a úspornou chůzi – šetří naši energii a nevyčerpává. Musíme nasmělit cestu začít ostrým tempem, které bychom nevydrželi celou dobu výpravy a které by nás předčasně vyčerpalo – chodecký výkon s přibývajícím únavou klesá.

Pochodové tempo musíme zvolit takové, aby vyhovovalo všem účastníkům výpravy. Dospělý člověk ujde mírným krokem průměrně 5 km za hodinu, ostrým krokem 6-9 km. U dětí počítáme průměrně se 4 km za hodinu a i při rychlém tempu nepřekračujeme hranici 5 km za hodinu. Při našich výpravách a výletech si občas stopneme chůzi (1 km) na začátku dne a při zpáteční cestě.

2x ze zahraničního humoru

Péče o nohy

Pokud nechceme, aby se naše cesta změnila v peklo, musíme si udržovat nohy v bezvadném pořádku. Po návratu z výpravy si umyjeme nohy a obujeme pohodlnou obuv. Případné puchýře ošetříme. Jejich příčinou je špatná obuv – nerovnost musíme srovnat, aby vnitřek byl hladký, do větších bot obujeme více ponožek a podobně.

Oblékání

Většinou mu nevěnujeme příliš pozornosti, což může někdy přinášet problémy. Měli bychom dětem připomínat, jak se mají oblékat. Při teplém počasí nebudou správně oblečení problém.

Oblékne letní košili nebo triko s krátkým rukávem. Nedovolujeme při chůzi na slunci svlékat košili, chrání ramena před spálením a saje pot.

Za chladného počasí oblečení upravíme podle toho, kolik tepla chceme udržet – tělo vydává různé množství tepla, podle toho, co děláme. Oblečením toto teplo můžeme regulovat. Při malém pohybu zůstaneme teple oblečení, za pochodu si rozepneme bundu nebo svlékneme svetr jakmile se zahřejeme (nečekejme až se zpotíme). Při zastávce se ihned přoblékne, abychom udrželi co nejvíce tepla a zabránili prochladnutí. Za deště bychom měli obléci pláštěnku nebo jiný nepromokavý plášť.

Jak putovat?

V útvaru putujeme většinou tehdy jsme-li nuceni použít veřejných komunikací. Podle množství účastníků výpravy a podle terénu a potřeby volíme buď zástup, dvojstup nebo trojstup. Ve skupinách. Vhodné pro cestu během které družiny provádějí pozorování, „pochodují“ podle mapy, buzoly či skautských značek.

Putování ve spojení. Použijeme tehdy, když družiny během cesty provádějí samostatný program, ale potřebujeme být s nimi v kontaktu. Ve spojení jsou družiny buď pomocí vzkazů štafetově předávaných nebo signalizací. Spojení udržujeme pomocí spojek. Tento způsob putování je třeba nacvičit nejprve na krátkých úsecích a až později můžeme realizovat ve složitějším terénu i mimo cesty.

Rojnice. Vytváříme ji například při průzkumu nepřehledného úseku terénu. Skauty či skautky rozestavíme do řetězu tak, aby na sebe viděli. Dopředu stanovíme dorozumivací signály, směr průzkumu a cíl. Vedoucí rojnice jde ve středu a určuje rychlost postupu.

Plížení – používáme ho tehdy, když chceme projít určitý úsek cesty nepozorovaně. Je to ale velice pomalý a namáhavý postup. Volíme proto krátkou trať ve vhodném terénu s dobrou možností krytí. I zde je vhodný nejprve nacvíc.

Indiánský pochod – pochod za naprostého mlčení. Je pro něj potřeba vytvořit patřičnou náladu. Osvědčuje se nejlépe na sklonku dne. Měli bychom se při něm

soustředit na vnímání přírody a nerušné hloubání a přemýšlení. Cestu při indiánském pochodu volíme lesem mimo cesty, v místech která nejsou příliš frekventována. Pokud se mlčení nedaří, indiánský pochod ukončíme. Platí zde stejně jako při hrách: v nelepším přestat. Noční pochod je ze všeho nejobtížnější. Uplatníme při něm nejen zrak, ale i hmat a sluch. Kroky děláme drobnější než ve dne, rychlejší tempo můžeme nasadit jen na rovné a bezpečné cestě. Baterky používáme minimálně. Orientujeme se podle hvězd nebo podle buzoly – je vhodné, je-li vybavena světélkujícími značkami.

Skautský krok – střídání krátkého klusu s chůzí (například dvacet kroků a dvacet skoků). Využíváme ho pro rychlé podání zprávy nebo dosažení cíle.

Putování v nepříznivém počasí. Počasí je jedním z rozhodujících činitelů při našich výpravách. Program je na něm přímo závislý.

Při nepříznivém počasí je důležité udržet správný směr a dobrou kondici. Zejména při horských túrách může nedostatek příprava při náhlé změně počasí může vést až k ohrožení života. Pro takovéto výpravy je nutná důkladnější příprava než u běžného výletu. Již doma prostudujeme podrobně mapu, abychom si trasu, vzdálenosti, terén a orientační body dobře vryli do paměti. Tyto poznatky se nám mohou hodit. Ideální je, když je s námi člověk znalý daného prostředí. Promokneme-li, musíme se neustále pohybovat, aby naše tělo vydalo dostatek tepla potřebného k udržení tělesné teploty. Zastavíme se tam, kde se můžeme vysvěknout a usuší.

Putování na sněhu. Pěší výlety ve sněhu vyžadují dobrou obuv. Obvykle je spojujeme se sáňkováním nebo bruslením. Při dobrých sněhových podmínkách se můžeme vydat na cestu na lyžích. Na neprojetém sněhu dopředu postavíme zdatného lyžaře, který cestu prošlapává. Skauty v čele je třeba střídát, prošlapávání v neprojetém sněhu je dosti namáhavé. Je také možné putování na sněhu realizovat se sněžnicemi – návod na jejich výrobu najdeme v odborné literatuře.

Dokončení příště

TÁBORY 1994 TÁBORY 1994 TÁBORY 1994

Vyvrcholením každoroční činnosti našeho oddílu je letní tábor, na nějž se každý těší. Lze na něm prožít mnoho zážitků, lépe se poznat, zasoutěžit si a okusit, jak chutná vlastnoručně uvařená strava. Pro vedoucí však nastává velké množství starostí, nejen s hmotným zajištěním tábora, ale zejména s přípravou zajímavého programu. Při přípravě loňského tábora tomu však tak úplně nebylo. Programová náplň se rozdělila do řady skupin a každý, kdo chtěl a měl chuť, se tak mohl zapojit do tvorby, kterou by ostatním připravil pěkné zážitky. Utvořily se tvůrčí skupiny zájemců z řad zkušených skautů, které se pustily do přípravy:

- táborových rozcvíček
- drobných her
- Origa (táborové olympiády netradičních sportů)
- celotáborové hry
- táborových staveb
- jídelničku
- ideové výchovy na táboře
- poznávání přírody a okolí a
- umělecké činnosti.

Já jsem si zvolil téma, které mě přitahovalo nejvíce – ideovou výchovu na táboře. Ta zahrnuje zejména denní táborová hesla. Pro tábor byla vybrána ta následující:

- Lidský život je tvořen směsí práce, ať v zaměstnání, či doma, odpočinku, radosti z pobytu s blízkými, ale i zárukou nad různými špatnými věcmi a neštěstím.
- Práci nestačí poznat, tu musíš udělat. A uděláš-li ji dobře – jsi skaut.
- Cokoli podnikáš, konej dokonale.
- Kdo se napil z čistého pramínku, mine každou louži.
- Jsme jedné krve – ty i já.
- Smyslem každého hledání je objev.
- Štěstí přichází k tomu, kdo volí dobro. Kdo volí příjemné, mine se cíle.
- I hra nás učí pro život.
- Vydrž a zdrž se zlého.
- Zachovej rozvahu – získáš si úctu, zachovej pokoru – budou tě následovat, zachovávej dobrotu – získáš si lásku.
- Všechny dobré zásady už jsou zapsány. Teď už zbývá jen je uskutečnit.
- Dobro se šíří vyzařováním.
- Vzhůru k pramenům.
- Rozprava – přání na cestu.

Hesl by však bylo pro jednoho příliš, proto na mě připadla jenom ta, která byla na sudé táborové dny. Ještě před táborem jsem si hesla pozorně přečetl a o každém z nich se zamyslel. Do zápisníku jsem si napsal několik základních myšlenek.

Přesně při nástupu ke vztyčení státní vlajky pověřený člen oddílu heslo přečetl a řekl k němu několik svých postřehů. Celý den pak všichni mohli a měli možnost se nad heslem zamyslet, pozastavit se nad ním, vzít si z něho poučení. Odpoledne nebo navečer, jak to dovozoval program, jsme se k heslu ještě jednou vrátili. Znovu jsem zopakoval několik svých myšlenek a čekal, kdo se ke mně připojí, podělí se o svůj názor, a tak nás obohatí, přiměje k novým úvahám. Zpočátku se všichni ostýchali, ale pozvolna se ostých vytrácel a nejdůležitější své myšlenky vyslovovali. Některé navazovaly na předcházející, jiné se snažily osvětlit svůj vlastní pohled (názor). Pro příklad jsem vybral dvě z hesel:

1) Štěstí přichází k tomu, kdo volí dobro. Kdo volí příjemné, mine se cíle.

Několik myšlenek k heslu: Každý využívá svůj volný čas různě – podle svých zájmů, ale také podle své povahy. Kdo se jenom dívá na televizi a poslouchá rádio, je to pro něj sice příjemné a pohodlné, získá tím však daleko méně než ten, kdo sportuje, pomáhá jiným nebo se věnuje svým zálibám. Při aktivním odpočinku se lépe prožije volný čas. Získá se řada poznatků, ale býváme také často oceněni za dobře vykonanou práci.

O tomto heslu se při večerní rozpravě rozpoutala velmi živá diskuse. Několik citátů z besedy k heslu:

... "Tábor bez práce by nebyl. Bylo by příjemnější ležet, ale nic bych si neodnesl."...

... "Teprve mezi skauty jsem poznal, co je to zvolit dobrou cestu. Na tábor se těším. Je to štěstí."...

... "Je mi líto kluků, co neprožili táboření a leží někde u videa."...

2) Všechny dobré zásady jsou už zapsány. Teď už zbývá jen je uskutečnit.

Několik myšlenek k heslu: Každý ví nebo alespoň tuší, jak by se měl chovat v různých situacích, ale chová se tak vždy a ke každému? Většinou ne. Řekne si například: „On to udělá jiný.“ Dělá, že nic nevidí, protože je to pro něj lehké. Ještě horší je, když radi a sám nic nedělá. Někomu sice ochotně a rád pomůže, ale ne všem. Není přece správné rozdělovat lidi do skupin. Nikdo se však nechová ke všem stejně. Měl by se však snažit rozdíly v chování zmenšovat. U skautů by mělo správné chování být samozřejmostí, vždyť i junácký zákon říká: „Junák je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého junáka.“ Nehledě k tomu, že se každý může dostat do situace, v níž bude potřebovat sám pomoci. Jak by ho asi překvapilo, že mu nikdo nepomůže. A tak se snažte spíše místo přemýšlení o zásadách konat činy.

Tradice používání hesel v našem oddíle trvá již čtyři roky. První kroky byly učiněny a je vidět, že pozvolna pronikají do našeho života a zapouštějí kořínky. Na loňském táboře skauti o heslech sami přemýšleli a mnozí si je zapisovali do svých deníků. Nejcněnější je však, že se nebojí své názory všem sdělit.

Pavel Prudký (17let), Chotěboř

Předchozí úvaha bratra Prudkého mne zaujala hned z několika důvodů. Tím hlavním byla myšlenka, že jeho slova by se mohla pro mnohé vůdce stát návodem či jakousi kuchařkou jak na táborová hesla, aby nám pomáhala v naší výchovné práci.

Rolf

INSPIROMAT

V táboře 1. divíčního oddílu střediska Litomyšl byla u stožáru položena krabice, do které mohly skautky během dne vhažovat listky, na nichž uváděly, co se jim na některé druhé sestře líbilo – chování, dobrý skutek a podobně. Při večerním nástupu se tyto listky přečetly. Kromě toho stály u stožáru kelímky, do nichž se vhažovaly kritické připomínky. Ty byly předány adresátkám k zamyšlení, bez veřejného čtení.

Hana Tichá

Desatero skauta táborníka

1. Místo pro postavení tábora volíme tak, aby alespoň z jedné strany bylo chráněno před větrem, ale aby i slunko mělo na něj dobrý přístup.

2. Stany nestavíme nikdy blízko u vody nebo tam kde má tráva svěže zelenou barvu, ale ani na dně kotlin. Jsou to vždy vlhká místa. Nemáme-li jiné východiště, použijeme takovéto tábořiště jen na jednu noc a i v tomto případě stan postavíme na nejvyšším místě.

3. Náčiní a nářadí musíme mít vždy v nejlepší pořádku, nože, sekery a pily dobře nabroušené. Stan a spací pytel skládáme vždy až tehdy, když jsou dokonale suché. Pokud to vzhledem k počasí není možné, vysoušíme vše dodatečně, ale co nejdříve.

4. Ohniště zakládáme tak, aby oheň vždy šel směrem od stanů. Topíme co nejsušším dřevem – vydává vždy více tepla a méně kouřů. Při špatném počasí polena vysoušíme u ohniště.

5. Dáváme pozor, aby se oheň nerozšířil do okolí. Fouká-li silný vítr, zaležeme ohniště na noc vodou. Žhavé uhličky udržíme, když je zakryjeme popelem.

6. Před rozděláním ohně si nasbíráme dostatek dřeva, abychom nemuseli (třeba během vaření) zbytečně odbíhat pro další. Nachystíme si i dostatek suchého topiva na ráno.

7. Nádobu na vaření po použití vždy dobře vymyjeme a dáme je na předem určené místo, abychom je nemuseli stále někde hledat. Vaříme vždy jen tolik jídla, kolik můžeme potřebovat. Odpady, které lze spálit, dáme ohni, ostatní odneseme zpět do civilizace a odložíme do popelnice nebo do kontajneru.

8. Než odcházíme z tábořiště, zahladíme všechny stopy, aby nebylo znát, že zde někdo tábořil.

9. Do zápisníku si poznamenáme všechny poznatky, které jsme na tábořišti získali (výskyt dřeva na otop a stavby, majitel pozemku, pitná voda atd), mohou se v budoucnu hodit.

10. Vždy si pamatujeme, že jsme v lese pouze hosty. Budme bratry a sestrami všemu živému v přírodě.

Z dopisu bratra Ing. Igora Janoty-Iřa

Škoda, že nepoznaly...

Byly jsme v Anglii.

Ano. Loni o prázdninách umožnily Anglické skautky naší osmičlenné skupině navštívit zemi, jež je kolébkou skautingu, a tak jsme ztrávili necelé tři týdny v rodné zemi manželů B. P., v zemi, do které vyjel pro získání zkušeností i náš bratr zakladatel A. B. Svojsík.

První týden, věnovaný pobytu v mezinárodním táboře skautek – FAB 93 – měla každá z nás (podle předchozího výběru) možnost se seznámit, či zdokonalit v mnoha zajímavých aktivitách, jako např.: rytí do skla, práce s kůží, vypalování do dřeva, aranžování suchých rostlin, výroba šperků, sebeobrana, aerobik, skotské káňtr tance, windsurfing, jízda na plachetnici, lukostřelba a mnoho a mnoho dalších.

Ale ani zbytek pobytu jsme nezahálely. Díky našim skvělým hostitelkám a průvodkyním – dvěma anglickým vůdkyním, kterým bych chtěla i tímto prostřednictvím poděkovat, jsem měla možnost vidět Anglickou oblast Cheshire, rozkládající se na pobřeží Irského moře a u hranice Anglie s Walesem. Poznala jsem země plnou obrovských možností, plnou oken s květinami, příjemných a milých lidí, zemi plnou činnosti a radosti z dobře vykonané práce, ale také zemi protkanou žilkami všudy přítomného průmyslu (hlavně chemického), kde ti-

chý kousek lesa nebo dřeva na oheň je snad opravdovou vzácností. Jen jedno jsem dlouho nemohla poznat. Nechtělo se mi pochopit, že ta děvčata v mikínách a teplácích (tedy v kroji), ta která se nechají snad všude vozit autobusy, s nimiž jsem zažila i večerní táborák bez ohně, ta, která zpívají písně o tom, že každá z nás má myšlenky B. P. v srdci a přeci po zaznění skautské večerky, dále vesele pokračují ve své zábavě, ty všechny že jsou také skautky, naše sestry.

A tak mi po jediném táborovém ohni i s opravdovým ohněm, který jsem tam zažila, prosvětleným svitem umělého osvětlení a hojně přikrmovaným i papírky kolem sedících, bylo najednou nějak smutno. Bylo mi líto těch dívek, které asi nikdy nepoznaly vůni mechu – toho nejměkčího lůžka při nocování pod širým nebem, že asi nemají ani tušení o vůni slibového ohně, ani o kráse ticha, které se rozhostí kolem Vás, když v oddílovém kruhu sedíte u dohasínajícího ohně a každý ve svých myšlenkách, a přitom všichni spolu čekáte na to, až se okolo rozhostí tma a jen vzácná jiskřička zažhne naposledy mezi uhly, abyste se pak všichni odebrali na svá lůžka, do říše snů. A je ještě mnoho takových chvil, které se nedají popsat, které se musí zažít, aby se mohly navždy vryt do paměti každého z nás.

Ony jsou o tolik dále, nikdy nepoznaly zákaz skautingu, a přesto, či právě proto, ztrácejí tolik krásy, tolik prožitků, kte-

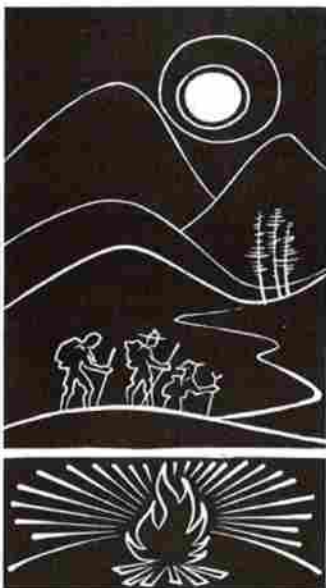

ré nelze koupit, které se musejí najít a pochopit.

A proto mám nakonec jedno velké přání: Snažme se my všichni udržet si i dnes, v době obrovského přílivu nejružnějších nových hodnot ze „západu“, náš skauting takový, jaký je – čistý, přírodní a nespoutaný názory přecivilizovaného světa.

Šárka Petříková

112. divčí oddíl Uhřetěves

Bylo, nebylo – pohádka o skautské demokracii

Bylo nebylo (jak pohádky začínají) jedno skautské středisko (obvod, okres, město... – doplňte si podle toho, jak to sami dobře znáte), kde se skautský trůn obsazoval volbou „necháme to, jak to je, co říkáte...“, a tak, protože nikdo se neodvážil pozvednout oči, natož pak hlas,

je volba hotova a mocnářův titul zachován. *

Skautský mocnář, případně s dalšími členy královské rodiny (jak kde podle místních poměrů) – čili dynastie mocnářského klanu, si snadno udržel (a drží dodnes) rozhodování nad vším, co je a co není košer skautské : toho, kdo nestojí v řadě, snadno klepnem přes prsty, to či ono nepovolíme, toho či onoho odměníme nebo neodměníme, tomu dáme, tomu víc, tomu málo, tomu nic... Jak příjemné je vládnout nad druhými. Jak potěšující je suverénně rozhodovat, kdo „dodržuje“ a kdo „nedodržuje“ skautské zákony. Jak je příhodné ono významné slovíčko „...poslušný...“, když chci z moci své funkce, aby druzí činili, jak já si přeji.

Skauting se smrškl do jediného zákona, jímž je jeho 7. bod. Je toto však skauting, v jeho plné rozmanitosti, iniciativě, radostnosti ? Či je to spíš hašteření o kompetence, o práva či nepráva, o postavení ? Jak nepřipustné, aby někdo druhý přicházel s iniciativou, aniž požádal o dovolení !

Mocnářství. Přesvědčení o vlastní jedinečnosti? Vyvolenosti? Neomylnosti? Vylučné pravomoci k výhradně vlastní iniciativě?

Nebo spíše mocnářská deformace: samolibost. Dotčená ješitnost. Obava ze ztráty výsadní pozice, strach, že někdo jiný by mohl znát, vědět, umět. Žárlivost na schopnost druhého.

Nebo „jen“ byrokracie? Mít na všechno oficiální „štempl“. Dát si schválit, jedná-li se i o dobrý skutek. Zeptat se, mohl-li někoho pozvat na návštěvu k sobě či sám někoho navštívit.

Skautování zajisté není anarchie. Není ale také ani instituci nesvéprávných chovanců, kteří ke každému kroku potřebují povolení mocipána nebo jeho osvědčený dozor.

Skautování je demokracie.

Demokracie jako právo jedněch, ale současně jako povinnost druhých: dobře máme v paměti demokracii „manifestačních“ voleb, kdy jsme byli tak svobodní, že nám bylo dovoleno dobrovolně nemuset při volbách za plentu! Nikoliv, přátelé: demokracie znamená povinnost jít za tu plentu! Povinnost projevit svou vůli bez obavy z možnosti postihu za nekonformní názor, bez potlačení, bez ovlivnění, bez zlého pohledu.

Budeme připravovat sněmy: mimořádný ke schvalování nových stanov, poté řádný (na jaře 1995). Budou střediskové, okresní, městské sněmy. Na mnohých se budou volit nové orgány, noví činovníci (nebo se rozhodnete, vy sami, že je chcete zvolit!).

Jsmo demokratické hnutí, využijte tedy všude svého práva vybírat skutečné osobnosti, oplývající přirozenou autoritou – nikoliv podle počtu uzlů nebo jaká dovede postavit táborová kamna či kolika zásluhami sám sebe hodnotí – nýbrž přirozenou autoritou jejich mravní osobnosti, tolerantnosti, moudrosti, rozlehdu. Nebojme se přitom mladí, vždyť skauting musí zůstat mladý, a ne stát se muzeem nebo konzervou.

Vlk

*/ Pokud někomu něco cosi připomíná, jedná se o podobnost čistě záměrnou.

Několik námětů

na sebezdokonalování:

- Probrát noc na 'vrcholu hory, nejšet, nepít, nečíst ani nemluvit.
- Navštívit během sezóny 6 divadelních představení a každé zhodnotit.
- Provést fotodokumentaci alespoň týdenní výpravy (min. 80 snímků).
- Mít soupravu třech dřev a rozdělat jimi oheň.
- Udělat z přírodního materiálu pochodeň horčík alespoň 1 hodinu.

LITERATURA

- k pobavení i pro zamýšlení

Albert Schweitzer:	Nauka účty k životu
Alena Vališová:	Dharma Gaila Praha 1993
	Aserbiva v rodině a ve škole
Alfonso Pereira:	H a H, Praha 1992
David Day:	Mýslénky a modlitby
David Gruber:	Zvon Praha 1991
Eva Rheinwaldová:	Proč nebyť dospělý?
Eva Rheinwaldová:	Portál Praha 1994
Hana Havelková:	Bíže k harmonii
Christine Harvey:	Technika Praha 1990
Jaro Křivohlavý:	Cesta k mládí a úspěchu
Jaro Křivohlavý:	Orbis Praha 1991
Jaro Křivohlavý:	Tajemství úspěchu, Komárk Praha 1991
	Lidská práva, ženy a společnost
	Evropské středisko UNESCO, Praha 1992
	Umění motivovat, cesta k úspěchu
	Informační Praha 1992
	Já a ty
	Avicenum Praha 1986
	Konflikty mezi lidmi
	Avicenum Praha 1973
	Povídaj - nabloučím
	Návrat Praha 1993

Jaroslav Flejberk:	Kvz pro každý den aneb hrátky s důvěpím
Jití Mrtvická:	Svoboda, Praha 1993
Kol:	Kolážka o radosti
Nataša Tánková:	Avicenum Praha 1984
Phil Bosmans:	Po cestách nalehavosti myšlen
Rosa Campbell:	Filosofický ústav AVČR, Praha 1993
Ross Campbell:	Vyznáte se v tlačenci
Siegfried Brocker:	Mladá Fronta Praha 1990
Sofia Hermochová:	Mám tě rád
Věra Remešová:	Ave Olomouc 1932
Zdeněk Chrmý:	Hledám svou cestu
	Návrat Praha 1993
	Pořebuji tvoji lásku
	Návrat Praha 1992
	Oviádání streu
	Melantrich Praha 1993
	Hry pro život I, II
	Portál Praha 1994
	Ikografie a atributy svatých
	Zvon Praha 1991
	Abeceda moudrosti
	Proxima, Brno 1993

NÁPADY PRO R&R LÉTO 1994

VYCHÁZÍ JAKO PŘÍLOHA ČASOPISU SKAUTING, ROČNÍK 32, KVĚTEN 94

Na letní příloze se podíleli:

Hastman, Chlup, Rychlonožka, Věva, Vezír, Olda a Iva

Činnost R&R je celoroční, bez ohledu na počasí. Přesto však platí, že léto je především ročním obdobím, ve kterém toho nejvíce prožijeme. Je to dáno tím, že díky prázdninám a dovolenám máme víc volného času. Tradičním letním programem R&R je účast na táboře, kde pomůžeme mladším sestřičkám a bráščkám, aby- chom pak prožili nějakou svou vlastní roverskou akci. Nejčastěji to je puták, ale jak se dozvíte z této letní přílohy, může tomu být i jinak. Prázdniny trvaly „jen“ dva měsíce, ale pro toho, kdo „ví“, je to 62 dnů nabízejících možnost prožít něco bezvadného, na co se vzpomíná dlouho – minimálně do dalších prázdnin, kdy podnikneme zase úplně něco jiného a nového.

Loni na podzim jsme zveřejnili „Vyzvu“ a do dnešního dne jsme od vás dostali řadu dopisů, ve kterých nám oznamujete, že do „Nekonečného příběhu R&R“ jdete s námi. Děkujeme vám, to je bezvadné. Napíšte nám, jak se vám líbila jarní a letní příloha – který z nápadů byl pro vás nový, co jste z nich vyzkoušeli a naopak, co vám v přílohách chybělo či nesešlo.

Domníváme se, že účelem těchto příloh pro R&R by měla být nabídka co nejširšího spektra RS činností, které by naplňovaly heslo roverských „Sloužím“. Proto bychom byli rádi, abyste se k nám připojili s vašimi zcela konkrétními zážitky, zkušenostmi, nápady a připomínkami. Uveřejníme je. Do obou příloh jsme zadali zcela záměrně pouze akce, které jsme prožili od „a“ až do „z“, na vlastní kůži, některé z nich pak i v dalších variantách nebo obměněných formách. Také nám napíšte, jak dopadly vaše roverské prázdniny '94, co se vám během nich podařilo, a naopak, co byl propadák (obačku s ad-resou ústředí označte „RS“). Roverské rangery neplní ani odbočky ani stezky – jak by měla vypadat jejich činnost, to se dočtete mimo jiné v podzimní příloze.

Přejeme vám, aby se vám o letošních prázdninách splnil alespoň jeden z vašich skautských snů.

... A ČÁKÁ A ČÁKÁ ...

Jen málokdo si umí představit prázdniny bez koupání. Pro vodní skauty, ale nejen pro ně, se však voda stala prostředím, které poskytuje nekonečné možnosti pro nejrůznější akce: od her v bazénu či řece, přes sířazení řek až po raftování na divoké vodě. Je snad zbytečné připomínat, že „do vody“ a „na vodu“ vidce pus-tí pouze ty R&R, kteří umí bezpečně plavat, prokázali, že ovládají loď (i když občasné) a že dokáží používat a docel-žovat všechny povely, pokyny a příkazy. Ten, kdo si navleče zachranou vestu, není zbabělec – naopak – je to důkaz osobní odpovědnosti a u raftování je vesta společně s příbrou od konce povinností.

Vodní skauti vědí, že voda je jejich přítelem jen tehdy, znají-li její záudnost. Na vodě a u vody platí více než jinde, že bezpečnost je kázeň a kázeň je bezpečnost. Na vodních tocích je nejvyšším zákonem Řád plavební bezpečnosti, je- hož znalost musí prokázat každý držitel osvědčení vidce malého plavidla. Tento průkaz ponekud připomíná řídicí průkaz na silnicích. Málokdo ví, že povinnost vlastnit toto osvědčení platí i pro vo- dáky na sportovních plavidlech, pokud se projíždějí na takovém toku, který je považován za plavební dráhu. Tamní jen na Vltavě a na Labi, ale i na Máchově jezere, na přehradách a v zatopených pís-kovkách. Pro sportovní akce a skupiny mládeže musí toto osvědčení vlastnit alespoň jeden vedoucí skupiny dětí.

V Juncuku platí, že současně čekateleškého dekretu je zdravotnický kurz, současně kapitánského dekretu je osvědčení vidce malého plavidla. Roverské rangery vod-ních skautů se povinně seznamují s Řá- dem plavební bezpečnosti. Pro nejlépo-

minimálně 120 kilometrů, aniž by se set- kal s člověkem.“ Má fantazie vždy začala pracovat naplno a okamžitě jsem se vi-žoval do situací, které mohou člověka na takové cestě potkat. Je-li tato zkouška i pro tebe „hozenou rukavicí“, seber se a vydej se na cestu.

Vyber si hory, které znáš a v nich 4 místa vzdálená tak, abys dostal podmínkám zvlášť. Dej přednost vrcholům a dob-rym rozhledům. Cestu mezi nimi přiš- neplánuj, vyplyne sama. Jdi cpravdu sám, neboť jen tak opravdu uvidíš, uslyšíš, ucítíš a poznáš. Budeš moci dělat věci, které bys v přítomnosti jiných nedělal.

Vydí ráno za východu Slunce, čin tak ostatně každý den. Východ Slunce je pří- liš krásná a důstojná záležitost na to, abys ho prospal. Možná namítneš, že bez budíka tak brzy nevstaneš, ale neboj, budeš-li opravdu chtít, probudíš se za svítání. Uvrti si sám rituál, kterým budeš Slunce vítat. Po dlouhé tmě a nočním chladu přimáheš jeho paprsky úlevu – za- číná nový den. To se stává každý den jen jednou! Vydeš-li časně, nebudeš také muset spěchat, což je dobré. Cestám se raději vyhýbej. Jsou na nich lidé a daleko méně toho uvidíš. Říd se zásadou „vidět vše sám nevidíš“. Ostatně, tvé nohy by brzy pokrýval prach a rozedřel šitky cesty a záhy by ses přestal z takové pouť ra- dovat. Ubírej se trávou a vychutnávej každou krůpěť rosy dříve, než přehne před dopoledním žářem. Na cestě budeš jistě přecházet mnoho potoků a ří- ček. Všechny ochutnej, pokud je to mož- né, a zjistíš, že každý potok má svou chuť. Pozoruj se také koupeli, třeba i vícekrát za den. Je krásné ponořit se do chladné vody nestřežen jakýmkoliv ša- tem. Nikdo se ti nebude smát, pokud budeš hloučet a výskat, jak jsi to dělal dříve v dětských letech. Po koupeli ne- spěchej, lehní si na slunce vytrhatou skálu či travnatý břeh, otevři naruč a nech sluneční paprsky působit. Až oschne tvé

tělo a zmizí chlad, bude tvá mysl lehká a volnější. A vůbec, na cestu se moc ne- oblékej. Šaty člověka tiskl a svazují a ty potřebuješ uvolnat cévy tělem. Jez pou- ze tak, abys neztrácel sílu, neboť přiš- píne břicho táhne člověka „k zemi“. Snaz se využít také to, co najdeš cestou. Jistě toho bude více, než sis zprvu myslíš. Budeš-li odpocívat, využiješ tento čas k pozorování. Je zajímavé a někdy i směšné sledovat činnost mravenců a brouků. Poslouchej jejich kroky a nech se unést heroickými výkony, kterými zlozvládl ohromné předměty. Pozoruj zblízka květiny, mech a trávu. Je na nich spousta zajímavých detailů, kterých sis dříve neušíl. K večeru najdi místo, kde budeš po dlouhém dnu odpočívat. V pros- tórah mezi balvany jistě najdeš dostatek suchého lusu, ze kterého si usteleš pohodlně a teplé lůžko. Dobře může po- sloužit i loňská tráva sláma. Neulehčej však hned. Ještě tě čeká celodenní úči- vání při západu Slunce. Ne, nekolej se, účty budeš skládat pouze sám sobě. Vy- stup na místo dalekého rozhledu, místo, které sis určil v plánu. Západ Slunce je snad ještě homonější než jeho východ. Zdá se, jakoby všechno ztlchlo a pozoro- vali skon Slunce s nejistotou, zda se doč- kají jeho opětového zrození. Vzpomínej na vše krásné, cos v uplynulém dnu prožil a co bys mohl ještě udělat lépe, lépe pro- žít. Ulehni pak brzy, abys dokázal vstát za svítání. Na noční stezky vyrazí myši a budou šustit v listí tvé lůžka. V dál uslyšíš tlukot křídel nočního dravce a mii- ny vanek rozrží hladinu větrovi nad tvou hlavou. Budeš usnát klidně a vyrovnaně. Poslední večer bude jiný. Při západu roz- dělej oheň. Oheň je most mezi tebou a tě- mi ostatními, se kterými se následující den setkáš. Při pohledu do jeho plamenů vzpomeneš na všechny, kterým jsi kdy po- mohl, ale i ublížil. Přemýšlej o tom, jak bys mohl upravit věci své lépe. Ráno se budeš vracet šťastný a možná i o trochu lepší.

POVOLENÍ K TÁBOŘENÍ

Z hlediska zákonů vztahujících se k ochraně životního prostředí je důležité vědět, že způsob odvozu odpadků musíte projednat na obecním úřadu, neboť ten za hospodaření s komunálním odpadem ve svém kaštrů odpovídá. Musíte počítat s tím, že za to pravděpodobně budete něco platit.

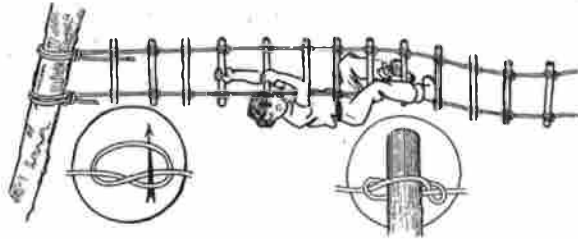
Pokud je vaše tábořiště na nějakém chráněném území, musíte vedle obvyklých jednání s majitelem a uživatelem pozemku a s hygienikem požádat také o souhlas u příslušného orgánu ochrany přírody. Tím jsou pro území národních parků a chráněných krajinných oblastí Správa NP či CHKO, pro přírodní parky a přírodní rezervace resorty životního prostředí okresních úřadů. Na maloplošných chráněných územích, jakými jsou rezervace, však táboření stěží přichází v úvahu.

Tam, kde máte s jednáním problémy, aniž by k tomu podle vašeho názoru byly nějaké vážné důvody, doporučujeme vám jednat od počátku písemně, abyste se mohli případně odvolat k vyšší instanci. Tou jsou v případech výše uvedených orgánů ochrany přírody příslušné územní odbory Ministerstva životního prostředí, v případech okresních hygieniků krajské apod.

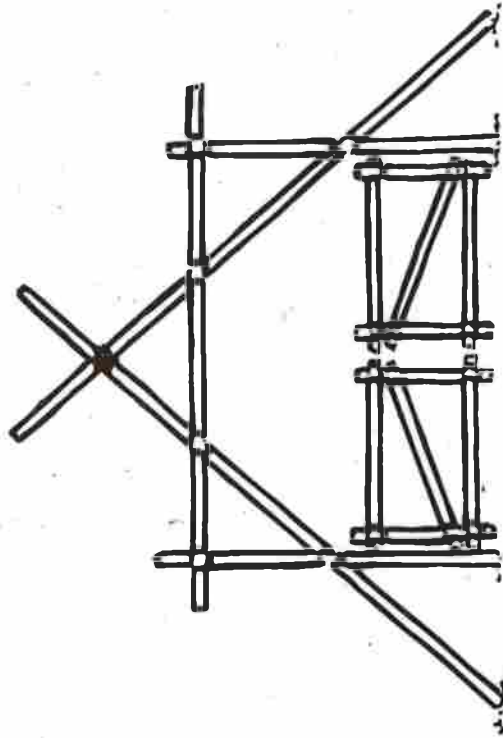
Zašlete-li nám všechny kopie svých žádostí a odpovědi na adresu ekologické skupiny na ústředí, pokusíme se vám po-

radit. V každém případě však doporučujeme opatřit si veškeré důležité zákony a vyhlášky do svých okresních či střediskových knihoven. Výběr těch, které se vztahují k životnímu prostředí byl uveden ve Skautingu č. 9/93 (v příloze Skautské letní tábořny).

Darina

ZKUSME TÁBOŘIT KAŽDÝ ROK LÉPE!

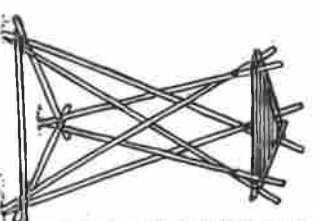

ZKUSME KAŽDÝ ROK TÁBORIT LÉPE!

Měli bychom mít citlivost hledat nové možnosti pospolitého táborového života. Obrovskou práci, náročnou na čas i myšlenky, jakou je připrava i průběh tábora, můžeme zprostředkovat různými experimenty, vyloučit stereotypy, nedílat všechno stejně jako léta předešlá. Dělat to stejně a osvědčené se zdá být nejnedůležitější, ale může to přinést i jakousi vnitřní únavu z opakování. Napopak zamyslení nad tím, jak to udělat jinak a lépe přinese svěžest, radost z nových možností, řadu nápadů, které obohatí táborový život.

Především bychom měli důkladně zvažovat rozmístění táborových staveb, využití fantazii a cit, abychom co nejlépe porozuměli terénu, přizpůsobili se, našli tu nejpohodlnější harmonii s přírodou. Často probíjí časem podcenujeme estetickou stránku našich táborů. Dobrou rozvahou můžeme umocnit krásy přírody, můžeme využít každý osamělý strom, kůlu lesa, houštinu, terénní vlnu tak, abychom jí ty tři, čtyři týdny vnímali ještě intenzivněji. I tady platí, že chceme v tomto krátkém čase s přírodou žít a ne si ji podmaňovat.

Naši vizičky by tedy měla být solidnost staveb. Dělejme je raději jednoduché, ale kultivované. Stále ještě hýříme hřebíky

a málo je vidět ušlechtilé spojování dřev, vázané stavby a práce s provazy obecně. Snažme se o táboory spíše menší, ve kterých se nám lépe podaří vytvořit intimní prostředí, lépe se uplatní aktivita každého jednotlivce a i příroda se s naším bytím lépe vy-

porádá. S táboiry v blízkém okolí bychom měli navazovat spolupráci, vyměňovat si zkušenosti, inspirovat se navzájem i případně se spojit pro nějakou lesní práci. Společně můžeme vyhledat kontakty k místním ochranným organizacím, společně můžeme navštívit zastupce obce a správy lesů a s nimi pak dohodnout jak práci, tak besedu.

Nežli snahou by mělo být co nejlépe okolí tábora poznat, seznámit se se vším, co tu roste a žije, objevovat souvislosti, vnímat krajinu jako celek s obcemi, obyvateli, zemědělstvím, průmyslem.

Pochopit, jak je těžké, ale potřebné najít rovnováhu mezi přírodou a lidským konáním. K tomu potřebujeme vyletit hodně času na objevování, pozorování, průzkum, mapování. Práci můžeme zadat jednotlivcům, dvojicím, družinám i oddílům.

Abychom vedli k systematické práci, nasměřovali chybět alasy, příručky, velmi potřebné jsou i lupy a dalekohledy. Záznamy a mapy doplníme kresbami, fotogramy, ale i tvrdým psaním – povídkou, básní či esejem.

Děvčata i chlapci by měli mít i určitou volnost, aby si našli chvíli, kdy si dopřejí samoty v tichu lesa, nejdou si třeba krásný strom, pod který si lehnu, přivoní k jeho kůře, aby si ho prožili, aby mu porozuměli, aby ho měli rádi... Přiležitost k rozmanitosti pocitů z přírody bychom měli umět dobře využít.

Pobyt v přírodě by neměl být útlakem z přítomnosti ani ze skutečnosti do snů. Oproštění od techniky a pohodi je školou životní aktivity. Obohacuje nás mocnými zážitky, které vedou k hlubšímu zamyslení a odpovědnému rozhodování. Bezprostřednost vlastního prožitku vede k osvojení trvalých vědomostí o přírodě, přináší nápady a tvůrčí sílu k potřebné změně hodnotové orientace. Táboření, život v přírodě zřetelně čistě a vědomě s velkým porozuměním pro přírodu je uměním, je nejvyšší zkouškou prostého života.

J. Pfeifferová

– Přesličku využijeme jen v nejnútrnějších případech (nejlépe rozpusťte špinu přeslička rolní)

I VODU Z NÁDOBÍ NIKDY NEVYLEJTE DO POTOKA NEBO DO RYBNÍKA!

Vhodnější je vytyt ji do vsakovací jímky nejlepší přes improvizovaný lapač nečistot a tuků (viz obrázek). Někteří vodo hospodáři nám doporučují vychladlou odpadní vodu spíše rozptylovat, nejlépe na blízkém poli či louce, samozřejmě po dohodě s majitelem. Má to i své rozumné důvody, pokud totiž vodu vyfukovanou do vsakováky nezbavíte pomocí improvizovaného filtru a lapáče tuků hrubých nečistot, její páry se brzy ucpou, a stane se zdrojem odporného bláta a pachu. Naproti tomu rozptylování vody není vlastně nic jiného než zalévání, a rozptýlená voda není filtrována pouze vytvořením minerální půdy. Kořinky rostlin a mlíčard žijících tvorečků, kteří se hromadí v hromadové vrstvě půdy, si pochutnají i na provodu škodlivých fosforečnanů a pravděpodobnost, že by se pak dostaly do vody, se tak snižuje na minimum.

4. MÝTÍ A ČIŠTĚNÍ ZUBŮ, PRÁNÍ

Mýcí a prací prostředky mohou přispět ke znečištění vod. Při velké koncentraci (a tu může způsobit i větší počet lidí po delší dobu konání táborů) poškozují životní prostředí i takové prostředky, které jsou v menší množství neškodné. Zvlášť velké nebezpečí hrozí v suchých a horkých letech,

neboť v „pohnojené“ vodě (většina dusíku se splavuje např. z přetopených polí, fosfor se do ní dostává právě z pracích prostředků) se rychle množí organismy, při jejich odumírání a biologickém rozkladu může dojít k velké spotřebě kyslíku. Nedostatek kyslíku ve vodě může vést až k úhynu ryb.

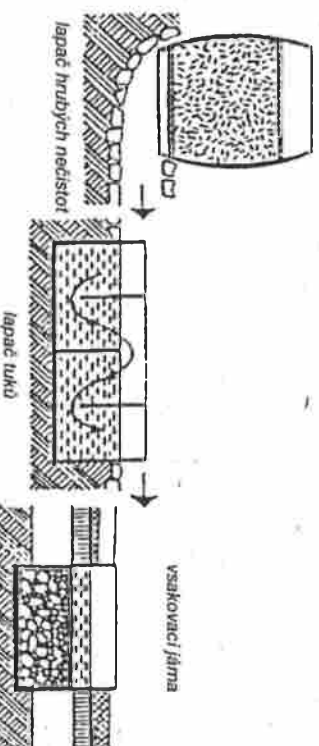
Pro praní a mýtí tedy platí tožé co pro mýtí nádobí – používat zvláštní nádoby a znečištěnou vodu vyfukovat buď do vsakováky, nebo naředenou rozptýlit po vhodné ploše, případně si ji zavlažit kompost. Na praní je vhodnější **žádové mýdlo**, protože prací prášky a saponáty jsou těžce odbouratelné a navíc poškozují pokožku. K mýtí je vhodnější k obalu vhodnější, toaletní mýdlo než tělový šampón.

Vzhledem k tomu, že pro mnoho tvorů v přírodě je velmi důležitým smyslem čich, použijeme prostředky, které nejsou příliš parfémy. Letos se asi budeme více chránit opakovacími krémy před slunečním zářením, budeme však šetřit k rybníčkům a řekám a mažme se opalovacími krémy až po koupání a ne před ním.

5. DOPRAVA NA TÁBOŘE

– Na tábor raději jedeme „ekologičtějším“ vlakem než autobusem. Máme-li na táboře auto, použijeme ho jen v nejnútrnějších případech a dejme pozor na únik oleje nebo benzínu.

Radka Šatková, Milada Škáravá

vsakovací jáma

sech případy vědomého nedodržování činnosti předpisu, a to zvláště při výzkumných zkouškách. Děvčata jsou vyzkoušena zkušební komisí schválenou pouze NCHK bez jakéhokoli předchozího oznámení a předložení komise ke schválení NDK. V těchto případech pak obdrží NDK pouze záznam o vydání výzkumných dekretů. Členové komise jsou přítomni buď pouze muži nebo se jedná o komisi smíšenou. NDK není proti smíšeným komisím, ale podle minulého i současného předpisu pro činnosti zkoušky se složení smíšené komise schvaluje před konáním zkoušek oběma náčelnictvy a zkoušek se účastní garanti z obou náčelnictev.

Z jednání NCHK:

Bratr náčelník uvedl do funkce nového tajemníka NCHK Jana Kolka, který bude na poloviční pracovní úvazek vykonávat tuto funkci.

Zd. Hájek, J. Pešková

Ještě lesní školy a kursy

Kurs pro lesnické meteorology je určen pro muže a ženy starší 18 let s cílem získání informovaných instruktorů pro výuku této zajímavé odbornosti.

Koná se ve dnech 20. - 25. 6. 1994. Teorie i praxe u leteckého útvaru v Přerově. Ubytování a stravování v kasárnách. Na programu též výjezdy do okolí po zaměstnání.

Možnost gerážování vlastních vozidel v kasárnách.

Příhlášky a vložné 500,- Kč zasílejte na adresu:

Ing. Přemek Šípl, Za parkem 1028, 751 31 Lipník nad Bečvou

Účastník si hradi stravu, byt, instruktory, autobus k přepravě z kasáren na letiště.

Uzávěrka přihlášek 31. 5. 1994. Maximální počet účastníků 30. Podrobné pokyny obdrží přijatí zájemci včas.

Seniorská lesní škola

Je určena pro osvědčené junácké vůdce a činovníky, kterým z různých důvodů dosud nevyšlo, aby se zúčastnili lesní školy. Náplní tohoto instruktérně-metodického zaměstnání je prohloubení a specializace výchovných, organizačních a ekonomických informací zkušených vůdců.

Koná se ve dnech 21. - 30. 10. 1994. Ubytování a stravování v kasárnách pluku civilní obrany v Kozlově (na trase Potštát - Velký Újezd). Možnost garážování vlastních vozidel v kasárnách.

Příhlášky a vložné 800,- Kč zasílejte na adresu:

Ladislav Šárka, Pavlova 2, 794 01 Křovice.

Účastník si hradi stravu, byt, příp. autobus k výjezdům. Uzávěrka přihlášek 23. září 1994. Maximální počet účastníků 40. Podrobné pokyny obdrží přijatí zájemci včas.

LCUNYAK-HILASIPRAPILOHAPROPSKUTING

9

UPOZORNĚNÍ!

V poslední době se objevují v různých okresech odznaky a přezky na opasek s lilii s českým tvem uprostřed. Upozorňujeme, že není možné je nosit na skautském kroji a v žádném případě nemohou tyto odznaky nahrazovat náš silbový odznak (lilie s chodským psem). Žádáme všechny činovníky Junáka, aby na toto upozornění přesně dbali!

Předsednictvo Ústřední rady

Společné zasedání ÚR a náčelnictev 9. 4. 1994

Na společném zasedání se jednalo o výsledcích poradby stanovené komise na Seči a o článku „Varují před restitučními z majetku...“ v RP.

Br. Brych podal zprávu o stanovené poradě, která se sešla 26. února na Seči a poděkoval zúčastněným za plodné a pracovní jednání. Přestože rokování končilo dlouho po půlnoci nebylo možné projednat úplně všechny návrhy. Návrh, který se přijal na Seči, je optimální. Ke stanovením však chybí komentář k alternativám (hlavně pro alternativu Y – jeden ústřední orgán). Tento komentář je nutné zpracovat, aby bylo možno návrh předložit hnutí k vyřízení dostatečně brzy před sněmem.

Br. Tomáš Řehák informoval o svém úkolu – materiály z jednání v Seči zpracovat na počítači a udělat sazbu, což okamžitě provedl a hned v úterý po jednání (1. 3.) předal presidiu. Při provádění sazby opravoval drobné nedostatky, srovnal některé chaotické číslování. O své vlně provedl dvě formální úpravy, aniž by byl dotčen smysl ob-

sahu. Požádal o verifikování těchto úprav v případě odsouhlasení tímto shromážděním. Navrhl dále vytvořit malou pracovní skupinu (z každého ústř. orgánu jeden, který byl v Seči), která by pokračovala na do-ladení textu stanov a měla pravomoc tyto úpravy provést tak, jak byly v Seči chápány.

Br. starosta se zmínil o bodu 10c, který se zabývá postavením dospělých. Je třeba, aby tento bod odpovídal světové ústavě kap. 1, čl. 1, bod 1 (sekau. hnutí je dobrovolné, nepolitické, výchovně hnutí pro mladé lidi).

Br. T. Řehák seznámil přítomné se stanoviskem těch, kteří tento problém probírali na Seči – pro zúčastněné orgány (výjma NDK) jsou přijatelné obě formulace. Skupina na Seči akceptovala požadavek NDK, aby byla formulace taková, jaká je nyní použita v návrhu stanov, pokud by to však bylo problémové při jednání s WOSM, tak dopředu tato skupina souhlasí s původní formulací.

Br. starosta upozorňuje, že verze stanov ze Seče je konečná, mohou se provést pouze redakční úpravy, jiné ne! Tyto úpravy budou úkolem pěticečné komise.

Návrh pěticečné „redakční“ stanovové komise: za NDK ses. Široťová, za NCHK br. T. Řehák, za NDK br. V. Řehák, za ÚR ses. Housková a stanovovou komisi br. Brych.

Komentář k variantě Y zpracuje br. T. Řehák a k variantě X br. Pisko, ses. Pešková.

Zástupci náčelnictev pak tyto komentáře schválili.

Předkládáme variantu Y a X vypracují komentáře, nad nimi se sejdou 30. 4. zástupci (po třech) ze všech ústř. orgánů.

7. 5. se toto konečné znění komentáře vč. otázek, které půjdou do hnutí, předloží jednotlivým ústředním orgánům.

2. Reakce na články. Vanuji před restitucemi ... s Igorem Němcem odštěněm v Rudém právu.

- k tomu článku se předsednictvo vyjádřilo, posílalo do RP svoje stanovisko, toto stanovisko však RP nezveřejnilo. Kromě toho na články reagoval br. starosta i soukromým dopisem a ani na tento dopis nebyla žádná odezva. Žádal jsem o přijetí u min. Němce. Hlavním bodem rozhovoru bylo tvrzení, že naše skautské hnutí žádalo o hotel Globus v Praze a proč skauti potřebují pro svoji činnost hotel. O tomto hotelu se již jednou v tisku psalo (1992) na sklonku vlády min. předsedy Pitharta. Tento návrh se u min. Němce skutečně lehce projednával, ale nikdy žádost o tento hotel Junák nepodal a nikdy žádný skautský orgán o takové žádosti nepožadoval.

- informací o jednání s I. Němcem doplnil br. T. Řehák: Jednání trvalo přes hodinu. Za ústřední orgány Junáka byli přítomni br. Navrátil a Řehák, ostatní byli z nižších složek. Tím byla i hypotéza „zli skauti“ – ústředí a hodní skauti – ti co vedou děti – seřetena a vyzněla naprázdno. Min. Němec však projevil i určitou neinformovanost, když s údivem reagoval na poznámku o problému s klubovnicí, a nabídl v tomto směru pomoc. Tuto nabídku bychom jako hnutí neměli nechat bez povšimnutí.

K otázce dělení majetku bývalého SSM je min. Němec závažným odpůrcem toho, aby se rozděloval mládež, organizací. Prosazuje, aby majetek byl předáván ve formě „grantu“ (podobně jako min. školství). Zastává však nejsoušlejší pravidla tohoto rozdělování. Na tvorech těchto pravidel bychom se měli podílet i my.

- Dále na článku v RP reagovala řada bratřů a sester z okresů a středisek.

- Br. Pisko konstatoval, že články v Činu, který s tímto problémem také souvisí, je vypočítaný, zlovolný v době, kdy to nejmenší potřebujeme, výdovů v Činu takové náklady!

Usnesení: ÚR a náčelnictva souhlasí s postupem jednání předsednictva ÚR s ministrem Igorem Němcem.

- ÚR a náčelnictva se také distancují od rukopisného dopisu na kopii článku RP „Vanuji před restitucemi ...“ rozdělování na PRJ. Dovětek je anonymní a je provokací povahy.

- „Seskupení“ (Táborská unie, Junák, YMCA, YMCA, Liga lesní moudrosti – sdružení organizací které byly poskytnuty komunistickým režimem) – bylo nutné ho ustavit, protože proti nám neustále stála jiná seskupení, na která se roztržilo bývalé SSM, například Rada mládeže, která vystupovala jménem veškeré mládeže, chtěla zastupovat i nás a mluvit naším jménem. Pivodně jsem byl v této Radě mládeže jako pozorovatel, ale ÚR rozhodla o vystoupení z této Rady.

14. plenární zasedání ÚR 9. 4. 1994

- Zpráva hospodářské rady – pokutu, která byla rozepsána na jednotlivé ORJ musí tyto ORJ zaplatit ústředí, protože ÚR již za ně tuto pokutu zaplatila.

- HR žádá NKD o spolupráci v tom smyslu, aby členové OS na střediscích a ORJ pomáhali těmto orgánům v hospodářských záležitostech.

- HR navrhuje koncepci placení příspěvků s ohledem na placení WOSM a WAAGGS, oficiální skautský tisk – pastvismo časopisu Skaut-Junák, náklad je nižší (asi 3 500 předplatitelů). ÚR se domnívá, že časopis je ve srovnání s jinými časopisy dobrý. Je to v jistém smyslu oslava hnutí, že nedokáže odebrat alespoň 10 000 výtisků, přičemž by byl časopis bezproblémový. Kolportáž – spolupráci se na distribuci síť není realita. Tyto problémy má i neskautský tisk, který nemá dostatek peněz pro tiskárny, protože jim dlouhá distribuce a PNS za odebrané výtisky, Junácká edice, která časopis

vydává, skončila nicméně rok 1993 se ziskem 56 000 Kč.

- bylo konstatováno, že je třeba zpracovat lepší mechanismus distribuce dotovaných materiálů (příruček) po celém hnutí.

- Zpráva organizací rady: 7. mimořádný sněm Junáka se bude konat 26. listopadu 1994 v Olomouci. Garantem této akce bude br. Zemaný. Předpokládá se klíč: na dvě stě disků jeden delegát.

- Byl vypracován návrh na získání alespoň nějakého odškodnění z majetku Fondu dětí a mládeže. Došlo-li jsme ho přislíbenými podklady, je třeba znovu upozornit, že se jedná o navrácení z majetku SSM, jehož užívatelem je v současné době stát (!), nic jiného tento Fond nemůže řešit – (byvalý majetek SSM, nyní využívaný nějakou tělových. jednotou, odbory atp.).

- Causa „Škaroupka“ – ÚR ruší své rozhodnutí o vylovení Bratřů Škaroupky z Junáka z 13. 9. 1990, potvrzené na základě usnesení smířící rady dne 8. 3. 1991, které již pozastavila 17. 10. 1992, když se br. Škaroupka odvolal k 5. junáckému sněmu. Ten doporučil posouzení případu nové zveřejnění smířící rady. Protože br. Škaroupka mezi tím zemřel, nebylo možno záležitost řádně projednat. Předseda smířící rady br. Šandera znovu prostudoval veškerou dokumentaci i okolnosti a podal ÚR velmi důkladné písemné zhodnocení. Na skutekové podstatě, za kterou byl br. Škaroupka vyloven, se nic nezměnilo, a závěry všech pokladů i jednání od r. 1990 dodnes nepřesly žádné nové skutečnosti, které by ji zpochybňovaly. Bylo však nutné přiklíčit k polehčujícím okolnostem, zdravotnímu stavu a zasluhám br. Škaroupky. Vylovení je však nutné zrušit, protože v postupu jednání příslušných orgánů, zejména smířící rady z 31. 5. 91 byly značné procedurální nedostatky (zavinené především absencí jednatelů řady smířící rady).

- ÚR se rozhodla odebrat případ br. Jana Richtera z legendy Smířící rady a přenést ho na Městskou radu v Brně, jak to odpovídá

organizacímu řádu. Ta případ uzavře a bude informovat ÚR a br. Richtera.

- Odtázka nové nadbytky nemovitostí – myslivna ve Voršovicích a dalších. Je třeba vyřadit otázku správy a způsob jejího odměňování. Podobným objektem je i Červený hradek u Sedčic a další. Hospodářská rada připraví návrh a podklady na řešení.

- Projednána dohoda o spolupráci Junáka s YMCA. Dohoda v tomto znění byla o souhlasena.

- Br. Macek informoval o získání místnosti pro ústřední archiv Junáka a jeho zařizování.

Zapsal: V. Nosek – SIC

Z náčelnictev NDK a NCHK

Zasedání náčelnictev začalo společným jednáním s NKD a ÚR, na kterém byla všemi vysoké oceněna práce starosty komise, rozšířené o delegované členy ústředních orgánů na Seči, kde bylo dopracováno konečné znění stanov. Zúčastnění se dohodli, že k oběma navrhovaným variantám stanov „X“ a „Y“ je nutno vypracovat komentář.

Společná část zasedání náčelnictev: obě náčelnictva se dohodla, že nový statut lesních škol může platit nejdříve od 1. ledna 1995, aby odpovídal přijatým stanovám na mimořádném sněmu. Po práci na této nově ustavila společnou komisi.

Pro letošní týžď komise náčelnictev vypracovala nové texty týkající hlášení a sumář pro ORJ, včetně pokynů k jejich vyplnění a termínů odeslání na ústředí. Novými členy historické komise, delegovanými náčelnictvy, jsou Zdeněk Hálek a Vlasta Sebestová.

Z jednání NDK:

Sestra mistra náčelnictví A. Tomáňková informovala o poznávacích z uplatnění nového předpisu pro činnost kroužků. Objevují se nedostatky v jeho dodržování v důsledku nepozornosti členů či subjektivního výkladu. Rovněž se vyskytují v některých okre-

*Byl pozdní večer, první máj,
večerní máj,
byl lásky čas...*

Autor těchto veršů Karel Hynek Mácha, byl nejen vynikajícím básníkem, ale také znalcem přírody a poutníkem po našich krajích. Jan Čáka vydal svého času zajímavou publikaci, nazvanou Poutník Mácha, ve které zachytil celé jeho putování po českých zemích včetně jeho dlouhé cesty z Prahy do Benátek a zpět. Báseň Máj opěvuje citlivě naši krásnou přírodu. Druhým takovým neznámým cestovatelem a pozorovatelem přírody je Jan Neruda. Ve fejetonu z října 1888 píše tyto věty: *My cestovali, abych tak řekl, „hloub“.* Dojmy nemijely tak rychle, a to je dobře, zvláště pro mladou duši. Kde se člověku líbilo, tam se pozdržel, natáhl a díval. Obraz, ať kraje, ať lidí, měl času dost se ponořit až na dno duše; člověk mohl kraj i lidi si zamilovat, i musil milovat vlast a národ, když sám poznal, co je v nich krásy a dobra, – my cestovali tedy „čestě“.

My cestovali ale také „poetičtěji“, což arci souviselo s tou výše podotknutou „hloubí“.

Duše poezie schopná mohla v dojmech zrát a dozrát, a to je důležité i pro toho, kdo nepíše sám pak básně.

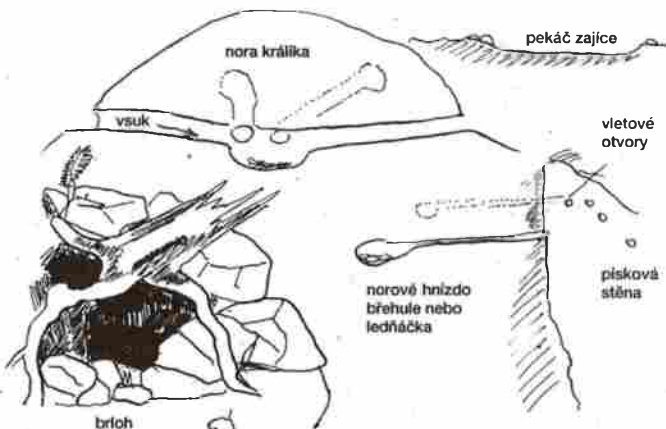
Píšeme-li výš o měsíci květnu, pak si každý pozorovatel přírody musí uvědo-

mit, že začíná období, kdy se obnovuje životní běh v přírodě, a začínají se objevovat mláďata savců a ptáků. Také svět rostlin zahajuje své období květu.

Každý poutník přírodou by si měl najít místo, nejlépe na kraji cesty, v příkopě, na palouku, na okraji lesa, kde si vyměří svůj pozorovací čtverec o stranách 1–2 m. Tuto plochu pozoruje pň každé vycházce, pravidelně či nahodilě, a píše si a kreslí, co právě viděl. Nakreslí si například všechny tvary listů, poupata i rozkvetlé květy, později též plody a se-

mena, které tam objeví. Je zajímavé mít zároveň dvě plochy – jednu v listnatém a jednu v jehličnatém lese, a pozorovat rozdíly rostlinného patra. Máte-li plochu, na které se vyskytují chráněné rostliny, pořízte o nich přesné záznamy s použitím fenologických značek.

Mimo rostlinného patra pozorujte v tomto čtverci všechno, co tam leze, plazí se, létá a skáče, vše živé, zejména blanokřídlý hmyz a housenky, které jsou vázány na určitý druh rostlin. Všechny tyto

Máj

*Jeffers: Nádheru univerza tu miluj
nikoli člověka odděleného od ní.*

Nejpoetičtější měsíc bychom měli proslavit, proradovat se jím – slavit květy, motýly, ptačí zpěv, s Máchou pak lásku. Slysíme spíš stesky na jarní únavu, čteme o potřebě vitaminů, málo pak o tom, že je to čas, kdy jsou naše nitra k vnímání krásy naladěna a že lékem nejúčinnějším je procházka jarní přírodou. Minule jsme doporučovali noční pouť za slaviky. Zkusme nyní předjitími vycházku s oddílem či družinou, třeba i ve vsední den, kdy se pokusíme rozplést kulisu ranního ptačího zpěvu. Je třeba vyjít před východem slunce, kdy je zpěv nejsilnější. Pň samotném východu utichá a pak zas v menší míře pokračuje. Nejpestřejší bude zpěv v listnatém nebo smíšeném lese s hustým křovinatým porostem, ale i v zahradách a parcích se dá slyšet celá symfonie. Z 8 500 druhů ptáků je asi polovina pěvců. Zpěv je různě bohatý a pestrý, skrivan polní umí na tři sta not, aranžuje je do trilků po třech až šesti a dá dohromady až padesát typů zpěvu. Lewis Thomas píše, že ptačí zpěv byl rozanalyzován na praktická sdělení, kdy na hudbu zbylo velmi málo, ale je tam. Za celými slovníky varovných pokřiků, poplachů, svatebních poselství, proklamací o výsostném území, volání do zbraně, je elegantní zvukový signál, který není jen pracovní náplní

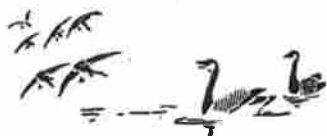
ptačího dne. Činí to sám sobě pro radost a nám je dáno, jsme-li citliví, toto sdělení vnímat jako poselství o její existenci.

V červnu nezapomeňte některou výpravu směřovat k rybníku za vodním ptactvem. Tady budeme svědky nejrůznějších zasnubních obřadů. S dobrým dalekohledem a trpělivostí vidíme vznostné pohyby labutích samců, nápadné chování samečků divokých hus, roháče, kteří se oba ponořují až na dno a přináší části rostlin v zobáčkách, vztyčují se do výšky pňtisknutí k sobě hrudi a mnohé další obřadné tance.

Snad nám prohrátý den, kdy se někde u rybníka položíme do voňavé trávy, kdy uslyšíme křik raků z nedaleké jejich kolonie a nad hlavou se nám budou mihat jejich bílé perutě a my pocítíme, že i oni, kromě svých rodinných starostí vnímají krásu světa, sílu svých křídel, přinesse nevšední radost prožitků, že život je velké bohatství a že je třeba se o něj starat. Budeme přemýšlet, jak je možné, že ještě dnes se zpěvné ptactvo chytá do sítí, aby se stalo pochoutkou, že to není cesta k rovnováze na naší planetě. Společně probdělé ráno s nasloucháním ptačímu zpěvu nás posune o krůček vpřed v porozumění přírodě. A třeba to bude i cesta jak lépe pochopíme jeden druhého, naučíme-li se vnímat zodpovědně svá sdělení.

Přečtěte si krásné vyprávění o touze racka Jonathana Livingstona od amerického letce a spisovatele Richarda Bacha, hraje na stejnou strunu jako Malý

princ Exuperyho. A abychom nezapomněli, že jeden z těch, kteří stáli u kolébky skautského hnutí byl vynikajícím znalcem a milovníkem přírody, kreslil a vypravěčem, následují dva krátké výňatky z díla E. T. Setona.

Ernest Thompson Seton: Divoké husy Windygoulské

Kdo z těch, kteří jednou uslyšeli vítězný pokřik vracejících se divokých hus, by si nevzpomněl, kdykoliv jej opět uslyší, na rozechvění, které pocítil, když jej uslyšel po prvé na modrém jezeře, vsazeném v rámeček zeleně? Tento pocit, jež vzbuzuje křik houserů, je starší než my sami. Neboť tento ohlas jara byl bezpochyby radostnou zvěstí již našim předkům, že je konec zimního hladu, že přilétly divoké husy, sniž že roztaje a zvíř se vrátí se opět na hnědavé stráně. Ledový přikrov zimy zmizel a nad zelenou, utěšenou krajinou rozklenula se teplá, jasná obloha. Tuto novinu přináší její vracející se divoké husy, a když slyším ze šiku letícího vysoko nad zemí křik houserů, tu se mně oči zalijí nenadálou vláhou a cítím, že se mně hrdlo stahuje, a mu-

zvířátka
z kreseb E. T. Setona

jevy vám pomohou pochopit ekologické vazby na tomto kousku přírody.

Máte-li náhodou tento čtverec umístěn tak, že tam zabírá i část křovin, může se stát, že se tam usídlí pták a vybuduje si tam **hnízdlo**. Tím získáte možnost pozorovat soukromý život ptáčích rodin. To bývá často velkým překvapením a získáte tak nevšední soubor poznatků z „tajemného“ života ptáků. Kdo se umí dobře kryt, je trpělivý a opatrný, může sledovat postup, kterým stavi ptáci své obydlí, pozná materiál a způsob techniky stavby hnízda. Každý druh ptáků stavi jiný, pro něho typický druh hnízda.

Pamatujte si jednu zásadu: ptáci neobyčejně dobře vidí, okamžitě poznají jakoukoliv změnu v okolí hnízda, a proto nevystihávejte ani neodklánějte větve, abyste dostali lepší fotografický snímek. Pokuste se také zachytit na zvukový záznam hlasy mladých ptáků, které se podstatně liší od hlasových projevů dospělých.

Stopaři zvířet lapkaté a spárkaté mají v tomto období složitou práci, vypátrat všechny **nory, vsuky, doupata, brlohy, pekáče, lože**, kam se uchyluje zvíř, když kladé **mláďe**. Příroda se pomalu začíná měnit ve velkou porodnici, a proto je nutno se v tuto dobu chovat velice tiše všude tam, kde vstupujeme do přírody.

Neméně zajímavé je **pozorování mláďat**, která začínají opouštět svá obydlí a podnikají své první krůčky do okolí. Tento druh stopařiny vyžaduje neobyčejně mnoho trpělivosti a znalosti, jak se kryt, abychom unikli před bedlivými zraky rodičů, kteří střeží svá dovádívá mláďata. To, co uvidíte při takovém pozorování, nenajdete v žádné příručce, leda na obrazech zkušených fotografů zvířet. Při tomto pozorování nesmíme zapomenout na vlastní bezpečnost při pozorování mláďat šelem jako je rys nebo divoká kočka, ale ještě více při pozorování

mladých divoček, střezných ostrážitů a v této době i útočnou bachyni.

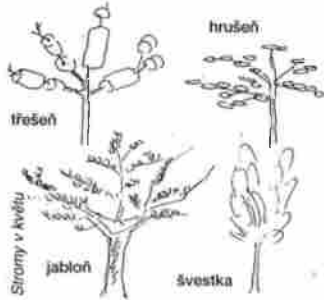
Naučte se při pozorování **kreslit jednotlivé fáze pohybu zvířat**, jak sedí, leží a pozorují okolí. Za vzor si vezměte kresby E. T. Setona, které jsou sporé čarami, ale velice bohaté výrazem.

Květen už svým jménem prozrazuje, že v tuto dobu příroda kvete.

Málokdo u nás dovede ocenit **kvetoucí stromy** tak, jako Japonci, kteří pořádají tradiční rodinné vycházky do sadů kvetoucích sakur, kde vychutnávají krásu jednotlivých květů, kvetoucích snítek i celých stromů.

Vydejte se na polní cestu, kde kvetou jabloně.

Vezměte skicář a kreslete působně svazčky kvetoucích jabloní, všimněte si, že pupata jsou červená, kdežto rozkvetlé květy uvnitř bílé, a zvenčí růžové nebo červeně žilkované. Prašníky jsou sirově žlu-

sím se odvrátit, je-li někdo se mnou, neni-li to ovšem náhodou právě takový primitivní „zpátečnický“ člověk jako já sám, který se rovněž rozpomíná a jenž rozumí přírodě a jejímu hlasu.

Původní kresby autora

E. T. Seton: Ptáček, jenž stavi ze záliby

Střízlíček je z našich nejznámějších ptáků. Je vedle králíčka nejmenší náš pěvec, celý hnědý a tmavěji krapenatý s význačně zdviženým ocáskem. Je to něžný ptáček, velmi milý, tekze někde ho chovají ve zvláštní účte. S červenkou jsou to nejdůvěrnější ptáčci našich křovin. Když všechno umliklo uprostřed zimy, bývá to jediný střízlíček, který si zanotuje. A nikdy smutně. Zpívali-li ptáčci stále, kromě když spí, nebo pelichá, překypuje jistě jeho srdéčko štěstím. Tento malíčký ptáček čilých způsobů jest dobře známou stráží, jež dává jiným ptákům znamení poplachu, když se ob-

jeví nějaký dravec. Jinak si ho na první pohled často spletete s myší, když ho uříme proplétati se mezi křovím, po větvičkách se mihnouti a zase zmizeti v houšti. Když ho vyrušíme nebo když vidí, že se k němu přibližujeme, vzrušeně se kloní a podřepuje, znovu a znovu. Při tom drží svůj ocásek skoro kolmo vzhůru, takže jej nezaměníš se žádným jiným ptákem.

Nejpodivuhodnější je zvláštní záliba střízlíkovy vystavět si mnoho hnízd v téže době. Na jaře a v létě vždycky nalezneme nová, krásně pletená hnízda, ale prázdná. Může být, že sameček si stavi někdy hnízdo pro sebe. Střízlíci často opouštějí svoje hnízda a zase se do nich vracejí. Snad tak klamou svoje nepřátele, že utíkají se před nimi do jiného hnízda, než kde mají mláďe.

Je ostatně známo, že střízlíci chodí v zimě navečer na hřad do svých hnízd. Jsou to roztomilé vaky z mechu spletené. Ta, která sloužila výchově mláďat – takové hnízdo dělá střízlík ovšem jen jedno – jsou pečlivě chvěním a vlnou vytlaná. Hnízda jsou uzavřena a mají úzký vchod se strany, takže je v nich teploučko. Do těchto rodinných hnízd se na noc po pěti po šesti scházejí střízlíkové, aby se vespolek hráli. Někdy jim poslouží stejně nějaká díra v doškové střeše, nebo skulinka mezi břechtany, nebo dutina ve starém stromu, ale vždy se vesele svolávají: „čít, čít, čít!“ než se sejdou, a pak ještě dlouho povídají a štěbetají.

ZELENÁ PLANETA

„Naše planeta je v současnosti podrobena těžkým zkouškám. Pouště se z míst svého výskytu neustále rozšiřují. Lesy ze svých původních stanovišť znepokojivou rychlostí ustupují. Jezera, řeky, a dokonce i moře se zanášejí nečistotami. A co je nejzlověstnější, už dochází i k závažným změnám ve složení vzduchu, který musíme dýchat, a to k horšímu. Přitom vzduch, podobně jako nemoc, nezná hranice. ...“

„...Jednotlivec nemůže poroučet ostatním, co si mají myslet a co mají dělat, zato má vědět, jak si má počínat sám. Každý z nás může a má se pokusit nabádat lidi ve svém okolí, či dokonce vládu, aby zabránila ničení životního prostředí. A za to, co sami děláme či neděláme během našeho života na této planetě, též sami zodpovídáme.“

Máme svobodnou vůli i zodpovědnost. Máme oči a uši, a tak máme vědět, co se děje. Dostalo se nám rozumu i intuice, abychom z informací, které se k nám dostanou, vyvodili závěry. Leží na nás zodpovědnost a máme svobodnou vůli – můžeme konat buď dobro, nebo zlo. Máme možnost jednat – možnost zachránit, či zničit, rozmetat, či zdokonalit. Nemáme žádnou omluvu, kdybychom se vyhnuli činu.“

„...„Nechceme být zlými proroky. Tato kniha přináší i naději. Je to kniha pro obyčejné lidi; ne kniha o tom, co by měly udělat vlády, naše společnost či jiné ná-

Na bicyklu na nejvyšší horu Čech
Skoro každý vlastní jízdní kolo nebo má možnost si ho vypůjčit. Kolo nám totiž umožní rozšířit okruh pro naše výpravy a nejsme tak odkázáni na vlak ani na autobus, jsme pány sami sebe.

K této akci nás bohužel inspiroval stav nejbližších hor – Jizerek. Les tu postupně zmizel, zbyly po něm pouze volné pláně protkané sítí asfaltových lesních cest, po kterých se špatně chodí, ale dobře a bezpečně jezdí na kole, protože zde není automobilový provoz (cesty slouží pro účely těžby). Časem jsem se z Jizerek přesunul až do Krkonoš a zdomlil Sněžku. Tam však vznikají komplikace, protože provoz pro jízdu na kole je omezen, a trasy tudíž nejsou příliš libovolné.

Na letošní prázdniny jsem si vymyslel, že na Sněžku vyjedu tentokrát z polské strany. I u tebe je zajiště v okolí nějaká zajímavá hora, hrad, nebo přírodní zajímavost, na které se ti nechce pěšky nebo jsou dostupné lépe na kole. Osedlel tedy bicykl a nech se ovládnout větrem. Uspořádej si výpravu třeba pod heslem „Z domova až na říp.“

Samozřejmostí je dobrý stav bicyklu, mapy, pauzami, které chceme prozkoumat, a znalost dopravních předpisů.

Guinessova kniha

Každý určitě slyšel o této knize plné rozličných rekordů a „Nej“. Pořád si ty knihy se svými osobními rekordy, svými Nej... Můžeš začít u rozměru svého těla, fyzických výkonů (neřkl jsem skočil, vylezl jsem skálu nejvyšší obtížností..., moje nejvyšší dosažená nadmořská výška, největší uplavaná vzdálenost..., apod.). Do knihy můžeš zaznamenat, kdy ses nejpозději koupal ve volné přírodě, kdy jsi šel nejdříve v krátkých kalhotkách, největší počet přespání v přírodě během roku (maximálně pod stanem). Jestliže budeš chtít, tak si do své Guinessovy knihy

napiš, co ti udělalo největší radost, z čeho jsi měl největší strach, který je tvůj nejoblíbenější čítat, básně, román či písnička. Záleží jen na tobě, co si vybereš a budeš považovat za své Nej... Můžeš se k nim postupně i vracet, překlánat je a porovnávat výkony či názory jednotlivých let.

Dej knize pěkný obal a doplňuj si ji obrazy nebo fotografiemi. Určitě se k ní budeš rád vracet, vždyť jsi jejím jedinečným autorem.

Ostrov

Tento námet je pro ty, kteří uvíznu bém prázdnin na jednom místě. Zahraj si na Robinsona, najdi si svůj „Ostrov“. Může to být louka za domem, malý parčík nebo i jen dvorek. Snaž se najít v těch místech něco svého, co tě osloví, pozoruj přírodu – dělej si zápis, vybuduj si třeba v břehu pec a upeč si buchty, zhotov si lavku, udelej si tříd dřeva a pokus se rozdělat jimi oheň. Nápadů je velké množství a poznáš, že i na malém kousku země, například uprostřed města, můžeš prožít velká dobrodružství.

Letní rozjímání

Tato akce je určena pro starší rovery. Život podrobuje člověka různým zkouškám. Často jde o události s nepřímými následky a my jsme rozčarováni tím, že nás jakási vyšší nebo cizí moc vystavuje takovým těžkostem. Zkoušima-li však sami sebe ve zkoušce zcela dobrovolně, je situace rázem jiná a často jsou také naše výkony daleko vyšší. Čím více budeme zkoušet sami sebe, tím snáze budeme překonávat i zkoušky ostatní. Nakonec budeme schopni i ty „cizí“ přimout za vlastní a skládat je dokonce s větší sebestiostí a dokonce i s jistým druhem vzrušení a očekávání.

Vždy, když jsem listoval Setonovou Knihou lesní moudrosti, vzrušovala mě zkouška, která zní: „Ujde během čtyř dní

dušší plavidla je možno osvědčení získat od Státní správy již v patnácti letech.

Proto když se chcete některou vodičkou dovednost naučit či si ji vyzkoušet, je nejlepší se obrátit právě na vodní školu. Ti vám určitě poradí, pomohou, nebo ještě lépe, zúčastní se s vámi plánované akce. Na oplátku někdy přistě zase vy naučíte vodičky některou ze „suchých“ disciplín a lahůdek. Nyní vám předkládáme jen malou ukázkou toho, co se dá dělat na vodě a u vody:

Heslo R&R „Sloužím“

najde své naplnění nejen při opravách lodí a klubovny. Především zásluhou rovení jsme během roku postavili kopyto na laminátovou pramici P520 – v současné době typickou loď českých vodních skautů, kterou je možno oplachtit. Přistav tak svépomocí postavili šest těchto lodí.

Kde jsou ty doby, kdy základní vybavení vodního skauta – pádlo – stálo osmdesát korun? Proto si rovení postavili i kopyto na list a pádla vyráběli sobě i vřátům. Tato pádla se osvědčila na expedici Norsko 93. Při přípravě a stavbě tábora, který je společnou základnou pro větší oddílů přístavu, tvoří rovení tzv. hlipartu, která jako první vyjízdí do neznáma. „Známa“ je pak někdy horší, protože první pramci je poselání dvoumetrových kopřiv.

Nejčastěji jezdíme na Orlickou přehradu, jejíž členité a skalnaté pobřeží skýtá mnoho možností uskutečnit tzv. rovení cesty. U kolem dvojice je uskutečnit samotnou plavbu určeným směrem, poselání a zmaňovat pobřeží, nalézt a zapsat místní a přírodní pamětelnosti, katalstrofy, cestou uskutečnit dobrý skutek a vrátit se pokud možno přesně v určený den, hodinu a minutu.

Velmi oblíbená je hra na bludičku. Jedna dvojice dostane za tmy kanoi a baterku. Jejím úkolem je vyplout na přehradu a po naložení ostatních na pramici

začít blikat a unikat. Podaří-li se při hře udržet ticho, má svůj neskonaný půvab. Zde je ovšem nutno zajistit, aby na kotvících pramic byli odskauti, protože ve finále se málokdo dokáže ovládat, aby na dostihnutí a obklopenou kanol nenaláždily pramice plnou rychlosti s úmyslem dobyt, zničit, pokorit.

Závod majora Roggerse

(není náš původní, hrával jej už Braška). Disciplíny se samozřejmě obměňují, ale libreto je prostě: Major Roggers vysílá své muže do divočiny, ve které je nutno nejen přežít, ale i splnit určité úkoly: například, aby se dostal na hladinu, na břehu postavil přístřešek, rozdělal oheň a ten dopravil v lodí na druhý břeh, ovšem loď uprostřed hladiny ztroskotá (rover ji musí převrátit). Závod končí předáním ohně. Je náročný na zajištění z hlediska bezpečnosti, ale oblíbenosti i náročnosti připomíná soutěž o titul železného muže.

SEDM METRŮ DO STROPU...

Při putování po naší republice nepotkáme příliš často písečné pláne s trsy ostré trávy, skalnaté kaňony či větrm rozbrážděnou krajinu. Mnohem častěji však v létě můžeme natrefit na skupiny lidí, které si za své přístřeší zvolily obydlí kuželovitého tvaru, typické právě pro život v pralesích.

Ano, správně tušíte, že je řeč o indiánských typů.

Dnes už není nic těžkého takový stan koupit. Přijedete na tábor, rozložíte balík látky po louce a v duchu si řeknete: „Tak za tohle jsme vyplázli tolik tisíc? Vždyť je to jen pár pruhů látky sešitých k sobě a zaskřípaných do kruhové úseče!“ Tohoto překvapení se můžete vyvarovat, když se rozhodnete pro variantu poněkud lev-

nejší mnohem ušlechtlejší a romantičtější: Ušijte si své tyči samí! Pokud jste se teď zalekli toho, k čemu vás nabádám, připomenu již výše citovanou skutečnost: „Vždyť je jen pár pruhů látky...“

Skutečně – k dosažení vytvořeného cíle není třeba ani zkušenost profesionálních švadlen či šikovnost indických sqav, ba ani obvyklá pokoj velikosti ložbového ho hřiště. K šití plně postací pokoj o ploše 10 m². Pro ucelení představy nutno připomenout dva momenty, kdy se musíme se svým výtvorem přece jen trochu rozláhnout – při rýsování půlkruhového obvodu stanu (to je vždy čtyřluka pravý, jestli jsme se sešitím dobře setřili) a druhý případ je již příjemnější – když skládáme již hotový stan do uhlazeného balíku.

Typi už tedy máme, ale ještě se zastavíme u tyčí, které jsou pro celkový úspěch neméně důležité. Je-liich potřeba zpravidla 12 + 2, jsou většinou smrkové, musí být velmi dobře očištěné od větví, protože i sebemenší souček či ostrá hrana poškozují látku. Tyče vybíráme co nejtenčí a využíváme je až od samé špičky smruku. Není důvod k obavě, že bude tyč příliš tenká a plachtu neunes. Chceme-li si ušetřit spoustu práce s každoroční výměnou, můžeme si tyče vozit s sebou – na Avii se krom běžného táborového materiálu věsná i 70 tyčí pro pět stanů. Jezdíte-li na tábor stále na stejné místo, určité si je schováte někým do lesa – skladujte je vždy nastojato.

O tyčku by se daly napsat celé knihy. Mohli bychom polemizovat o přednostech toho či onoho typu, o způsobech natáčení chlopi, o začátení do krajiny, barvy, tvaru vchodu, atd. Dlouhá kapitola by pojednávala o způsobech táboření v typi, do jaké míry se přiblíží indickému chování a vybavení interiéru. Na tyto otázky by se našla celá řada rozporuplných názorů, a proto se nechci pouštět do vnucování nějakého modelu. Myslím,

že každý, kdo v typi táboří, si postupně vybuduje určitý styl, který mu vyhovuje, uspořádá si postele tak, jak se to jemu líbí, a jistě má oči otevřené při návštěvě jiného tábora, aby se mohl poučit od jiných.

Poměrně obsáhlé a ucelené píse o různých oblastech výroby, stavby a života kolem indických stanů Jiří Macsek ve své knize „Táboříme v typi“ – doporučuji k prostudování.

Snad se podaří dostatečně vyburcovat roverské kmemy, které by chtěly zažít tento způsob táboření, a pořad váhají nad tím, kde sehnat peníze na typi z obchodu.

Starše se indickýchmu muži a ženami, ušedněte k silnému stroji (trochu rozpuštěné) a okuste ten příjemný pocit usínat ve stanu u dohořívajícího ohně a otvorem mezi chlopiemi vidět výsoko na obloze zářící hvězdy lesní oblohy. Zájemcům mohu zaslat plánek střihu na typi o průměru základny 6,3 metru – bylo podle něj ušito všech 20 stanů, se kterými jste se mohli setkat na ORTELU 93 v Jižerských horách. (J. Špíčka–Hastman, Žižkovo n.10, 46001 Liberec 1).

JAK JSME UTRĚLI...

Na jedné z jamních schůzek nám náš vůdce oddíl nastínil, jak přibližně probíháme náš tábor. Z životě jsme žádaly podobný nezažili, pouze přiblížit vyčtené z knížek nám vykreslily jakousi představu něčeho tak doobrodrušného, nezapomennutelného a neopakovatelného.

Jeho vyprávění nás posunulo o několik desítek dní i kilometrů dál. Veškeré brouka do hlavy nám však nasadila jeho poznamka: „Na táboře budeme bydlet v typi, kde je možné, jak všichni víte, rozdělovat ohně. Právě k jeho zapálení však dosta- ne pouze ta družina, která bude ten den nejlepší, ale ohně smí zapálit pouze třetí dřev.“

vypravy představoval jinak. Členy byly totiž samozřejmě i dívky, neboť v každé tílupě člověka právěho tomu tak bylo. Zpru se zdálo, že vybrat schopné dívky pro akci tohoto ražení bude problé- m. Vychluka konzumace všeho, co je v pří- rodě či obžije hygienického rázu (atd.) působily poměrně nepříjemně až „odpudivě“. Nakonec vše dopadlo lépe, než jsme předpokládali. Dvěk byla po- četní přívaha. Sešarvili jsme poměrně početnou tílupu (asi 17), která se zúčast- ňovala tzv. přípravých víkendových vý- prav v průběhu roku, jejichž cílem bylo prověřit všestrannou odolnost členů tíl- upy. Přes veškeré omdolení jsme přece jen měli určitou pochybnost o divčích vý- pravu. Zároveň bylo potřeba utužit pospolitost tílupy.

Jedním z náročných úkolů bylo zhotove- ní obleku. Rozhodli jsme se pro obleky kožené. Odstarali jsme si velké množství krátkých kůží a sami jsme je společně vyčistili. Byla to zdlouhavá a náročná prá- ce a zde pravděpodobně vznikli pracovní a později vřizy název akce. Z vyčištěných kůží jsme si ušili obleky, boty, různá pouzdra apod. Tyto věci patřily k povoleným. Dále pak každý směl mít s sebou nůž, protože nebylo pravděpodobné, že bychom na místě naší výchozí materiálu pro výrobu schopné náhrady (nebyl k dispozici ani zed, Myslím, že by do vybavy měly patřit hliněné nádoby na vaření a lůky s šipky. Je tedy možné se v přípravné době věnovat výrobě těchto pomůcek, což je nepochybně zajímavé.

Dalším důležitým nástrojem, který je třeba mít, jsou třecí dřeva k rozdělávání oh- ně, která je dobré vykoušet za různých klimatických podmínek, protože bez oh- ně by byla celá akce nepoměrně krutější. Povaha akce vyžaduje rovněž vybavit se značnými teoretickými vědomostmi z oblasti biologie. Nedá se totiž vystačit s tiháním borůvek a pupavy. Musíme bez- pečně rozoznat spoustu druhů rostlin, z nichž se dá alespoň část jíst přímo či

k jídlu upravit. Musíme ovládnout houby, protože i ty jsou dobrým zdrojem obživy. Měli bychom se také naučit různé způso- by chytání drobných živočichů (např. ryby) a jejich vhodné úpravy (pozor na pyláč- tví). K přípravě patří i četba odborné lite- ratury, cestopisů, neocenitelné informa- ce, doporučení a zkušenosti získané i roz- hovory s účastníky nejbližších expe- dic, s přírodovědci a lékaři. Pochopitel- ně, že takto psychicky a fyzicky náročná akce se mohou zúčastnit jen skutečně zdravil lidé. Není skutečně jednoduché se všestranně připravit životu v přírodě, ale nemějte nespádnost je i např. „návrát“ k normální stravě.

Je tedy zřejmé, že příprava na takovou akci prověřit člověka dosti důkladně. Zby- vá však ještě určit místo, kde se celá akce uskuteční. Tuto věc je potřeba dobře zvážít, neboť na volbě místa může záves- ňout celé vypravy. Při výběru místa se nemůžeme omezit jen na území republiky. Jedním z důležitých kritérií je dostatečná poulnost prostorů. Hodi se nejlépe vy- soké pohorí (nejšou vysoké teplovní roz- dily). Zde můžeme najít jeskyni či vhodné místo k postavení přístřešku. Jistě nepo- hrdneme ani říčkou s rybami a zvěří v le- se.

Vydejte se tedy v době přípravy na cesty a hledejte hory, ve kterých by bylo možné akci uskutečnit. Přál bych vám, aby se vám vše podařilo. Nebude však smutní, pokud akce sama nevyjde, neboť její úspěch závisí na řadě okolností, z nichž některé ani nebudete moci ovlivnit. Mnohdy je však cesta sama důležitější než cíl.

AKCE PRO ROBINZONY

Nechceme zapomenout ani na osamělé rovery a rangers.

Léto, doba plná slunce, příjemného vzdu- chu, vody a koupání, nabízí neplebené množství výprav a činností.

- o půlnoci - získal podpis člověka
- v polodne - vydal se prací na oběd (je to paráda skládat 50q uhlí ve 30°C)
- vše dělej jednu hodinu pouze levou rukou

- vykoupej se v přírodě (zvláště tvrdý oříšek, jde-li uprostřed města)

- půl hodiny se potybuji poslepu (vyjde-li to do hustého lesa, je to "paráda")
- výrob si hl' a na každém hradě si do ní udělej vryp s názvem hradu
- mluv jednu hodinu pouze cizím jazykem
- uvař vejce natvrdo (to znamená sehnat vejce a uvařit ho)

- přenocuj na hradě (povinný spánek 6 hodin)

Fantazie tvůrce hry může proudit naplno, úkoly by měly být jak vtipné tak i náročné, měly by časově pouze ztěžovat cestování, nikoliv mu bránit

Každý si svou trasu musí napláňovat sám a rozvrhnout si strategii.

Pohyb mezi hrady je pěšky nebo i jinými prostředky - na koni, v lodí, co je na cestě zrovna k dispozici.

Start je možný hromadný - nejlépe o půlnoci (pak ať každý dělá, co umí, není dovoleno spojování se do skupin). Úspěšní cestovatelé jsou schopni projít až 90 % všech hradů a splnit všechny úkoly.

Čas návratu je přesně daný, jeho přesáhnutí se rovná diskvalifikaci, za nesplnění úkolů se odčítají body.

Věci na cestu jsou rovněž přesně omezeny. Nám se osvědčilo toto minimum:

- občanský průkaz
- 9.90 Kč
- KPZ, nůž, papír, tužka
- celta, šátek, popř. ešus
- 1 krajíc chleba se sýrem, rajče
- mapa oblasti s hrady
- občanský s úkoly
- hodinky

Při této hře zažijeme plno dobrodružství, množství setkání s různými lidmi, řešíme komplikované úkoly, prověřujeme svou

Ještě na konci schůzky padla domluva, že na tu další všechny přinesou odborné návody na rozdělení ohně ze všech možných knížek a encyklopedií.

Z doporučených dřev naši volbu nakolovněl vyhrál modřín. Z velikání za klubovou byl za složitých bezpečnostních opatření (dle pořekadla „Řeže si pod sebou větvi“) získán již suchý materiál. Po dokončení celé „žňáské“ soupravy jsme zjistili, že je dobrá pouze pro posílení svalů, zakouření plic a k zastrašení kolotočů ušivroum pískáním.

Postup výroby dřevek zde není nutno popisovat - najdete ho všude.

Vůdce nás nechal pár týdnů trénovat a přemýšlet nad zdokonalením jednotlivých částí a pak nám poradil to, co jsme v žádné knize nevěděli. Modřín nezastručuje, ale jemu se nejvíce osvědčilo dřevko z lípy nebo topolu (lipu má však radši, protože se mu zdá víc „naše“). Třít lukem se musí pozvolna, dlouhé tahy, není třeba vůbec spěchat, dokonce ani v závěrečném finiši, pokud nechceme celý průběh uspíjet. Je nutné vřeten držet ve stále stejné poloze, aby jeho třetí plocha s prvkem na sebe co nejlépe dosedala. Řemen je dobré splést ze tří pramenů kůže, aby neprokluzoval.

A opravdu - již další schůzku se nám vydati žhavý uhlík velikosti hrášku. Ohně však nezapálí, konopí jen zadoutalo. Konečně přišly prázdniny a tábor. Již po několika dnech získáváme svolení k vědomému zkoušení ohně v našem týpu. Dlouhé zkoušení však nepřineslo výsledek, na který jsme se všichni těšili. Chmýří, koudel, lupinky březové kůry, nic nám nepomohlo k rozohnění žhavého jádra, přestože dosahovalo velikosti hlazené kulčky. Vůdce odešel na kraj louky - podotýká, že bylo po dešti - pečlivě nasbíral chomáčky foršák trávy zespodu travního drnu a s našimi třetími dřívky snad ani ne za tři minuty rozdělal malý ohýnek. Již další den po večerním nástupu nám, jako první družině zahorel ten

nejpochybnější oheň v životě. Chodili jsme ven před typi rozsvícené jako velký lampion a divali se, jak dým vystupující z chlopní spolu s naslávající tmou halí celý tábor do krásné tajemného, poklidné usínajícího roucha noci.

I zaležitosti zdánlivě překonané a primitivní mají v dnešní době svůj význam, neboť zručnost, vynalozitost a radost z konečného výsledku nás vychovávají i dnes.

TELEVIZE A FILM NA TÁBOŘE

Jak všichni dobře víme, ne vždy je o prázdninách léto. Znáte to. Je zima, přišla dne v noci a i přes dodržování 11. bodu skautského zákona, že „Skaut je nepromokavý“, se pomalu vytrácí ta správná táborová atmosféra. Jak to napravit? No práce všelékem konce 20. století - třeba právě televize a všim, co k ní neoddelitelně patří: režisér, kameraman, osvětlovači, reportéři, hlasatelé, maskérky, klapka, ale hlavně herci, zpěváci a umělci všeho druhu.

Z jídelny či tee-pee roverů se stane televizní studio, kde nejdříve dáme dohromady skladbu programu: Tv noviny, reportáže, soutěže, večerníček, pohádka, sci-fi pořad či přenos z koncertní síně a to vše dohromady slopené reklamou. Tak vznikne neopakovatelný umělecký zážitek - parodie na televizní programy, naše i zahraniční.

Přes den reportéři shánějí neaktuálnější novinky z tábora a nejbližšího okolí a umělci nacvičují večerní program. Před televizí nejdříve usedají ti nejmladší, světušky a včítá, a čekají na svůj večerníček nebo dokonce na celovečerní pohádku. Následují zprávy, soutěže, reportáže a pro ty nejvyrvalější je připravena estráda, dokumentární snímek nebo třeba seriál na dobrou noc. Uvidíte, že vaše táborová televize bude daleko zábavnější než ta, kterou máme k dispozici doma.

Od táborové televize je jen krůček k natočení vlastního filmu. Napsat vlastní scénář trvá poměrně dlouho, stejně tak výroba kostýmů a vyhledání odpovídajících interiérů a exteriérů, z konkursu na představitel hlavního role je pak netriviální víkendovka. Dnes už není tak neobvyklé si vypůjčit videokameru a vše může po nezbytných zkouškách vypuknout – nejlépe právě na věžnici. Budete tak mít nejen společné vzpomínky na „veselé historky z natáčení“ a trvalý dokument z mého mládí, ale i možnost promítnout vlastní film zvědavým nováčkům nebo rodičům. Co je lepší, než ukázat, že je s vámi legrace a že vám nechybí dobrý nápad. Zlomte vaz.

VELKÉ HRY

Jednou z oblíbených činností našeho kmene jsou velké hry, z nichž pro ukázkou uvádím dvě. Nejlepší doba je pro ně právě na letním táboře, kde máme tolik omezený prostor, časem a dalšími okolnostmi.

Společně mají to, že jsou to soutěže jednotlivců, jsou vhodné pro rovery i rangery, jsou náročné a prověří důkladně každého ze všech stran: od R&R vyžadují notnou dávku odvahy a od vůdců důkladnou znalost svých „svěrenců“. Dobrá příprava těchto akcí je bezpodmínečně nutná, zvláště u některých důležitých částí je dobré vyzkoušení realnosti předem pro snížení příj. mýho rizika a zajištění bezpečnosti zúčastněných. Věk ani fyzická výbava tolik nerozhodují, neboť pojetí her se snaží srovnat připadné rozdíly.

Tyto velké hry se dají uskutečnit samozřejmě během celého roku; my jsme již vyzkoušeli i jejich zimní podobu.

Tradice těchto akcí spadá do hluboké historie našeho kmene.

Prvním námětem pro velké hry jsou tzv.

Šavanské hry

Hra vychází z motivů Knihy lesní moudrosti a jednotlivé disciplíny – etapy – jsou rozděleny do čtyř světů čtyřmásobného ohně.

Hra trvá přibližně 24 hodin, jednotlivé části na sebe navazují nebo se i prolínají, nikdo předem neví, jaká disciplína bude následovat, neže se předem připraví, protože každé Šavanské hry jsou úplně jiné, a tak platí heslo „Bud připravěn – na vše!“

Nejlépe je Šavanské hry slavnostně zahájit v podvečer, protože je ihned možné začít, a ukončit je opět v podvečer, nejlépe u slavnostního ohně vyhlášením výsledek.

Nyní vám přiblížím jednotlivé části Šavanských her a nabídnou možná disciplíny, které jsme již sami vyzkoušeli.

Náplň čtyř světů:

- síla ducha – do této oblasti spadají zkoušky, které působí na smysly člověka (mat, chuť, čich...) nebo vynucují pozornost vědomí a podvědomí (vlnivost, intuíce, kombinace, paněť, představitelství)
- síla těla – zkoušky prověřující fyzickou zdatnost, obratnost, pružnost, rychlost.
- moudrost rudého muže – spadají sem „indianské“ dovednosti (přírodní barvy, keramika apod.).
- moudrost bílého muže – dovednosti z civilizovaného světa (střelba, prax apod.).

Do prvního světa – síly ducha – jsme například zařadili:

- Noc světle – nejlépe na pasece ve svačinu rozmístit okolo 50-ti kartiček s pěti-místnými čísly a ke každé dát malou svíčku. Úkolem je během jedné hodiny zapsat ve startovním místě (např. tábořové náměsti) co nejvíce čísel.
- Kamenná stezka – poslepu absolvovat cestu po kamenné stezce – máš se čas.
- Sestavování obrázků – složit z obarvených kamenů „modlu“

- Šifra – rozluštit danou šifru

Do čtyř světů lze vymyslet poměrně velké množství lanádek:

- Buškviv bridže – každý zúčastník si projde předem třetí se zkouškami a určí si čas, za který zdolá danou zkoušku a celý buškviv.
- Jednotlivé zkoušky: např. namotat lano na strom, 3 x prohodit míček vidličí stromu, vyčihnout na kopeček, vyžabkovat určitý úsek, udělat 5 sňubů, přeběhnout kladu nad řekou apod.

Jednotlivé časy se pak porovnávaly s vlastními tipy – kdo je rychlejší než tip, má resty čas, rozdíl mezi odhadem a skutečností, je-li napak pomalejší, časový rozdíl se vynásobí třemi.

- Ikarova šipka – na horečnickém laně se odvažlivce přes karabinu a smyčku spustí jako na lanovce do údolí a nad terčem pustí šipku, kterou drží mezi chodidly (měří se odchylky).

- Patroek – vyběhnout velmi prudký kopeček a sešláhnout ho zpět.

- Jízda na voru.

- Natukování bačonku na čas – až prasknou, 3 kusy.

Do třetího světa – moudrost rudého muže – patří např.:

- Přenos ohně na vzdálenost cca 2 km (nejlépe v noci)
- Obnavení 1 kusu látky čtyřmi různými přírodními barvami.
- Donést vodu od 300 m vzdáleného zdroje bez použití nádoby.
- Vyrobení ošlepu 800 g těžkého a naházení vzdálenosti 1 km.
- Vyrobit provaz z přírodního materiálu a vysplhat pomocí něj na 3 m vysokou větev.

- Uvátí jidlo z přírodnin.

- Poznat 10 druhů listů stromů.

Mezi dovednostmi z moudrosti bílého muže jsme např. zařadili:

- Vyrobit kolobežku (povolena píla, sekera a 10 hřebků dvou velikostí) pak na ni absolvovat „spanilou“ jízdu jako další možný závod (vzdálenost cca 2 km).

- Postavit kamennou bránu a prolézt skrz ni.

- Vyrobit dřevěný rámeček – 30 x 40 cm. (pouze roubením)

- Střeba ze vzduchovky alternativně na houpací (jednou jsme si dovolili i „Satan“ – střelbu z jedoucího autá).

- Vyrobit prax a sestavit daný cíl.

Nabídka jednotlivých disciplín je velmi široká a pestrá. Záleží jen na každém tvůrco, aby správně skloobil všechny čtyři oblasti, aby hry byly vyrovnané a odpovídaly potřebám a možnostem soutěžících (věk, muži x ženy, počasti, zdravotní stav apod.).

Pro více je vhodné vyrobit nějakou drobnou upomínku (plátek, glejt apod.) popřípadě putovní cenu.

Další z velkých her je

Akce hrady

Je to opět hra na jeden až dva dny, každý bojuje jen sám za sebe a často také se sebou, neboť hra je postavena na vlastním sebehodnocení a samozřejmě i 100 % poctivost.

Naše krásná vlast oplyvá množstvím různých hradek, hradek, tvrzí apod., a to nám dalo námět na tuto hru. Vezmete-li si libovolnou turistickou mapu, hned z ní na vás mřká nejméně 10 hradek.

Takže jsme si jednu takovou mapu vzali a zakroužkovali jsme na ní všechny hrady a přiřadili jsme k nim bodovou hodnotu podle obtížnosti dostupnosti (vzdálenosti, přístup k hradu apod.). Účelem hry je nasbírat co nejvyšší počet bodů za navštívené hrady.

Aby cestování nebylo fádní, je vždy zpestřeno řadou úkolů uložených v zápletkách obálek s časem otevření. Které má každý u sebe (lidsky se plní hned po dočtení). Tyto obálky skryvají úkoly s různou obtížností, vynucují si komunikaci s okolními obyvatelstvem a zapojení dávky vtipu při jejich přibírání.

Jsou to například:

Tschi-pai-schi

tě. Hruška tvoří jakési koláčky z bělavých květů, ozdobených červenými prašnými. Švestka a tmka vytvářejí belostné obláčky květů, rozhozených po větvích, s jemnou mandloňovou vůní. Podle potoků si všimnete neobyčejně voňavých květů střemchy, visících ve tvarech, podobných hroznům. Kdybychom vzali kteroukoliv skupinu rostlin, pak květy mají svůj osobitý ráz. Tužka a skicár nám zde pomohou objevovat skrytou krásu často velice drobných květů, nahlučených do různých květenství. Například krvavec toten, vítod, chrastavec, rdesno...nebo květy složnokvětých – chrpa, kopretina, smetánka... Tyto studie začnete kreslit, hned jak se objeví první kvetoucí rostlina ve vašem okolí. Poznáte neznámou krásu pupat, často velmi účelně chráněných proti nečekaným nočním mrazíkům. Kreslete si jejich rozkvétání až po úplné otevření květ. **Poupata a květy** kreslete z různých pohledů a stran – často se vám objeví pohled neznámý svým krásným tvarem. Hleďte také květy neobvyklých tvarů, jako orlíček, vstavače, hvozdiky apod. Povšimněte si květu kosatců, jejichž květ se dostal do heraldiky pod názvem lilie, a ve spojení s písmenem T (tramontana = sever) vytvořil kompasovou lilii, která se používala na starých mapách. Odtud byla lilie převzata do skautského znaku. Některé květy obvykle vůbec neznáme, jelikož jsou ukryty pod listy, jako např. kopytník.

Stejně zajímavé je sledovat barvy květů. Uspořádáme-li květy podle barev do tabulky, získáme poučný přehled o počtu určitých barev podle místa výskytu a ročního období. Jsou i rostliny, jejichž květy mění barvu podle toho, zda jsou či nejsou opyleny (plicník).

Kromě květů najdeme neobyčejnou pestrost **tvarů listů** a jejich okrajů. Květen bývá také měsícem, který měnil louky v pestrobarevné koberece, na nichž rozkvétalo na 170 druhů rostlin. Modermí zemědělci tuto pestrost neuvratně zničili a vyřadili mnohé rostliny z botanického genofundu. Stejně tak zmizely „botanické zahrady“, lemuující polní cesty a kryjící staré meze. Bylo by záslužné, aby si oddily, mající klubovny v přírodě, pořídily zahrádku, do které by přesazovali nálezy jednotlivých zbytků původního rostlinstva. To však vyžaduje věst si přesné záznamy o tom, na jakém půdním podkladu rostlina roste, na jak osluněném místě, jaký byl režim vlhkosti, jak byla orientována podle světových stran, jaké bylo společenství ostatních rostlin, kolik jedinců

rody, ale o tom, co bychom měli udělat my. Jeden každý z nás.“ (z úvodu)
V úvodu knihy nás autoři seznamují s jejím posláním, s tím, že s našim životním prostředím můžeme něco dělat a že záleží hlavně na nás, co budeme dělat a jak to budeme dělat. Co a jak dělat, to nám ve dvanácti kapitolách sdělují formou srozumitelného a přehledného textu s celou řadou tabulek a originálních obrázků. Prvních jedenáct kapitol se týká našeho bezprostředního okolí – naší domácnosti. Zabývají se spotřebou vody, energie, používáním chemikálií, stravou, léky a zdravím, dopravou, odpady. Poslední kapitola zahrnuje aktivity mimo vlastní domácnost – účast v ekologických hnutích, protestní akce apod. Každá kapitola seznamuje čtenáře s jedním z problémů, vysvětluje tradiční způsob hospodaření a jeho ekologická rizika pro přírodu i pro člověka samotného. K tomuto jednání nabízí ekologicky přijatelnou alternativu a dává konkrétní návrhy jak dosáhnout cíle. Tyto návrhy jsou pak ještě shrnuty v přehledné tabulce nazvané „konkrétní akce“.
„Jako jednotlivci nemáme příliš mnoho bezprostřední moci, ale máme jednu páku, kterou nám nikdo nemůže vzít. A tou je naše peněženka. Anglické rčení říká: „Ruka, která kolébá kolébku, vládne světu.“ Malou obměnou získáme rčení stejné pravdivé: „Ruka, která vládne peněženkou, zatřese světem.“ Každý z nás, pokud má aspoň trochu peněz, může ovlivnit chod dějin. Když budeme kupovat

věci, jejichž výroba a způsob likvidace po upotřebení znečišťují prostředí kolem nás, pak se sami na tomto znečištění podílíme! Jinak se to říci nedá. **Když ovšem odmítneme kupovat věci, které přispívají k destrukci naší planety, zároveň se tím odmítáme podílet na této destrukci.** Když dostatečně množství lidí odmítne takto přispívat, ať jsou jejich možnosti jakkoli malé, ničení naší planety přestane.“
6. Zásad dobrého hospodaření:
1. Vezměte odpovědnost na sebe
Především musíte vědět, jak se svým způsobem života podepisujete na okolí; jen tak potom můžete zabránit škodám. To je princip odpovědnosti – každý má zjistit, jak ovlivňuje svět kolem sebe.
2. Podporujte místní obchod
Spotřeba energie, znečištění ovzduší a používání chemikálií vzrostou, když je dodavatel denního zboží, např. potravin, vzdálen od spotřebitele. Zásada místního koloběhu nás nabádá dát přednost místním výrobkům před zbožím dováženým zdaleka.
3. Prostý život
Čím složitější výrobek, tím větší plýtvání energií, znečištění i zamoření odpadky. Podle zásady jednoduchosti raději kupujeme zboží jednoduché, než něco vymělkovaného.
4. Odmítněte jednostrannost
Ekologicky odpovědný způsob života se vyhybá jednostrannosti. Zásada mnohostrannosti nám říká, že budeme-li zachovávat různorodost, bude to bezpečnější,

méně mamotratné a méně znečišťující.
5. Vyhýbejte se násilí
Fyzické i chemické násilí, jehož se dopouštíme na přírodě, se nám nakonec samotným vymstí. Zásada nenásilí vyžaduje, abychom se vyhnuli činnosti, která je agresivní vůči půdě či zvířatům.
6. Buďte střídmi
Nadměrná spotřeba způsobuje mnoho z problémů, s nimiž se životní prostředí musí vyrovnat. Zásada střídmosti nás nabádá, abychom nezvyšovali svou spotřebu nad úroveň skutečných potřeb.
(ukázky z 1. kapitoly, která shrnuje hlavní zásady ekologického hospodaření)
Kniha je velmi užitečná zejména tím, že oslovuje každého jednotlivce a každému dává celou řadu námětů k jednání. Nemá nic společného s kampaňovitým stylem některých obdobných publikací (které sice čtenáře vyburcují, ale většinou jen ke krátkodobé aktivitě). Kniha nás vybízí k vlastnímu uvažování a k hledání vlastních řešení v našich podmínkách. Odborník by v textu jistě našel některé nepřesnosti či neúměrné zjednodušení; cílem knihy však není podávat odborné informace, ale přispět ke konkrétním akcím založeným na vlastním poznání a úsudku.
Publikace je velmi cennou pomůckou pro všechny, kterým není stav životního prostředí lhostejný, ukazující, kde a jak začít a dává mnoho námětů k přemýšlení i k praktické činnosti.
Seymour, J. & Girardet, H.: **ZELENÁ PLANETA**, Mladá fronta, Praha, 1993, 192 s.

tam rostlo a kolik z toho bylo jedinců nekvetoucích.

Po vytvoření základních podmínek – tj. půda a světlo, přesadíme 1 – 2 exempláře sledovaných rostlin a pečlivým ošetřováním se snažíme získat semena, která příští rok použijeme ve vlastní zahradce a přebytečná semena vysejeme na vhodná místa v přírodě. Tím se pokusíme o návrat „vyhnané“ rostliny na místa, kde původně rostla. Tato práce vyžaduje pečlivost, trpělivost a znalosti z ekologie a sociologie rostlin.

Kromě květů vyšších rostlin na jaře můžeme najít na okrajích lesů i jiné „květy“. Jsou to **plodnice podhoubí hub**, organismů, které žijí ukryté v zemi. Tyto „květy“ jsou často nezvyklých tvarů a barev a tvoří svérázný svět. Zejména ty, které nacházíme na pařezech pod odchlípenou kůrou, připomínají třeba fantastické obyvatele cizích planet. Jinou skupinou jsou dřevomorky, které se objevují nečekaně v poškozených částech kmenů stromů. **Táborníčtí kuchaři** dovedou zpestřit (nebo i otrávit) jídelní lístek jarními houbami jako jsou májovky nebo špičky travní. Zkušené houbaři však dovedou nosit do kuchyně

houby po celý rok. Kdo má odborku houbaře, měl by jarní jedlé houby a jejich přípravu znát.

Když už jsme u kuchařského umění, nezapomínejme na jarní bylinkové polévky, do nichž se dávají rozsekané mladé listy kopřivy, listy sedmikrásek a popenece. Výborný a chutný je salát z mladých listů smetánky (pampelišky), které lze kombinovat s dalšími bylinkami (šťovík, popenec, květka fialek apod.)

Svérázným prostředím jsou **vodní plochy, tůňky, potoky** a místa, nazvaná „tráště“ – vodní plochy, kde se rozmnožují žáby a obojživelníci. Čistotu těchto míst je třeba pečlivě střežit zejména před chemickým znečištěním (plechovky od barev, insekticidy, herbicidy a další prostředky používané v chemizaci zemědělství, ropné produkty apod.). Bylo by prospěšné, aby skautské oddíly zavedly tzv. **vodní hlídky, které by střežily před znečištěním zejména tráště, neboť chemické látky mohou způsobit vyhynutí celé generace žab a obojživelníků.** Je nutno zhotovit mapky těch-

to vodních ploch, a zjistit druh a původce znečištění. Je povinností každého hlásit jakékoliv znečištění na úřad Vodohospodářské inspekce, který je v každém okresním městě. Je užitečné znát také adresy místního povodí a poříčí a být s nimi v kontaktu.

Kromě ptáků můžeme na jaře pozorovat i snahu **hmyzu** vybudovat si nová obydlí. Jsou to zejména blanokřídlí, vosy a čmeláci. Je zajímavé pozorovat čmeláčí matky, které přežily zimou ukryté někde ve škvírách pařezů a pod kořeny stromů, jak vyhledávají suché opuštěné chodbičky myších hnízd, kde zakládají nové roje. Stav čmeláků se v posledních letech citelně snížil pro jejich „bytovou krizi“, která vznikla zaoráním mezí, kde bývala hnízda umístěna. Čmelákům lze pomoci nabídnutím umělého hnízda, ale je nutno upozornit, že čmeláčí matky jsou velice vybíravé v místě, oslunění, a okolí vletového otvoru nabízeného přibytku.

Na starých půdách a v klidných kůlnách staví si vosy papírnice kulovitá hnízda z přežvykané dřevní hmoty, připomínající recyklovaný papír. Uvnitř této koule jsou dobře chráněny pláсты se zárodky nového vosiho rodu. Vosik francouzský staví menší hnízda bez ochranného obalu jako vosy papírnice. Nezvyklé jsou stavby trubkovitého tvaru, zahnuté směrem dolů, aby do nich neproněslo. Staví si je vosy hmyžářské z malých kamínků, spojených jakousi maltou ze slin a hlinitého materiálu.

Slovníček

V dnešním slovníčku se budeme zabývat vztahem člověka a přírody z hlediska etických postojů a hodnot.

Antropocentrismus – názor, který tvrdí, že člověk je zdrojem všech hodnot, že pouze on má vnitřní hodnotu (která je dána jeho lidstvem), příroda má hodnotu pouze instrumentální, tedy pouze potud, pokud slouží jako prostředek k dosažení lidských cílů. Pokud člověk přírodu chrání, dělá to jen proto, aby pro sebe a pro příští generace uchoval dostatečné přírodní zdroje a kvalitní prostředí pro lidský život.

Ekocentrismus (Biocentrismus, Kosmocentrismus) – příroda, podobně jako člověk má svou vnitřní hodnotu, má smysl i bez člověka, člověk je jedním z organismů podobně jako medvěd či lišejník. Příroda je chráněna kvůli sobě samé.

Teocentrismus – Bůh dává světu základní smysl, člověk i příroda jsou jeho stvoření. Člověk smí využívat darů přírody (v křesťanské tradici je člověk vyvrcholením stvoření), nesmí však přírodu ničit a drancovat, neboť tím ničí a drancuje dobré boží stvoření.

Hlubinná ekologie – tento směr rozpracoval v 70. letech norský filozof Arne Naess. Vychází z ekocentrických pozic, zdůrazňuje lásku a souměřitelnost s ostatními formami života. Člověk je neoddelitelný od prostředí v němž žije, je součástí Země, je tvořen atomy a mole-

kulami, které v minulosti tvořily hory, oblaka, živé bytosti. Prostřednictvím své DNA je částečně prvokem, rybou, plazem, opicí, protože velká část jejich DNA je stejná jako u člověka.

Mělká (plytká) ekologie – pojem používaný hlubinnými ekology. Je tak označována antropocentrická ekologie, která se snaží jednotlivými technickými kroky odstraňovat následky kerstnickeho a neodpovědného vztahu člověka k přírodě, nehledá však příčiny tohoto stavu nebo si je odmítá připustit.

Hypotéza Gaia – Hypotéza formulovaná J. Lovelockem se dívá na Zemi a na její biosféru jako na jeden obří živý superorganismus, který roste, vyvíjí se a stárne (=biologická evoluce). Gaia si sama upravuje své prostředí, reguluje např. složení atmosféry, teplotu svého povrchu apod., tím vytváří v každém okamžiku ty nejlepší možné podmínky pro život organismů (tj. pro svůj život – život Gaia)

V čísle 8. jsme se věnovali zemědělství, dnes otiskujeme pokračování. Při jarních výpravách si můžete všimnout jarních prací a sledovat způsob hospodaření ve vašem okolí.

Intenzivní zemědělství – zemědělská velkovýroba, je založena na vysokých dávkách průmyslových hnojiv a pesticidů, plodiny jsou pěstovány na velkých lánách, zvířata se chovají většinou v kotcích, dostávají vysoké dávky léků a jiných preparátů. Zemědělství tohoto

typu dosahuje vysokých výnosů, avšak za cenu vysokých nákladů a nadměrné devastace životního prostředí.

Alternativní (ekologické) zemědělství – podniky tvoří menší farmy, až na výjimky se nepoužívají žádné chemikálie, půda je hnojena organickým hnojem nebo zeleným hnojením, plodiny se pěstují na menších polích a každý rok se střídají, zvířata se chovají venku, pastevním způsobem. Nižší výnosy jsou kompenzovány kvalitou produktů (biopotraviny) a šetrností k životnímu prostředí.

Průmyslová hnojiva – chemicky vyrobená koncentrovaná hnojiva, při deštích se z polí vyplavují do vod a způsobují jejich znečištění, mohou se též hromadit v pěstovaných rostlinách a způsobit jejich zdravotní závadnost.

ANKETA – tábory 93

V prvním čísle letošního ročníku jsme pod titulem „Šťouravé otázky“ připravili anketu o letních táborech 1993. Chtěli jsme zjistit, jak vypadají tábory z hlediska poznávání a ochrany přírody a ekologie a na základě těchto údajů připravit pro vůdce táborů a další zájemce potřebné údaje, informace a náměty. Šešlo se však bohužel jen 7 odpovědí, tudíž vzorek nevýznamný, proto tuto anketu nebudeme vyhodnocovat, nicméně všem, kteří poslali odpověď děkujeme. Zájemcům o inspiraci pro letošní tábory doporučujeme přílohu tohoto čísla Skautingu.

DISCIPLINÁRNÍ ŘÁD JUNÁKA – SVAZU SKAUTŮ A SKAUTEK

I. Úvodní ustanovení

Pořádek v každé organizaci je nutný a není žádným porušením demokracie. Vychází se z toho, že všechny výchovné a organizační jednotky s orgány Junáka vedou své členy a činovníky k dodržování stanov Junáka, řádů i předpisů vydaných ÚR a jiných rozhodnutí orgánů Junáka. Je nutno vždy citlivěji posuzovat důvody pro míru i formu pokárání či trestu a zvažovat, zdali negativní projev nebo čin byl způsoben svévolí či zлым úmyslem, nebo odmítnutím principů skautského hnůti.

Účel a zásady Disciplinárního řádu

Disciplinární řád Junáka (dále jen DR) upravuje postup jeho orgánů i práva a povinnosti účastníků disciplinárního řízení a úkony, které s DR bezprostředně souvisejí. DR je uplatňován proti všem členům Junáka, kteří porušili povinnost člena, nebo se provinili podle bodu V1.

1) Aby jednání člena Junáka mohlo být považováno za disciplinární provinění, které je nutno projednávat v disciplinárním řízení, nestačí pouhé porušení povinnosti člena Junáka, ale musí jít o takové porušení povinnosti, které je projevem neokázané, tj. nezodpovědného vztahu k povinnostem a světem okolím, porušení stanov nebo jiných vnitřních předpisů Junáka.

2) Úkolem disciplinárního orgánu není jen vyhledávat důkazy viny, ale rovnocenně respektovat i důkazy nevin. Proviněním člena Junáka musí být dána možnost účasti se projednávání jeho provinění a vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou podkladem

né problémy a aspekty a doporučit jim jiná opatření a postupy.

V případě závažných výchovných činů mohou navrhnutou střediskové či okresní/obvodní nebo městské radě odvolání vůdce či činovníka oddílu z jeho funkce. To se týká i činovníků organizačních jednotek.

3) Neúspěšnost či neúčinnost výchovného působení na mladšího člena v oddíle je vůdce povinen řešit po poradě s vůdcem střediska.

4) Vyškrtnutí z oddílu není překážkou jeho členství v jiné výchovné jednotce, kde může být vhodnější výchovné prostředí a působení na člena. Je však žádoucí, aby se vůdce nového oddílu seznámil s výchovnými problémy nového člena před jeho vyškrtnutím z původního oddílu.

5) Disciplinární opatření vůdci mladším členům podle

- 1/8/a + b) - mladší člen 15 - 18 let - navrhuje vůdce, rozhoduje oddílová rada
- čekatelé zástupci vůdce oddílu - navrhuje oddílová rada, rozhoduje SRJ
- 1/8/c - mladší člen 15 - 18 let - navrhuje VO, rozhoduje oddílová rada
- čekatelé - ZVO - na návrh SRJ, rozhoduje ORJ
- 1/8/f - mladší člen a čekatelé - na návrh SRJ, rozhoduje ORJ
- 1/8/g - mladší člen a čekatelé - na návrh SRJ, rozhoduje ORJ

6) Podle tohoto řádu nelze trestati mladší členy Junáka do 15 let.

7) Úmysl vyloučit člena Junáka mladšího 15 let musí být předem projednán s rodiči provinilce.

Disciplinární řád byl projednán Ústřední radou Junáka dne 15. ledna 1994 a definitivně schválen dne 26. února 1994.

Zpracovatelé: Mirek Brych a

Zdeněk Šandera

JUDr. Jiří Navrátil, starosta Junáka

a činy v občanském životě, mohou být doplněny členové Junáka postizení i vyloučení podle čl.1/8/g.

4) Každé rozhodnutí o disciplinárním opatření musí být sděleno orgánem, který o opatření rozhodl, té organizační jednotce, kde je člen registrován.

O rozhodnutí podle čl.1/8/g musí být vyzkoumána i organizační rada z důvodu vyzkoušení z registrace.

5) Dospělý člen starší 18 let, který byl vyloučen z Junáka, nemůže být přijat za člena jinou základní organizační jednotkou.

6) Za škodu, kterou člen Junáka způsobil své organizaci nebo jinému členu Junáka svým protiprávním jednáním, odpovídá ten, kdo podle platných zákonů narušil a předpisů.

7) Disciplinární řízení je zahájeno, jestliže dospělý člen Junáka splnil podmínky, které mu byly uloženy v souvislosti s disciplinárním opatřením a jestliže o zahájení požádá příslušný orgán, který rozhodl v 1. stupni.

8) O obnovení členství při podmínečném vyloučení může bývalý člen požádat ÚR nejdříve po uplynutí lhůty uvedené v podmínečném vyloučení. Při vyloučení z Junáka může bývalý člen žádat o znovupřijetí po 2 letech od doby vyloučení z Junáka.

V. Mladší členové Junáka (od 15 do 18 let)

1) Veškerá výchovná odpovědnost ve skautských výchovných jednotkách, ale i pravomoc z toho vyplývající, spočívá plně na vůdci, vedoucím či vůdkyni oddílu, směřující, RS kněna nebo na jeho zástupci. Výchovné prostředky a metody volí vůdce oddílu včetně postihů v souladu se skautskými metodami a zásadami a odpovídá za ně. Rozhodnutí vůdce oddílu vůči světem dětem jsou uvážlivá a spravedlivá.

2) Činovníci vyšších orgánů Junáka mají právo i povinnost z titulu své funkce upozornit činovníky oddílu na některé výchov-

dem k jednání a rozhodování disciplinární komise (dále jen DK).

3) Provinilce je třeba na jednání a rozhodování DK pozvat, nebo mu dát průkazným způsobem vědět, že se bude jeho provinění projednávat. Pokud se provinilec k jednání nedostaví a ani se řádně včas neomluví, přestože mu byla průkazným způsobem dána možnost zúčastnit se, může DK rozhodnout bez něho.

4) Jestliže DK rozhodne o provinění, aniž by provinilec k jednání průkazným způsobem pozvala, jde o postup, při kterém byly porušeny důležité zásady disciplinárního řízení a rozhodnutí DK je neplatné.

5) Za neplnění povinností nelze považovat a ukládat disciplinární opatření členům Junáka, kteří řádně platí členské příspěvky, ale kteří ze závažných důvodů (jako např. vojenská služba, pobyt v zahraničí, dlouhodobé onemocnění a pod.) nemohou své povinnosti náležitě plnit a včas důvody oznámit výchovné či organizační jednotce, ve které působí.

6) Disciplinární opatření nemůže být uloženo, jestliže ode dne, kdy vyšla nalévo skutečnost pro jeho zavedení, uplynula doba jednoho roku. Výjimku tvoří hospodářské delikt, kterými byl poškozen Junák či občanská veřejnost - zde platí ustanovení příslušných zákonů.

7) Skutečnost, že člen Junáka byl pro porušení obecně závazných předpisů potrestán - v řízení vedeném státními orgány - nevylučuje souběžné uložení disciplinárních opatření podle tohoto řádu.

- 8) Při neplnění povinnosti vyplývajících z bodu 1) může být členům a činovníkům uloženo některé z disciplinárních opatření:

- a) napomenutí
- b) důtka
- c) dočasné či trvalé odvolání z funkce
- d) odnětí skautského vyznamenaní
- e) vyloučení mladších členů z řad členů oddílu

f) podmíněné vyloučení z Junáka

g) vyloučení z Junáka

Zádržných jiných trestů v disciplinárním řízení nelze použít. Disciplinární opatření musí odpovídat závažnosti provinění nebo četnosti opakovaných provinění.

9) O jednání v disciplinárním řízení se na všech úrovních pořizuje zápis s uvedením skutečnosti a údajů, z nichž jsou patrné důvody a důkazy k uvedenému řízení.

II. Vlastní disciplinární řízení

1) Disciplinární řízení je příslušným orgánem zahájeno v co nejkratší době po tom, co byl o provinění příslušný orgán vyrozuměn a postupuje se v něm tak, aby bylo co nejdříve ukončeno a vyneseno příslušné rozhodnutí. K tomu účelu jmenuje příslušný orgán disciplinární komisi, zpravidla 2 – 3 členy.

2) Disciplinární řízení slouží k náležitěmu objasnění podstatných okolností projednávaného případu. Za tím účelem provádí DK dokazování. Za důkazní prostředek považuje DK skutečnost, která může vypovědět o projednávané věci. Jsou to zejména listiny, oficiální zápisy (protokoly), výpovědi svědků a další věrohodné doklady. Váhu důkazů hodnotí DK podle svého uvážení. V případě, že dojde k rozporům mezi druhy důkazů nebo mezi výpověďmi jednotlivých osob, může uvést jednomu a jiný považovat za nehodnověrný.

3) Člen, kterému má být uloženo disciplinární opatření, musí být o jednání uvědoměn nejméně 14 dní předem a písemně k jednání přizván.

4) Výsledkem disciplinárního řízení je rozhodnutí DK o uložení disciplinárního opatření nebo o upuštění od potrestání, došlo-li DK k názoru, že k žádnému disciplinárnímu provinění nedošlo. Rozhodnutí DK je přítomnému sděleno ústně a nepřítomnému je sděleno rozhodnutí písemně a zaslán zápis s uvedením možností se proti rozhodnutí DK odvolat.

5) Své rozhodnutí oznamuje DK vhodnou formou též organizaci jednotce, ve které je provinilý člen Junáka registrován. Kopie rozhodnutí zasílá DK k evidenci ÚR Junáka.

6) Proti rozhodnutí o disciplinárním opatření se může člen odvolat k vyšší organizaci jednotce nejpozději do 14 dnů od dne přijetí písemného rozhodnutí. Odvolací orgán je povinen rozhodnout o odvolání do 30 dnů.

7) Pokud při projednávání případu zjistí DK, že jde o trestný čin podle trestního zákona, je povinen informovat orgány činné v trestním řízení (státní zástupce).

8) Vyloučení z Junáka možno jeho členy, kteří se dopustili zvláště závažného provinění, lež je neslučitelné s členstvím v Junáku.

9) Disciplinární orgány:

- a) oddílová rada
- b) středisková rada
- c) okresní, obvodní či městská rada
- d) Ústřední rada
- e) ve všech organizačních, registračních a krojových otázkách organizační rada ÚR Junáka

10) Jestliže středisko odmítá registrovat oddíl, je jeho povinností udat důvod. Odmítnutí oddíl má právo se odvolat k vyššímu orgánu, viz II/9

11) Registraci nového střediska povoluje ORJ (MRJ) podle zásad řádu pro zakládání oddílů a středisek, svazek 9, sčítky skautských předpisů. Odvolacím orgánem je organizační rada.

III. Odvolání proti rozhodnutí disciplinárního orgánu

1) Řádným opravným prostředkem proti rozhodnutí disciplinárního orgánu je odvo-

lání. Proti rozhodnutí může podat odvolání jen ten, kdo byl potrestán, nebo odvolací orgán (viz II/9).

2) Příslušnost k rozhodování o odvolání:

- a) o odvolání proti rozhodnutí oddílové rady rozhoduje středisková rada
- b) o odvolání proti rozhodnutí střediskové rady rozhoduje na návrh DK ORJ/MRJ – plenum ORJ/MRJ
- c) o odvolání proti rozhodnutí ORJ/MRJ rozhoduje na návrh DK ÚR plenum ÚR.

3) Rozhodnutí odvolacího orgánu – druhé instance – je konečné a nelze je napadati žádným opravným prostředkem. Bylo by možno je změnit nebo zrušit jen cestou mimořádné revize, kterou může provést tříčlenná komise zřízená ÚR k tomuto účelu. Tato komise může změnit nebo zrušit konečné rozhodnutí odvolacího orgánu, byť-li porušeny závažným způsobem příslušné řády Junáka.

4) Odvolací orgán má povinnost projednat odvolání nejpozději do 2 měsíců.

5) Provinilec má právo, pokud o to požádá, zúčastnit se projednávání svého případu před odvolacím orgánem.

6) Odvolací orgán může pozvat provinilce na jednání i když on o to nepožádá, pokud považuje jeho účast za důležitou pro objektivní posouzení případu.

7) Po dobu odvolacího řízení je platnost rozhodnutí pozastavena.

8) Výsledkem odvolacího řízení je rozhodnutí odvolacího orgánu, které může mít tyto formy:

a) odvolací orgán odvolání zamítne, jestliže bylo podáno opožděné nebo přislíbenou osobou

b) odvolací orgán zruší rozhodnutí disciplinárního orgánu první instance, jestliže dojde k závěru, že v projednávání případu nedošlo k disciplinárnímu provinění

c) odvolací orgán potvrdí rozhodnutí do 1. instance, jestliže dojde k závěru, že jeho rozhodnutí bylo správné

d) odvolací orgán zruší rozli odnutí disciplinárního orgánu 1. instance, jestliže dojde k závěru, že měl být uloženo jiný trest

e) odvolací orgán vrátí rozhodnutí disciplinárnímu orgánu 1. instance k novému projednání, dojde-li k závěru, že v případě nebyly dosti dobře zvaženy všechny dostupné důležité okolnosti

9) Odvolací orgán může do 15 dnů ode dne rozhodnutí disciplinárního orgánu 1. instance zavést odvolací řízení z vlastního podnětu, dojde-li k závěru, že rozhodnutí disciplinárního orgánu 1. instance by mělo být změněno nebo zrušeno.

10) Pokud odvolací orgán rozhodnutí orgánu 1. instance zruší, sdělí své rozhodnutí orgánu, který rozhodl v 1. stupni. Orgán 1. stupně je vázán právním názorem odvolacího orgánu, jehož rozhodnutí je konečné a není možné další odvolání, neboť řízení je dvojinstanční.

11) Z odvolacího řízení se pořizuje zápis stejně jako u orgánu 1. instance.

IV. Činovníci a dospělí členové Junáka

1) Disciplinární opatření u dospělých členů a činovníků Junáka se týkají vědomého neplnění povinností podle ustanovení I/1, ukládaných všem členům plněním skautského slibu a zákona a zásad z těchto principů vyplývajících.

2) O disciplinárních opatřeních pro dospělé členy rozhoduje podle

- čl. II/8/b - na návrh oddílové rady - středisková rada
- čl. II/8/c - na návrh střediskové rady - plenum ORJ/MRJ
- čl. II/8/d - na návrh střediskové rady, ORJ či MRJ ten orgán, který vyznamenal udělil
- čl. II/8/f - na návrh ORJ či MRJ - rozhoduje Ústřední rada, která je-li to nezbytné, může před konečným rozhodnutím případ postoupit k dořešení smílcí radě
- čl. II/8/g - dle čl. II/8/f
- 3) Za hrubé či soustavné poškozování skautského hnutí, za závažné přestupky

CO DĚLAT A CO NEDEĚLAT NA TÁBOŘE, ABYCHOM SVÉ VLASTNÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ NIČILI CO NEJMÉNĚ?

1. ODPADY

a) omezit!

Neplýtvat (materiálem, jídlem, léky!) Nutno promyslet ve fázi příprav tábora:

- při výstavbě tábora nepoužívat materiály na jedno použití a těžko recyklovatelné (polyetylenové fólie), kde to jde, použít techniku vázání namísto stloukání hřebíky;
- do programu zařazovat prvky nenáročného na materiál, fixy nahradit pastelkami či vosky, kovy, nepoužívat syntetické barvy, barvy či lak ve sprejích, pro rukodělníky i hry volit raději rekvizity z přírodnin než z umělých materiálů. (Na táborové stavby netřeba každoročně kácet další stromy, dobře ložené kůly i stožár mohou sloužit mnoho let.);
- při nákupu volit vratné obaly nebo obaly jinak použitelné či recyklovatelné.

b) nakládání s odpady

- odpadová jáma;
- NIKDY NEUKLÁDAT BIOLOGICKY NEODBOURATELNÝ ODPAD!

Lze ukládat neupravený papír, vychladlý popel, skořápky, trávu, listy, zbytky z kuchyně pokud o ně neprojevím zájem chovatelé velipři; je nutno dodržovat základní hygienické zásady a vybrat místo, kde nebudou průsakem ohroženy podzemní vody (Pozor u potoků či na břehu rybníků!);

- kompostování:

viz odpadová jáma;

- spalování:

- NIKDY NESPALUJTE ODPADY OBSAHUJÍCÍ PLASTY, SYNTETICKÉ BARVY ČI TĚROVÝ PAPIR - OHROŽUJETE TÍM ZDRAVÍ DĚTÍ!

Nejlépe je spalovat pouze čisté dřevo, navlhčený papír, celofán, bavlněná hadříčky, zbytky tuků z kuchyně nasáklé do papíru či plín;

- třídění k recyklaci:

SKLO (opíchnuté, aby nešálo hmyz) - případně třídění na barevné a bílé.

HLINÍK - alabal, víčka od mléka a jogurtů, plechovky od koly, nádobky od sprejů, ŽELEZO - opláchnuté splácnuté nevyplácnuté(!) plechovky, hřebíky, popř. železný odpad posbíraný po okolí, PAPIR a LEPENKA bez příměsí plastů, PLASTY

c) nebezpečný odpad

- baterie a monočlánky - mohou obsahovat těžké kovy (rtuť, kadmium), měly by být výhradně vráceny do sběru, v praxi proto dáváme pokud možno přednost nabíjecím bateriím.
- petrolej, motorový olej, barvy a rozpouštědla - nesmějí ani v malém množství proniknout do půdy či vody, obaly od nich lze ukládat spolu s ostatním odpadem, jen jsou-li dokonale prázdné a suché;

2. LATRINY

Nutno dodržovat hygienické předpisy, umístit po větru od tábora, na rovinném místě s nízkou hladinou spodní vody a s méně prostupným podložím. Jáma má být dostatečně hluboká, obsah nutno denně zasypat vrstvou zeminy, používání ukončit při max. naplnění 10 cm pod okraj, poté důkladně zasypat a zahradit stopy.

! NEZASYPÁVATE CHLÓROVÝM VÁP- NEM, ZNEMOŽNÍTE TÍM PŘÍROZENÝ ROZKLAD!

Pokud použijete při stavbě latriny igelitu (např. na ochranu vlastních pat) nezapočítejte s ním po táboře naložit jako s ostatními odpady z plastů.

3. MYTÍ NÁDOBÍ

- Jar možno nahradit horkou vodou a kartáčem, případně sodou.
- Jar je možno nahradit i octem, jehož účinnost je ale o něco menší.
- Zbytky tuků nechat vsáknout do plín nebo do papíru a spálit.
- Připalované plochy a černá dna možno čistit jemným pískem (hrubozrnný nadělá rýhy a pak se jidlo ještě lépe přilpne).

EKOLOGIE V PROGRAMU SKAUTSKÉHO TÁBORA

V posledních letech ke starostem, týkajícím se přípravy tábora (zajištění, vybavení, program) přibývá starost další - sehnat vhodná tábořiště. Problém představují nevyjasněné vlastnické vztahy u pozemků, na kterých bychom rádi tábořili a někdy i ti, kteří si neuvedomují, že má-li být vytvořen citlivý vztah člověka k přírodě, musí se tak stát systematickým a dlouhodobým výchovným působením především na děti a mládež lidí, a to přímo v přírodě.

O to více si musíme vážit tábořišť, která máme, nebo která nově získáme a musí se to projevit v chování všech členů našich oddílů a středisek. Pořáděk na tábořišti hned od prvního dne našeho pobytu až po skončení tábora je naší vizí. Především podle celkového pořádku, podle hospodaření s pevnými odpady, se splaškovou vodou, podle hospodaření se dřevem budeme považováni za orgány ochrany přírody, lesní správy či majitele pozemku, tak i občany, kteří se v blízkosti našich táborů budou pohybovat. Upozorníme na to všechny členy oddílů, kteří budou s oddíly středisky členy, všechny rádce družin i všechny členy oddílů již před odjezdem na tábor a opakujme to po jeho zahájení a podle potřeby i v jeho průběhu. Rovněž po skončení tábora zahledíme s maximální pečlivostí všech na zvláštnosti a maximální pečlivostí všech na stopy po táboření. To vše proto, abychom zcela konkrétně vyjádřili svůj vztah k přírodě a připravili tak podmínky pro opakované táboření v příštích letech, až třeba, nebo dalších skautských oddílů.

Během přípravy táborového programu bychom měli vážně uvažovat o možné pomoci našich oddílů přírodě v okolí tábora. Proto bude dobře navázat kontakty s pracovníky referátu životního prostředí okresních úřadů či správ chráněných krajinných oblastí, s orgány lesní správy či obecních úřadů a dotazem zjistit, kde by skauti, v rámci svých možností, i v průmě-

ném časovém rozsahu mohli být nápomocni. Bude to nejen ku pomoci přírodě, ale i v zájmu dobrých vztahů mezi našimi skauty, místními orgány a občany.

I když jsme o vztahu skautů k přírodě hovořili v souvislosti s šestým bodem našeho zákona jistě již nejednou, vrátíme se k tomu tématu hned při prvním táborovém ohni. Vhodnou a poučnou formou bychom měli pohovořit o přírodním prostředí v němž se tábor nachází a o tom, co svou činností na pomoc přírodě sledujeme a proč tak činíme.

Do programu tábora zařadíme vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí. Pokud jsou dosažitelné přírodní rezervace či chráněné krajinné oblasti, navštívíme je a vysvětlíme důvody, proč byly zřízeny. Na naše tábory pozveme i pracovníky CHKO či lesní správy, aby nám vyprávěli o zajímavostech přírodního prostředí z jejich pohledu. Obvykle to bývají velcí milovníci přírody a setkání s nimi přináší mnohem dobrého. Máme-li v oddíle zkušenější členy, je žádoucí vyslat je na individuální výpravy spojené se zápisem o pozorování přírody a upozornit je předem, nač by se měli při své výpravě zaměřit.

V průběhu celého tábora se budeme snažit, aby se všichni naši členové naučili vnímat vše kolem sebe, a to nejen v jednotlivostech, ale i v souvislostech. Z tohoto důvodu bychom měli do programu zařadit také vycházky zaměřené na ranní pozorování přírody při východu slunce nebo pozorování večerní při západu slunce. Ranní probouzení se přírody i její večerní usnutí má silný emoční vliv a všem přání dlouhodobě působící prožitky. Na tyto vycházky je ovšem dobře chodit i v malých skupinkách.

Velkou pozornost věnujeme i pozorování noční oblohy. Soustředěný pohled na ní povznáší lidského ducha. Mimo to můžeme naše členy postupně seznamovat s hlavními souhvězdími. K vnímání přírodních krás vede také kreslení v přírodě. Kreslit můžeme jednotlivosti: nejkrásnější přírodní

ny – listy, větvičky, pařezy, stromy, keře i celá přírodní zákoutí. Neměli bychom zapomínat ani na rukodělné výrobky z přírodního materiálu. Jejich vyhledávání opět probíhá vinností. Je třeba ovšem dávat pozor, aby při tom nedocházelo k jakýmkoli rušivým zásahům, k poškozování stromů či keřů. Podstatné místo v táborovém programu má i skautská stezka. Zarážujeme především vyhládky s praktickými ukázkami. Hovoříme o rostlinách (zvláště upozorňujeme na léčivé i jedovaté), o dřevinách a o nerostech. Pozornost věnujeme houbám i hledek možnosti konzumace (opět upozorňujeme na jedovaté i nejedlé). Nezapomínáme ani na lesní plodiny i informace o jejich praktickém využití. Mimořádnou pozornost věnujeme zvěři a plachtu našich lesů, luk a polí, lán, která žijí v našich rybnících a tectech. Nasloučáme hlasům ptáků a snažíme se je určit. Určování stop a jejich sledování patří tradičně do našeho táborového programu. Sledujeme i počasí, jeho vývoj i znaky, které nám umožňují předvídat jeho další vývoj.

V průběhu lehkých táborů se budeme snažit pěstovat pocit spolupodvornosti za životní prostředí kolem nás. Snažíme se odstraňovat divoké skládky v okolí našich

táborů a budíme nápomocní při odstraňování odpadků z vodních toků a z okrajů lesů. Pěčujeme také o studánky.

Zvláštní péči věnujeme stavbě ohniště a zabezpečení ohně. Všechny naše členy seznámíme s nebezpečím lesních požárů, se všemi možnými příčinami jejich možného vzniku. Pohovoříme i o tom, jak si počínat, když připadne někde lesní požár objevíme. V průběhu tábora také můžeme hledat možné zdroje znečištění vod a upozornit na ně příslušné orgány státní správy.

Program táborových ohňů můžeme doplnit vhodnými vypářeními o zátěžích ze života v přírodě, z předchozích táborů či našich lesních toulek.

Nezamedleme místo v programu tábora mají i soužití s ekologickou tematikou. A na závěr dvě hlavní zásady správného táborového programu:

1. Program má plně zaměstnat všechny členy tábora. Osobní volný čas má zbyť jen v posledním klidu a večer, pokud v té době není plánována nějaká činnost, oddlu či družiny.

2. Program má být všestranný, harmonický, takový aby podchycoval zájmy účastníků tábora a všestranně na ně působil.

Mírek

POUJĎME SI HRÁT NA VESELOU SKROMNOST

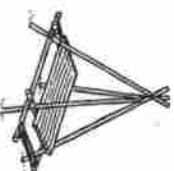
...Kdyby všichni žili jako já (domníval jsem se), vydřela by zeměkoule, její lesy, vody, hlubiny i povětří ještě o několik tisícletí dle než vydrží takhle. Lidé by měně potřebovali, méně vyráběli. Země by zůstala čistá, zapady slunce by byly prázdnější, lidé lepší. Ale nemacházel jsem příliš následovatelů, když jsem nezádal nic mimořádného. Nepřítel jsem zrušil novověk a mnoho nemulů žil v bídě, chtěl jsem pouze veselou skromnost.

Mila Nerij, Karpatské hny

Skromnost. Drobné slovíčko, které znací málo, ale jeho naplněním se dá dosáhnout mnoho. Hrodně se mluví o ekologické krizi, jako jedno z možných východisek vidím těch devět hlasek. Vzdýl o čem jiném je zablčení odpadů, množství promíhané vody a energie, konsumní styl života. Ne, tyto drobnosti pár lidček nepomohou spasit svět, ale děláme je kvůli spasení nebo máme ještě svědomí, jenž se za své činy odpovídáme? Máli bychom se snažit žít s pocitem, že pro zachranu Země děláme vše, co je v našich silách. A naučíme-li toto i naše svěřence, ovlivníme dalších 20 stírpacích hlavicek a oni možná pár dalších. Z drobných pramínků se bude slévat proud skromnosti, který má šanci vzít do něj část svého okolí.

I k této vlastnosti musíme vychovávat a právě tábor nám k tomu dává neobyčejnou příležitost a to ještě neustíme co vše můžeme při výchově ke skromnosti získat. Mnoho věcí, které učí zalibě v málu, provádí náš skauting od počátku, některé z nich se nám však začínají vytvářet, jiné se naopak objevily až nyní.

Starou věcí je samostatné vaření na táboře a doplnění všeho co se ukuchí. Právě řídí je věc, kterou mnoho pítvámé a užíváme v ní míscy. Vedme děti k učení k jidlu a zásadě našich babiček „Nechutná

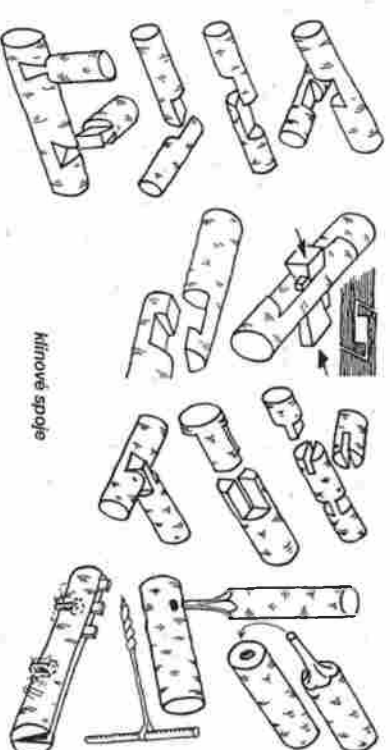

ti k obědu, dostanete to k večeru". Dbejme však na to, aby děti z našeho chování vždy citly lásku a učme je brát skromnost s veselostí a ne s mružovitostí.

Dost už jidla a pojdme k něčemu železčíjšímu, například k hřebíkům. Uspořádal-li naše hnutí minuly rok přes 1500 táborů a na každém se spotřebovalo 3 kg hřebíků (a to se mi zdá dost podceněné) vyprodukovat jsme odpad o hmotnosti nejméně 5 tun, neboť, a to si upřímě přiznáme, kolik z nás hřebíky zpět narovnáva. A teď musí nutně přijít otázka. Nemohli bychom tento neuhádněný kov ušetřit na minium? Kromě opětovného použití hřebíků zde máme provazy na vázané stavby, ale hlavně čepy, dřevěné kolíky ap. Neurozínáme více tvořivosti dítěte, jestliže mu místo hřebíků řekneme „co kdybys to zkoušel bez nict“ a věře, ony si poradí, stačí trochu napovědět, ukázat a bude z toho o mnoho víc, než jen pár ran kladivkem. Zkusíte to. Na každém táboře většinou najdeme označovat, každý den na něm visí nový program, pravidla her, drobné úkoly a pod. I zde však můžeme ukazovat ten skromnější styl. Používejme staré těliskoply, papíry z jedné strany popsané či sežržené někde balík recyklovaného papíru. Je zbytečné dětem tyto věci nějak dále zdůrazňovat, věřím, že oni si jich sami všimnou a začnou je napodobovat.

Je jisté, že celý tábor je velkou zkouškou skromnosti, ale myslím, že jsou ještě věci, ve kterých máme co dohánět. Některé jsem se pokoušel naznačit a věřím, že přijde na další. Dbejte však na to, abyste skromnost nepřipravili o její přítecký veselost, neboť to by byla škoda.

Bábo

Mírnové spoje

**JSME SCHOPNI
JIM POMOCI!**

• 17,7% zraněných dětí potřebuje okamžitou péči v mateřské škole
• 10,8% dětí málo návyků strach, že zemře
• 22,5% dětí říká, že si často myslí, že nemá cenu žít
• 32,0% dětí muselo kvůli válce opustit domov, ve kterém vyrostli
• 28,5% dětí často pociťuje nesnadnosti smutku
• 32,5% dětí pomáhalo nást raněné nebo zabité lidi
• 36,8% dětí má v rodině někoho, kdo byl zabit nebo vážně raněn
• 46,3% dětí přímo vidělo v souvislosti s válkou mrtvé tělo člověka
• 55,0% dětí bylo ošetrováno aťjakýmkoli
• 58,8% dětí zažilo útok nebo ošetrování svého domu
• 66,5% dětí se za války ocitlo v situaci, kdy si myslely, že budou zabity
• 79,3% dětí vidělo někoho, kdo byl ve válce zraněn
• 97,3% dětí zažilo bolestivou palbu v největší blízkosti

SOS DÍTĚ V NOUZI

konto: 1888881/1400

Návraty užito Dítě v nouzi

„Návraty zraněných dětí z prvního konfliktu, jejichž poskytnutí příjmu, až k tomu dojde, než se na ně vrátí, je jedním z hlavních cílů naší organizace. Právě tím, když pomůžeme na hraně SOS DÍTĚ v nouzi, můžeme pomoci se zraněnými, ublíženými, zraněnými, nemocnými a dětem pomoci jim být v bezpečí a být pro budoucí nebezpečí.“

tel. 02 24 21 48 25, fax 02 24 102 282

**Skupina pro humanitární akce a programy
Junáka - svazu skautů a skautek**

TÝM EPICENTRUM

Junák: Senovážné náměstí 24, Praha 1, 116 47; Tel.: (02) 24 21 48 25, (02) 24 102 282
Tým Epícentrum: Kavčí hory, 140 70 Praha 4, tel.: (02) 6113 5464, fax: (02) 6113 5478

SOS DÍTĚ V NOUZI

Vážení přátelé,

chceme pomoci našim kamarádům ve válkou zničené Bosně a Hercegovině. Prosíme Vás o pomoc pro ně. Junák - svaz skautů a skautek připravil spolu s týmem Epícentrum a Nadací při České televizi (pokračování Nadace Lidových novin) první společnou akci novinařů a skautů z celé České republiky, nazvanou **SOS DÍTĚ V NOUZI**.

Děti nemohou za války, ale vždy v nich nejvíce trpí. Dětem, které jsou stejně staré jako my, dnes v Bosně chybí úplně všechno. Potřebují sušené mléko, dětské kaše, sušenou zeleninu a další potraviny. Potřebují obkovičkové, léky, vitamíny a často i oblečení a boty. Většina z nich se už dva roky neví. Nejdříve nemohly, protože trávy celé tydně ve sklepích, dnes chybí i základní školní pomůcky. Když by začaly chodit do školy, učebni by jim bylo líp, než když se celé dny toulají mezi rozbitými domy. Každý sešit je pro ně krásný dárek a zároveň potvrzení toho, že normální svět ještě někde existuje a že na ně nezapomněli. Chlábí bychom udělali i sbírku malých hraček a nějaké jim poslat. Chceme jim dát naději.

Potraviny, léky a ošacení z akce **SOS SARAJEVO** záchranu v loňském roce mnoho lidských životů. Můžeme být hrdí, že se v naší republice vybralo tolik paní na pomoc lidem v nouzi. Chceme a musíme pokračovat. Lidé a hlavně děti v ostřené bosenské válce nás potřebují. Zásilkami školních pomůcek, potravin, oblečení a bot můžeme našim stejně starým kamarádům v Bosně dokázat, že lidé u nás jsou částí toho normálního světa, který jim chce pomáhat. Pomoc budou, tak jako v případě **SOS SARAJEVO**, doprovázet dobrovolníci týmu Epícentrum, aby zjistili, že se dostane opravdu těm, kterým ji posíláme. K tomu všemu potřebujeme Vaši pomoc - přispějte jakoukoliv částkou na konto akce **SOS DÍTĚ V NOUZI** (číslo konta 1888881 / 1400). Pokud můžete a chcete pomoci i jinak, kontaktujte prosím tým Epícentrum na následující adrese:

Nadace při ČT, Kavčí hory, 140 70 Praha 4, tel.: (02) 6113 5464, fax: (02) 6113 5478

Česká televize bude pravidelně zveřejňovat jména dárců. Přejeli bychom si, aby mezi nimi bylo co nejvíce jmen lidí a podniků z našeho okolí. Prosíme, pomozte nám.

Za Junáka

JUDr. Jiří Navrátil
starosta
Junáka - svazu skautů a skautek

Za tým Epícentrum

Simon Pánek
ředitel
Nadace při ČT „Člověk v tísni“

**Skupina pro humanitární akce a programy
Junáka - svazu skautů a skautek**

TÝM EPICENTRUM

Senovážné náměstí 24, Praha 1, 116 47; Tel.: (02) 24 21 48 25, (02) 24 102 282

SOS DÍTĚ V NOUZI

Sestry a bratři!

Skupina pro humanitární akce a programy vás opět volá do skautské služby! Obrátili se na nás pracovníci týmu Epícentrum, který organizoval akci **SOS Sarajevo**, na její realizaci jsme měli svůj podíl i my - skauti a skautek. Jistě jste již zaražovali novou akci, která se v těchto týdnech rozšířila - akci „**SOS DÍTĚ V NOUZI**“. Je určena především těm nejmenším obětem druhé války, která se odehrává jen několik stovek kilometrů od nás. V Bosně je v současné době přibližně 650 000 dětí, které potřebují pomoc. Od počátku války v dubnu 1992 do konce ledna 1994 bylo v jednešedesáti sledovaných městech a obcích celkem zabito 142 303 osob, z toho 16 502 dětí; celkem bylo těžce zraněno 72 224 osob, z toho 18 037 dětí. Ne dost na tom! Z průzkumu UNICEF provedeném v roce 1993 mezi sarajevskými dětmi (o průměrném věku 11 let) vypovídá, že:

- 10,8% dětí uvádí, že zabily, že jim někdo osobně vyhrožoval zabitím,
- 11,3% dětí zakusilo vážný nedostatek potravin a vody,
- 16,7% dětí málo návyků strach, že zemře,
- 22,5% dětí říká, že si často myslí, že nemá cenu žít,
- 32,0% dětí muselo kvůli válce opustit domov, ve kterém vyrostli,
- 28,5% dětí často pociťuje nesnadnosti smutku,
- 32,5% dětí pomáhalo nást raněné nebo zabité lidi,
- 36,8% dětí má v rodině někoho, kdo byl zabit nebo vážně raněn,
- 46,3% dětí přímo vidělo v souvislosti s válkou mrtvé tělo člověka,
- 55,0% dětí bylo ošetrováno aťjakýmkoli,
- 58,8% dětí zažilo útok nebo ošetrování svého domu,
- 66,5% dětí se za války ocitlo v situaci, kdy si myslely, že budou zabity,
- 79,3% dětí vidělo někoho, kdo byl ve válce zraněn,
- 97,3% dětí zažilo bolestivou palbu v největší blízkosti.

V letošní zimě tvořily potraviny, speciálně posílané z České republiky prostřednictvím **SOS SARAJEVO**, až 70% měsíčních přídělů, které Dětský fond OSN UNICEF rozděloval v Sarajevu přibližně 18 000 dětem do tří let, kojícím matkám a těhotným ženám na všech stranách fronty. Tým Epícentrum se stal oficiálním průběžným partnerem UNICEF pro území bývalé Jugoslávie. **SOS SARAJEVO** zajistilo dodávky v hodnotě více než 28 milionů korun. Mezi náklady, dopravenými do Sarajeva, byly tři letadla zásluhy lékařů a zdravotnického materiálu, které přímá sarajevských nemocnic a zástupci Světové zdravotnické organizace zařadili mezi nejlépe připravené akce za celé dva roky mezinárodní pomoci. Z České republiky bylo dodáno i 19 000 kusů přikrývek, 960 000 kusů svíček, teplé ošacení, boty a potraviny. Sběrka **SOS SARAJEVO** se stala v samotném Sarajevu pojmem.

Na tom všem mají svůj nemalý podíl i čeští skauti. Proto se právě na Junáka obrátil tým Epícentrum a požádal nás, abychom sebrali klíčovou roli v humanitární akci **SOS DÍTĚ V NOUZI**, která je logickým pokračováním akce **SOS SARAJEVO**. V akci **SOS SARAJEVO** věnovali dříve vědnu

sebranych prostředků drobní dárci. Nežádáme tedy znovu o pomoc. Je naopak oslovme podnikatele a podniky ve svém okolí. Vždyť právě oni by mohli přispět nemalými částkami. Jdeme za nimi a požádáme je o pomoc pro sarajevské děti. Vysvětlíme jim, proč právě nám skautům na tom tak záleží.

Tentokrát nebudeme vybírat žádné peníze v hotovosti! Naším cílem je, aby skauti a skautek, rovněž a rangers (možná i věsta a světlíčky) příslušné lidi oslovili, zaujali, upoutali jejich pozornost k problému a poskytli jim potřebné informace. Oni sami pak pošlou - podle svého uvážení a možnosti - příslušnou částku na účet akce **SOS DÍTĚ V NOUZI**.

Jak tedy na to? Navrhujeme oddělit tento postup:

- 1) Zpracujte si seznam podniků, firem a úřadů, které mají ve vašem okolí své sídlo, pobočku nebo prodejnu.
- 2) Napište jejich majitelům, ředitelům nebo vedoucím dopis, ve kterém jim vysvětlíte, proč chcete pomáhat akci **SOS DÍTĚ V NOUZI**, a požádejte je o pomoc. Nesnažte se psát úředně - píše to, co cítíte a co si myslíte. K vašemu dopisu přiložte leták akce (několik jich je přiloženo v této zásilce).
- 3) Pokud je to jenom trochu možno, vyjednejte si předem schůzku s adresátem a doručte mu dopis osobně.
- 4) Na schůzku ať jde pokud možno jedná družina, nejlépe s vedoucím nebo někým ze starších členů. Jděte v kroji - jste delegace. Předte dopis, plákat a vysvětlíte důvody svoji návštěvy.
- 5) Požádejte adresáta Vašeho dopisu o to, aby se zamyslel, jakou formou by jeho podnik, firma nebo úřad mohl pomoci akci **SOS DÍTĚ V NOUZI**. Dovolte si proto další schůzku, například za tři dny, kdy si přijedete pro odpověď. Buďte důslední a nenechte se odradit.
- 6) Pečlivě si vedte přehled o své činnosti - kdy, kde, s kým jste se setkali, kdy se s ním máte seikat znovu, co vám silbil aid.
- 7) Spojte se s ostatními oddíly na středisku a ve svém okolí a rozdělte si území nebo místa, která navštívíte. Ať se nestane, že k tomu samému řediteli postupně přijdou tři skautské delegace, a budou ho žádat o tož.
- 8) Sledujte pozorně televizi, zejména na počátku května by se měla celostátní kampaň rozběhnout na plné obrátky. Využijte toho, že většina lidí bude informována ze sdělovacích prostředků. Právě lo bude vhodná chvíle k tomu, navázat první kontakt.
- 9) Napište nám a pošlete zprávu, jak jste pošli. My se budeme snažit Vás prostřednictvím týmu Epícentrum a České televize informovat o průběhu skautské akce na celém území České republiky.

Uvědomujeme si, že každá výzva nepřichází právě v nejlepším okamžiku. Už se jistě chystáte na lábory, jezdíte na dvouměsíční výpravy, vaše činnosti vrcholí. Přesto věříme, že si dokážete vyčlenit čas na pomoc těm, kteří ji opravdu potřebují.

Z prostředků kampaň budou financovány pokračující dodávky kvalitních potravin pro děti do tří let a léky pro bosenské nemocnice. Součástí akce bude i spolupráce na programu psychosociální rehabilitace dětí posttřebených válkou, pomoc při obnově vyučování ve školách a podpora projektů na zajištění čistě pitné vody (zvláště pro nejmenší děti).

Dětem v bosenských městech a vesnicích zatím chybí úplně všechno. Každý sešit je pro ně zážrak, ale i potvrzení toho, že normální svět ještě někde existuje. Ukažme jim, že lidé u nás jsou součástí toho normálního světa, který jim může a chce pomáhat.

Isa

Iva Macková

Epícentrum

Tomáš Řehák - Špalek

MIMOŘÁDNÁ NABÍDKA STANŮ NA PRÁZDNINY!

Skauti, táborníci, trampové, nabízíme Vám za výhodných cenových podmínek nákup velkoprostorových stanů různých rozměrů a tvarů. Na požádání zašleme nabídku.

KONTAKT: SVITAP J. H. J., spol. s r. o.
odbyt – ing. Řehoř
Kijevská 6 – 8
568 02 Svitavy
Tel. 0461/ 313 kl. 162 Fax 0461/ 211 55

SKAUTI ZE SEVERU ČECH !POZOR!

Nová prodejna

SCOUTING

s potřebami pro táboření a turistiku
otevřena od 23. dubna 1994 v Terezíně!

- ☞ krojové součástky i pro vodní skauty
- ☞ klobouky a čapky
- ☞ opasky a lasa
- ☞ batohy, kletry a torny
- ☞ spací pytle a stany
- ☞ houpačí sítě, sekery a polní lopatky
- ☞ polní láhve a petrolejky
- ☞ vojenské bedny na materiál
- ☞ výstrojní součástky U.S. ARMY

OTEVŘENO DENNĚ

Adresa: Tyršova 140, 411 55 Terezín
(nová cihlová fasáda)

Se stískem levíce
Ing. Martin Krejčí & Libor Beránek

PRODEJNA JUN, SPOL. S R. O.
PRAHA

PŘIJME

- ☐ ŘEDITELE
- ☐ PROVOZNÍ ÚČETNÍ
- ☐ SKLADNÍKA
- ☐ PRÁCE NA PC

V NABÍDCE UVEĎTE ŽIVOTOPIS,
PRAXI A ZKUŠENOSTI

ODPOVĚDI ZASÍLEJTE
NA ADRESU:

Junák – svaz skautů a skautek
hospodářská rada
Senovážné nám. 24
116 47 Praha 1

HESLO: JUN

NEZAPOMEŇTE, ŽE NOVÝ, 33. ROČNÍK ČASOPISU

SKAUTING

SI MUSÍTE OBJEDNAT DO 29. 7. 1994!

PO TOMTO DATU VÁM NEZARUČÍME,
ŽE DOSTANETE VŠECHNA ČÍSLA!

ZAŘAZENÍ VODNÍCH SKAUTŮ V NAŠEM HNUTÍ

Základní činnosti vodních skautů je především skautský program. Vodácká metodika včetně výcviku na vodě, stavba a ošetřování lodí, lodnické a námořní tradice tvoří nadstavbu skautského programu. Metodické řízení skautské výchovy a její hospodářské i materiální zajištění ve všech skautských střediscích a oddílech – tedy i v přístavech a oddílech vodních skautů – provádí Okresní Rada Junáka (ORJ) nebo Městská Rada Junáka (MRJ).

Metodické řízení vodácké výchovy a její hospodářské a materiální zajištění v přístavech a oddílech vodních skautů provádí Hlavní kapitánat vodních skautů a skautek (HKVS).

Kapitáni přístavů, jejich zástupci – přístavní a kapitáni oddílů jsou členy Rady vodních skautů, v jejichž čele je HKVS. Rada vodních skautů se schází dvakrát do roka na jarním a podzimním srazu kapitánů a kapitánek vodních skautů (K+KVS). HKVS řídí hlavní kapitán a hlavní kapitánka vodních skautů a skautek. HKVS sestává ze dvou pracovních složek a vedoucích odborných komisí.

Pracovní složky jsou :

– metodická, která se zabývá problematikou činnosti vodních skautů, především programovou náplní. Její programovou činnost řídí I. přístavní HKVS.

– operativní, která průběžně řeší organizační a finanční – hospodářské záležitosti a zajišťuje vnější styky HKVS. Její činnost řídí II. přístavní HKVS.

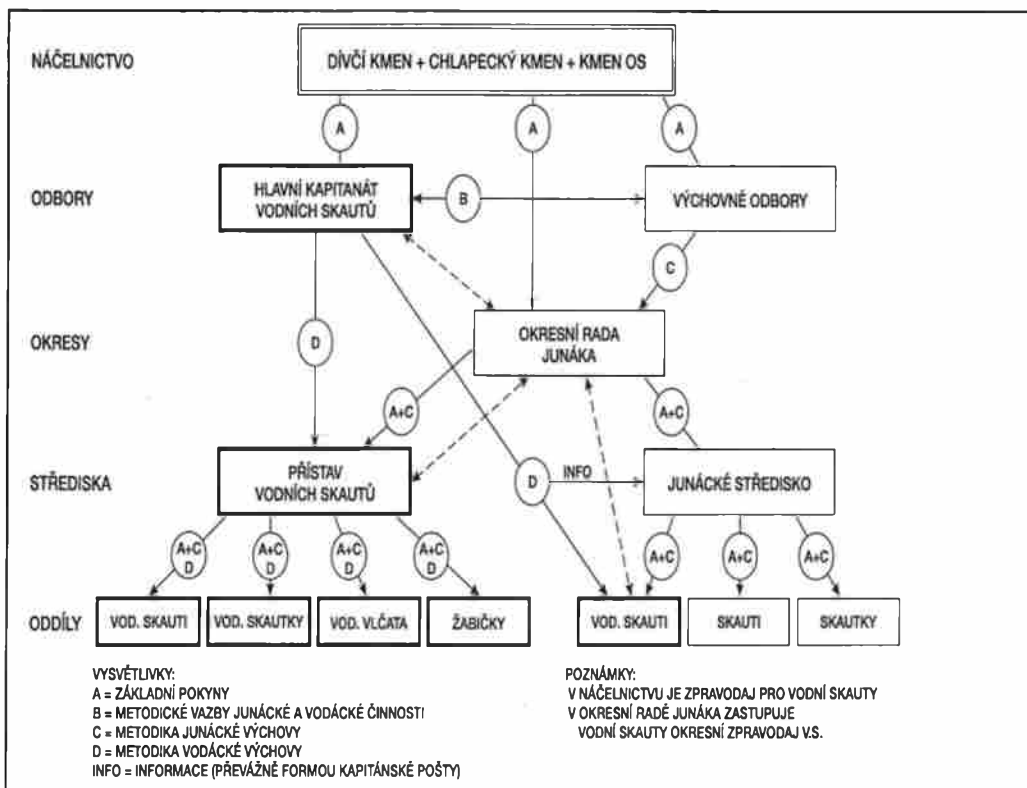
Odborné komise HKVS jsou : Lesní školy a kurzy, metodika vodácké výchovy, dívčí vodní skauting, roving, vlčata a žabičky, srazy, závody a soutěže, tábory stálé a putovní, výstroj a výzbroj, stavba lodí. Další komise jsou: Hospodářská, zahraniční styky a tiskový mluvčí HKVS, organizační, Kapitánská pošta. Vedoucí odborných komisí se zúčastňují jednání HKVS, jsou-li na programu jednání problémy příslušných komisí. Vedoucí komise zajišťující vydávání „Kapitánské pošty“ se účastní všech jednání HKVS. Kapitánská pošta je informačním oběhovníkem vodních skautů a skautek. Obsahuje informace především pro činovníky vodních skautů. Přináší však i metodické instrukce, programové prvky, návody na výrobu dílů výstroje lodí a lodního vybavení a pod., reportáže, články atd. Kapitánská pošta zajišťuje trvalý kontakt mezi HKVS a všemi útvary vodních skautů. Vychází zpravidla 10x do roka každý měsíc mimo letní prázdniny (červenec, srpen).

Pravidelné jarní a podzimní srazy K+KVS a Kapitánská pošta umožňují trvalý kontakt HKVS s přístavy a oddíly VS, ale také přímé kontakty všech činovníků VS z celé republiky. Tak se vytváří podmínky pro funkční organizaci a také pouto mezi oddíly vodních skautů.

Výcvik na vodě, zvláště na vícemístních lodích nebo na divoké vodě, klade větší nároky na odpovědnost nejen kormidelníků (rádců) a kapitánů, ale každého člena a to je stmelujícím prvkem posádek a oddílů. Důležitou roli v činnosti vodních skautů hrají vodácké zvyky a tradice. Vizitkou posádek (družin) a oddílů jsou vlajky, ať na lodích nebo na vlajkových stožárech v přístavištích a táborech. Plavba na lodích, vztah k vlajkám a zvyklosti, které při manipulaci s nimi přinášejí pocit výjimečnosti. Vodní skauti se k náročnějšímu programu hlásí dobrovolně a mohou jej provádět jen s vědomím, že zvýšené nároky na fyzickou zdatnost, ale i na kázeň a odpovědnost každého člena posádky jsou věcí samozřejmou a nikoliv mimořádnou. Dobrý oddíl vodních skautů nebo skautek se vyznačuje tím, že mezi jeho členy pocit výjimečnosti nepřeroste v pocit elitní nadřazenosti. Všichni vodní skauti a skautky jsou si vědomi, že jsou VODNÍ SKAUTI a ne skautští vodáci.

HKVS jako vedení vodních skautů a skautek je odborná komise náčelnictev stejně jako jsou komise včítat a světlušek, skautů a skautek, roverů a rangers ap. Pro znázornění zařazení vodních skautů od náčelnictva až po oddíly VS je zde nakreslen „pavouk“ tohoto zařazení.

Oskar + Jack

Ještě k setkání OS v Dobřívi

Ve dnech 14. – 15. srpna 93 proběhlo v Dobřívi u Rokycan v chatové osadě 13. klubu OS Plzeň regionální setkání vedoucích klubů a činovníků OS západočeské oblasti Bílého Orla. Cílem setkání byla výměna názorů, zkušeností a námětů pro činnost klubů OS v regionu.

Setkání zorganizoval 13. klub OS z iniciativy náčelnictva OS. Pestrý program byl sestaven tak, aby zbyl čas i na koupání a seznámení s historií nejstaršího klubu OS v západních Čechách (pracuje od r. 1921), i poznání jinak nedostupné brdské přírody (vojenský prostor).

Organizace byla bezchybná, Setkání se zúčastnilo přes čtyřicet oldskautek a oldskautů, za náčelnictvo OS Mirek Brych a Ivo Slaviček-Thor. Br. Thora jsem se zeptala na jeho názory a hodnocení: „Smyslem setkání je postupné formování programu kmene OS v naší oblasti a výtýčení praktických problémů oldskautingu. Je zřejmé, že praxe OS v klubech a regionech dává aktuální a také nejzdravější impulsy i náměty k činnosti.

Cítím, že chybí ucelená programová představa OS a hlavně oboustranné vědomí, že mladí nemohou být bez starých a staří bez mladých. Tato skutečnost je neustále zamělkována i když je podstatným rysem českého skautingu i základem jeho stále životaschopnosti. Jsem rád, že setkání ověřilo oprávněnost tohoto názoru, což je pro další utváření kmene OS podstatné.

Setkání prokázalo, že český oldskauting je stále živou neoddelitelnou součástí českého skautingu. V historii, stejně jako dnes, se život skautského mládí neustále prolíná s činností starších. Není proto správné pojímat náš oldskauting západním způsobem, kde se staří skauti sdružují v samostatných organizacích mimo hnutí mladých. Česká přirozenost vztahů skauti – oldskauti vyplývá z historického vývoje – to považují za alfu i omegu pro jakékoliv další formování organizace. Až sem je vše jasné, zbývá jen vytvořit praktický program kmene OS, odpovídající potřebám hnutí i stavu společnosti. Jsem přesvědčen, že takový lze vytvořit jediné za aktivní účasti regionů.

Setkání prokázalo schopnost hnutí přezít všechny bouře osudu. Pocit vzájemné sounáležitosti a osobní setkání se projevily jako jedinečný inspirátor další aktivity našeho kmene.

Díky 13. OS Plzeň za perfektní organizaci a v květnu 94 na Šumavě: nashledanou!
Díky za rozhovor – Ida

Co dělají a připravují oldskauti v Hradci Králové

Pět oldskautských středisek a čtyři aktivní kluby OS – to přece není špatná bilance! Ten nejaktivnější je klub v předměstských Kuklenách, který vlastně nepřerušil svou činnost ani v době zákazu skautingu. Dnes se scházejí oldskauti v Kuklenách dvakrát měsíčně, alespoň jednou měsíčně vyrazí na společný

výlet – ten poslední měřil úctyhodných 16 km! Spolu s ostatními oddíly střediska chystají oslavy 75. výročí založení skautingu v Kuklenách. Slavit se bude 21. 5. 94 ve vlastním „skautfaku“ a vyhrávat bude skautská kapela bratra Bratry, která si dobyla vavříny již v roce 1947 na Jamboree ve Francii. V letošním červnu pak přivítají kuklenští bratry a sestry z Gildy v Linci – linečtí budou oplácet loňskou víkendovou návštěvu kuklenských oldskautů v tomto krásném rakouském městě na Dunaji.

Zbývající tři kluby: 1., 2. a 6. střediska se scházejí jednou měsíčně a mají své speciality. V 1. středisku jsou to Ryb. jamy, podzimní a předvánoční setkání oldskautů – a často i vůdců a vůdkyň – na chatě v hradeckých lesích, setkání spojená s vycházkou, někdy s táborákem, ale vždy s dobrou náladou. Tento klub se zúčastňuje spolu s ostatními dospělými střediska diskusních večerů pořádaných každou 3. středu v měsíci. A hosty těchto večerů byli osobnosti ve skautingu jistě významné: bratři Břicháček, Kopřiva, Zapletal a Šandera. Oldskauti 6. střediska se na svých schůzkách zaměřují na besedy se zajímavými lidmi regionu, např. bývalí čs. letci v Anglii, či ředitel muzea bratr Rybář se svými dojmy i diapositivy z cesty Kanadou. A co je specialitou všech hradeckých klubů OS? Vzájemná spolupráce, vzájemné návštěvy při zajímavých programech. Vyvrcholením této spolupráce je současná příprava autobusového zájezdu do Holandska v srpnu letošního roku. Přípravy se účastní i Městská rada a účastníkem může být každý dospělý skaut nebo skautka, protože vrcholným cílem zájezdu je jednodenní návštěva Evropského Jamboree v holandském Drontenu. Hradečtí oldskauti už navázali spojení s Gildou v Utrechtu, která jim otevře skautskou klubovnu pro přenocování. V jednání i o osobní kontakt s Ústředím IFOFSAGU v Bruselu při zpáteční cestě Belgie.

Všechna tato činnost je důkazem, že v klubech OS je prospěšná nejen pomoc mladé generaci, ale i smysluplná práce pro vlastní členy.

Jana Skácelová – Pam

Ať se mládí vytrácí – my jsme všichni Junáci

Na podzim 1992 „strávila“ skupina českých skautů ze Švýcarské oblasti naše město. Mj. si poseděli s tábořnými oldskauty u táboráčku. A právě tam se zrodilo pozvání českých oldů do Švýcarska. Z původních dvaceti zájemců nás nakonec zbylo jen dvanáct oldskautů a tři rodinní příslušníci. Celkem patnáct lidí. Když jsme všichni úspěšně dorazili do švýcarského Bádenu, čekali nás u skautského domu velmi milé přivítání. Jen jsme se celí upocení vybatolili z aut,

sedm českých skautů z Jestřábem, Cookiek, Old Kiwi, Mámou a Kiwin-kou nás přivítalo mohutným pokřikem: „Grüezi!, Grüezi!, Zdar!, Zdar!, Zdar! My jsme skauti ze Švýcar! My jsme Češi ze Švýcarska a skauting je naše láska“ Nenechali jsme se zahanbit a z posledních sil jsme vyprahlými hlasy zasípali pokřik tábořských oldskautů: „Ať se mládí vytrácí – my jsme stále Junáci! (Do sta let!)“

Potom nastalo velké vítání a libání, přičemž se Old Kiwi často musel zachraňovat útekem před babičkovskými vřelostmi.

Vytahali jsme kufry i tašky a vešli do skautského domu. Velmi překvapeně jsme zírali na žebřík, strmicí kolmo do podkrovní, kde se mělo spát. Ale nakonec jsme tuto horolezeckou hrůzu vyřešili ke všeobecné spokojenosti: přestěhovali jsme šest matrací do společenské místnosti a „bylo po ptáčkách“.

A už nás naši milí hostitelé zvali na večeři, kterou pro nás děti společně s Kiwin-kou a Mámou připravili. Na stolech byla luční kvítka, pro každého cukroví ve formě skautské lilie, časopis TAM-TAM, jako pozornost Old Kiwiho pohlednice Sekce pivních skautů a kolem ležely lističky s podpisovými značkami všech pomocníků.

Ukmochněné „sekané potrubí“ (panne rigate s boloňskou omáčkou) bylo velice chutné. Vychlazené pivo nám k němu moc chutnalo.

Děti nás zvou k táboráku, i když trochu neskautsky zapálenému papírem... Začíná se zpívat za doprovodu Cookieho kytary. Nejdříve skautské, potom národní písničky – Cookie jich zná bezpočet – a u ohně se vydrželo navzdory cestovním útrapám do tří hodin ráno!

To právě ráno nás bohužel vítá deštěm. Přesto se všichni vypravujeme na prohlídku velmi pěkného lázeňského města Bádenu. Večer nám dospěláci i děti radí, kam bychom si mohli zajet na výlety.

V průběhu týdne se proto denně rozjídáme na všechny strany. Byli jsme v Basileji, u Rýnských vodopádů, na Klausenpassu, v Curychu, Bemu, Lucernu a Schwyzu. Co všechno jsme viděli a zažili – to by bylo velice dlouhé povídání. Je to však zápisné ve zvláštní příloze naší kroniky. I s četnými fotografiemi. Týden uběhl jako voda.

Je čtvrték byl odpočinkový den. Přijel Jestřáb, Mámá s Vikem. Sedělo se a debatovalo. Nakonec se všichni sesedli venku kolem ohně, kde se chvíli zpívalo, chvíli povídalo, něco se pojedlo, ba i popilo – k všeobecné dobré náladě.

Bylo nám hezky a jen neradíme jsme loučili se svými hostiteli. V tu chvíli jsme všichni byli velice vděční Jestřábovi i ostatním, včetně bádenských skautů za to, že nám umožnili týdenní pobyt ve skautském domě zdarma s možností vaření z vlastních zdrojů. Snad jim to někdy zase my u nás oplátíme!

Hanka Jančíková

Toto je jedna z mnoha akcí tábořských oldskautů – pořádají jich každoročně spoustu, běžnými výpravami a setkáními počínaje, a brigádami konče. A co váš klub OS?

PŘÍTEL LESA – příručka opravdu pro skauty?

(Skauting č. 6/32, str. 22)

Koncem roku 1993 se na pultech knihkupectví i skautských prodejen objevila půvabná knížka „Přítel lesa“ s podtitulem „příručka pro mladé skauty“. Tuto knížku pro naše mladé čtenáře připravilo slovenské vydavatelství Osveta, které zajistilo překlad knihy Renée Kaysera Copain des bois.

Kniha je svým pojetím opravdu pěkná a něco takového pro naše včata a skauty chybí. Libivé obrázky s krátkými texty jsou poutavé.

Při podrobnějším pročitání textu se mé srdce přírodovědce bouřilo a nakonec jsem dospěl k názoru, že jsem povinen napsat recenzi této knihy, alespoň té části, která se týká živé přírody. **Nalezeme zde totiž tolik zavádějících údajů, které se budou děti z této knihy učit, že je to až nad únosnou míru.**

1. část zoologická

- str. 71: vyobrazení vajíček ptáků – husa popelavá má být správně husa velká; straka štěbetavá má být straka obecná
- str. 74: nahrávání zpěvu u ptáčích hnízd je z důvodu roubení hnízdiště nepřipustné
- str. 78: pěnice kaštanová byla u nás pozorována jen jednou, žije v jižní a jihozápadní Evropě stejně jako pěnice mistrovská; u sýkorek je uvedena uhelníček mezi běžnějšími druhy (je však vzácná), spíše chybí koňadra
- str. 81: obrázek s orebici je popsán jako koroptev
- str. 84: drozd zpěvný není kvičala – drozd kvičala je samostatný druh
- str. 85: obrysy dravců: orel bonelli, lépe orel jestřábí, byl u nás pozorován jen na několika ojedinělých záletech, hnízdí v jižní Evropě orlík krátkoprstý je velmi vzácný dravec, v českých zemích není doloženo jeho hnízdění
- sup bělohavý – k nám se jen výjimečně zatoulává z jižní Evropy
- str. 86: puštit obecný – hnízdění v norách u nás nebylo zjištěno
- str. 88: pěnkavák sněžní se k nám jen velmi vzácně zatoulává z Alp
- str. 89: bělokur se u nás nevyskytuje
- str. 135: dělení motýlů na denní a noční patří do sféry dělení strašidel na hodná a zlá
- str. 160: plch zahradní je u nás velmi vzácný
- str. 162: krysa polní – to není „terminus technicus“, jedná se o krysu, u nás se vyskytuje pouze mezi Prahou a Ústím n. L.
- str. 166: králík divoký – věta „na našich pastvinách je jich skoro tolik jako krav a ovcí“ se hodí spíše pro jižní Evropu, ne pro nás
- str. 168: ježek – „zbavuje nás zmijí, které se napichují na jeho bodliny“ – ?!
- str. 169: ženatka se u nás nevyskytuje; prase divoké – „pozor! jsou zákeřní a zlí“?!
- str. 198: zmije skvmitá – u nás nežije; zmije černá – zmije obecná
- str. 200: želva bahenní u nás nežije, může se vyskytovat v přírodě, jedná se však o exempláře z odchovů
- str. 201: ještěrka zední – nejbližší výskyt na Slovensku
- str. 202: ropuška starostlivá se u nás nevyskytuje

2. část botanická

- str. 47: vysazování zahradních rostlin do lesa je nepřipustné – jde o narušování ekosystému, nehledě na to, že by se z některých rostlin mohly stát úporné plevely, jak to známe třeba u netykavky žláznaté, boševniku velkokopého apod.

– str. 48: stať o těžbě dřeva je zcela nevhodná; termin druhotný řez lesnici neznají. Způsob těžby, kdy se těží stromy, u nichž jsou již menší přírůstky, se nazývá výběrný způsob těžby

– str. 49: neřez u nás v přírodě břečťany! Jmelí na dubech – to u nás nikdo nikdy neviděl. Roste především na borovicích a jedlích. Na dubech je pouze ochmet

– str. 50: dub zelený – co to je? Je to některý z druhů u nás se nevyskytujících stálezelených dubů (chraň nás Manitou před tím, aby nám skauti na Svojsikové závodech tvrdili, že předložená větvička patří dubu zelenému)

– str. 51: dub pýřitý – správné dub pýřitý

– str. 52: habr – vyobrazení siluety stromu neodpovídá habru

– str. 53: kaštanovník – u nás jen místy vysazovaný

– str. 55: vyobrazený obrys topolu není topol; osikové listy se ve vánku „chvějí“ jako listy spousty jiných stromů

– str. 56: jedle: jehlice... vyrůstají směrem vzhůru, z nich se odlučují a padají šupiny – ?!

– str. 57: Ztratil ses v lese? – lišejníky na kmenech stromů rostou vždy na severní straně – omyl! Rostou na té straně, odkud převládají vlhké větry, závisí to na směru údolí, jsou-li v lese průseky atd. atd.

– str. 58: borovice lesní není jen horský strom, roste i v nížinách, původní na skalách (...bory šumí po skalinách...)

– str. 59: cypřiš ani pinie u nás nerostou

– str. 63: ani cedr u nás neroste

– str. 103: není pravda, že pečárka je jiný název pro žampion ani že pěstovaná pečárka je žampion – jde o jednu houbov s různými rodovými pojmenováními (jako např. violka – fialka ap.); smrž u nás není vůbec hojný – kolikrát jsme jej viděli?

– str. 118: planika u nás neroste, snad ji některé vlče nebudou hledat a pokoušet se ochutnat její plody!

– str. 180: provoskenka u nás roste běžně jen ve dvou družích

– str. 181: heřmánek – botanik nezná pojem „páskovitě listý“ a nakonec není ani tak běžný, jak je uvedeno

– str. 183: vyobrazena je sasanka hajní, k níž se vztahuje i popis

– str. 186: hořce: tečkovaný u nás roste jen v Hrubém jeseníku, Kochův jmenujeme správněji bezlodyžný, hořec velký neznám

– str. 187: zvonek alpský u nás neroste; astrá = hvězdička alpská, není jasné, co je to oměj modrý – zřejmě jde o oměj pestrý

– str. 188: zlatohlávek (to je brouk) správně lilie zlatohlávek, kozi brada – vyobrazení a popis = udatná lesní

– str. 189: hloháš u nás neroste, podle obrázku by mohly být u nás rostoucí, podobně vypadající rostliny kručinky německé nesprávně jmenovány

– str. 190: kostřava „na stonky tří kolenka s třemi listy“ je zcela zavádějící údaj

– str. 191: tymián a rozmarýn u nás volně nerostou; fenýkl u cest pouze přechodně zplaňuje a vůbec nemá příznačnou anýzovou vůni, ale vůni fenýklivou

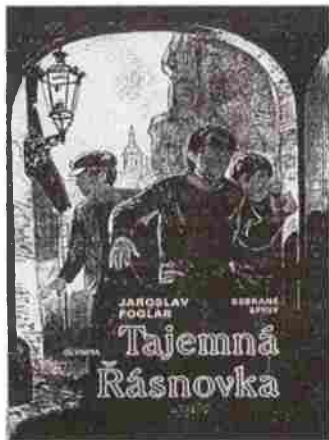
Neodvážil jsem si dělat recenzi na ostatní části knihy – jistě by se zde našlo mnoho dalších nepřesností v astronomii, meteorologii i dalších částech (třeba u výroby člunů, kdy na pneumatiky se připevni překližka a je hotová loďka – uvědomíme si jistě, co překližka ve vodě udělá).

Tato kniha budiž varováním vůdcům, rádcům, skautům i neskautům – ne vše, co je inzerováno, že je pro skauty, je vhodné literaturou. Vyberme uvážlivě a především knihy a brožury vydané Junáckou edicí.

J. Čáp, B. Jagoš

Tajemná Řásnovka

Když v roce 1940 nacisté zrušili Junáka, řada junáckých oddílů se ukryla do Klubů Mladého hlasatele (KMH), které řídil Jaroslav Foglar. Zde mohli více jak rok aktivně provádět dál svoji činnost, než hákový kněz rozbil i tento časopis a jeho kluby.

Jaroslav Foglar, vyhozen z redakce Vpředu roku 1948, začal psát další román a vybral si za námět právě takový klubovský klub Stráž Řásnovky. Román byl dopsan r.1952, ale na vydání čekal až do roku 1965, kdy vyšel v bměnském Bloku s názvem Tajemná Řásnovka. Byla to první foglarovka po mnoha letech a zahajovala druhou vlnu vydávání knih tohoto oblíbeného autora.

Řásnovka není nostalgickým vzpomínáním na Hlasatelské a Vpředovské kluby. Obsahuje to co ostatní foglarovky – kamarádství, boj se zlem, dobrodružství, tajemství, trampoty s klubovnou a také řadu her a návodů k aktivní činnosti.

Vychází z 6.vydání s ilustracemi Marko Čermáka jako další svazek Sebraných spisů Jaroslava Foglara v nakladatelství Olympia.

Windy

Knihy pro světlušky a včata

Opět vycházejí Karafiátovi Broučci – již 87. vydání, tentokrát v nakladatelství Lipa Vizovice, s ilustracemi O. Sekory. Je to půvabná, dobře vyprávěná kniha, avšak práce jen vydání s ilustracemi J. Trnky působily jemnější a poetičtější...

3. příručka mladých svišťů aneb Dobré rady na tábor, na výlety, na prázdniny a vůbec pro všechny příležitosti by byla vhodným dárkem pro včata (případně pro jejich vůdce). Vydává Egmont.

Chcete-li naučit své světlušky a včata před táborem (či na něm) slušně vařit a péci jednoduchou vysoce jedlým jídla, nepohrdněte Kuchařkou Kačera Donalda (vydal Egmont, ale již dříve – asi v r. 1992). Ne vše se dá využít – např. kvůli drahým surovinám, ale zbytek stojí za to.

Ida

Alespoň jednou v životě...

Neobvyklou skautskou **Stezku**, od věku dítěte po dospělost a stáří, připravuje Miloš Zapletal se spolupracovníky v edici Skautské prameny.

Nebude to běžná „junácká stezka“, i když i zde bude možné odškrtnout dosažené „výkony“. Bude to však spíš jakési zpovědní zrcadlo pro každého, kdo sám sobě chce klást úkoly a stavět si „latku“.

Alespoň jednou v životě

- dovést mlčet
- odříkat si
- připravit maso v Setonově hmcí nebo jiným zálesáckým způsobem
- postavit pec a upéct chleba
- složit zkoušku 3 orlich per

- vydat se za troubícími jeleny v čase jelení říje
- putovat horami, daleko od civilizace
- po několik dní sjet řeku a připravit se na to
- uskutečnit ČIN z nejrůznějších oborů skautského životního stylu
- sáhnout si na dno svých sil...

Pocítit velebnost horských velikánů. Opojnou volnost v tichém letu podobném letu ptáka. Spokojenost z překonání vlastní slabosti či malosti. Prožít krásy nedotčené přírody. Vědomí bohatství lidské historie a tvorby člověka. Rádost z dobrého činu a vlastní oběti.

Takováto stezka životem by měla být červenou nití pro starší skauty a skautky, rovery a rangers a v neposlední řadě pro oldskauty, pro všechny, kteří chtějí cílevědomě naplňovat program svého života. Bude to burza námětů a nápadů a současně i inspirace pro společnou činnost, pro poznávání, pro bohatství života.

Máte sami nějaký námět, který by neměl zůstat opominut a měl by mít své místo ve „skautské stezce životem“? Který by alespoň jednou v životě měl každý zkusit, uskutečnit? **Napište!**

Avšak především: naplňujte skautskou stezku činy!

Vlk – Vladimír Kopřiva

Grafika Ladislav Rusek

Sluníčko – zabíják?

Snad se tou dírou na nás konečně někdo podívá, jak tady blbnem.

Wabi Ryvola

V březnu 1994 činil úbytek ozónu nad Českou republikou 25% proti dlouhodobému normálu, o dva roky dříve to bylo dokonce 42%.

50% zeslabení ozonové vrstvy je přitom klasifikováno již jako „ozonová díra“. Vele rychle jsme tak začali dohánět země, mající tu smůlu, že se nacházejí v okolí jižního polárního kruhu. V těchto oblastech totiž docházelo k zeslabení ozonoféry již počátkem sedmdesátých let. Ačkoliv se jeho následky dosud plně neprojevovaly, pobíhají dnes po chilských a australských pastvinách stáda slepých ovcí, zemědělská produkce prudce poklesla a úmrtnost na rakovinu kůže v těchto zemích je mnohokrát vyšší, než jinde.

Ozonoféra totiž chrání naši Zemi před tvrdým UV zářením, které je součástí slunečního spektra. Tyto paprsky způsobují poškození všech živých buněk, tedy rostlin i živočichů. Člověka nevyjimá. Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) postihne do roku 2000 vli-

vem poškození ozonového štítu více než 300.000 lidí rakovina kůže a další 1.600.000 lidí musí počítat s očními onemocněními!

Co ozonoféru poškozuje? Odpověď dnes bezpečně známe: jsou to prvky chlor a fluor, které se do atmosféry dostávají hlavně z látek známých pod označením freony. Ty začal člověk vyrábět jako náplň do sprejů a chladicích zařízení, aniž by tušil co tím způsobí. Od osmdesátých let je výroba těchto látek v civilizovaných zemích zakázána, jinde alespoň omezována.

Jak se to vše týká Vás, kteří vedete oddíl, a jak můžete ničení ozonoféry ovlivnit? Děti jsou ke vzniku očních chorob i rakoviny citlivější než dospělí. Vedeme je proto k tomu, aby se před účinky UV záření pečlivě chránily. Bavlněné oblečení zachytí záření lépe než umělá hmota. Oči chráníme brýlemi s UV filtrem. Zejména kolem poledne dbejte na nošení klobouku. Nechráněnou pokožku je třeba natírat opalovacím krémem s dostatečným ochranným faktorem (alespoň 15). Nátěr je třeba obnovit po každém smytl. Při přípravě denního programu na táboře se snažte omezit pohyb na přímém slunci mezi 10. a 15. hodinou,

kdy je záření nejintenzivnější.

Nejlepší ochranou před UV zářením by samozřejmě byla úplná obnova ozonové vrstvy. K té však bude zapotřebí mnoha desítek let a její stav se bude v nejbližších několika letech ještě zhoršovat „zásluhou“ freonů, vypouštěných dnes. Přesto se u nás freony dále vyrábí. V loňském roce přijatý tzv. „ozonový zákon“ je nedokonalý a mnoho látek, ničících ozonoféru v něm vůbec není uvedeno. Proto ekologické sdružení Děti Země vydalo petici „Za ochranu ozonoféry“, ve které žádají urychlený zákaz výroby všech ozon poškozujících látek v ČR. Na konci března jsme měli přes 42.500 podpisů, včetně spisovatele Ivana Klímy, bratří Ryvolů a mnoha dalších osobností. **Malý podpisový arch vyšel i v minulém čísle Skautingu v příloze Junák hlásí. Doufáme, že i Vy pomůžete sbíráním podpisů k záchraně ozonoféry.** Pokud nám ihned napišete, rádi Vám pošleme další podpisové archy a informace (uzávěrka petice bude 30. května 1994).

Janek Rovenský

Děti Země – sekce Ozonoféra

kontakt: Děti Země – Plzeň, Úslavská 29, 301 44 Plzeň, tel/fax: 019/27 53 64

Ad...

Bratr Edy se ve svém příspěvku v únorovém čísle Skautingu pokusil zobecnit rozporný postoj dvou skautských generací, a mě přes mě šediny postavil na stranu mladých. Zřejmě netuší, že ve skutečnosti bych se mnohými svými názory mohla směle zařadit spíš mezi skautské babičky a dědečky. Pokud se někdy snažím vyburcovat mladé vůdce k většímu zájmu o to, co se v Junáku děje, čím to z přesvědčení, že jeho existence má smysl jen tehdy, pokud se ti, kdo vedou oddíly, sami přičiní o to, aby jeho pravidla a rozhodnutí mohli považovat i za svá, aby k ostatním i členům i k zahraničním skautům, a také k těm, kdo je zastupují, cítili opravdovou soukromou péči. Kdybychom se chtěli smířit s pocitem, že naše organizace je je-

nom anonymní kolos chrlící nesmyslné a od života odtržené řady, příkazy a zákazy, pak by snad vážně bylo lépe se rozejít do part a kroužků.

Zdá se mi, že daleko horším důsledkem nucených přestávек skautské činnosti než sám odstup generací je dnešní **anonymita**. Neboť co vlastně jeden o druhém víme? Skauting tu prostě padesát let téměř nebyl, a v tom má Edy pravdu, že proto i skautské pamětníky soudíme spíš podle toho, jak jsou dnes. Někteří starší bratři a sestry si už dávno získali mou důvěru a úctu pro svou obětavou, někdy třeba úplně neviditelnou práci ve prospěch chutí, anebo prostě pro svou životní moudrost. Ale jsou i jiní, nad jejichž dnešními činy zůstává opravdu rozum stát. Jedna ze zlých chorob, které otravují atmosféru v Junáku a maří úsilí mnoha nadšenců – funkcionářská „důležitost“,

se ovšem zdaleka nevyhýbá ani mým vrstevníkům a vrstevnicím, ani těm mladším. Skládat naděje v to, že všechno vyřeší generační výměna, by podle mého názoru bylo velmi zavádějící.

Věm, že skauting se za pár let uzdraví – jakmile se zase lépe poznáme, jakmile zmizí ta strašná mocenská anonymita. V poslední době jsem už několikrát slyšela, že si vůdci pochvalovali svou obvodní či okresní radu. To je skvělý pokrok. Zatím tomu tak není všude, a také s důvěrou vůči pražské či brněnské radě a ústředí je to horší. Ale nenechme se otrávit. Věm, že i to spravi čas. Nikoli však proto, že předčasně odejde generace starší, ale spíš proto, že už zase budeme lépe vědět, kdo je kdo, a že se ve funkcích budeme často a bez velkých křečí střídát.

Darina Vystřčilová – Peggy

Od skautského hnutí ke (skautskému?) fundamentalismu

Znovu se dostává na pořad diskuzí otázka tzv. „dvojího členství“ členů či skautských oddílů Junáka. Znovu se přetřásají úvahy nad tím, zda je dvojí členství „čisté“ a zda připustit, aby junácký oddíl byl zároveň přihlášen (registrován) i v jiné, např. sportovní, tělovýchovné či zájmové organizaci.

Argumenty jsou jednak pragmatické, jednak tzv. morální. K těm prvním především patří, že zákazem dvojčlenství ztratíme zřejmý řadu oddílů, které díky svému materiálnímu zázemí či personálním vazbám odejdou z Junáka s tím, že skutečný skauting není neodmyslitelně na organizaci vázán. Mají pravdu, či ne? Další „pragmatické“ argumenty, jako např. otázku evidence a správy majetku ze dvou zdrojů, otázku vystupování na veřejnosti při té nebo oné příležitosti a pod., pomijím – při dobré vůli a dostatečné dávce rozumu je vyřeší každý průměrně inteligentní foxterier, natož pak... Argumenty pragmatické jsou však používány jako „podpůrné“ pro ty argumenty tzv. morální, ideové:

„Jak k tomu přijdou děti (nebo: Je morální,!!), že jeden oddíl (= jeho členové) dostanou např. dotace pro svou činnost jen od jedné, zatím co druhý oddíl od dvou organizací?“ Znovu tedy: majetek, peníze, majetek, peníze... Majetek jako měřítko morálnosti či nemorálnosti. Majetek budící závist nebo majetek jako kořen domýšlivosti? Cožpak není snad

získávání prostředků (pokud nejsme poustevníky) také jistou účelovou činností, výsledkem nějaké námahy, práce, nadání, podnikavosti, plnění povinností navíc? Nejsou-li dotace již samy o sobě „nemorální“ a přijímáme je, uvažujeme-li o sponzorství, přijímáme-li dary, chceme-li podnikat a věnujeme-li těmto snahám nemalou námahu a úsilí (jimž je nebo není pak umění i profit!), nepoužijeme toto hodnocení jako pláštík pro něco jiného: pro skautský fundamentalismus!

Neboť čím jiným než fundamentalismem (aniž si to někteří uvědomují nebo jsou ochotni připustit) je nahrazování života podle skautských ideálů „organizování života druhých podle vlastní jediné správné představy“? Fundamentalismus nahrazuje čistotu víry (skautingu) „čistotou členství“ v jediné, exkluzivní organizaci. Je příznačné, že při fundamentalistické argumentaci není nikdy položena otázka pozitivně: co může být společného a přínosného v programu a náplni takového dvojčlenství, např. ve vodácké, turistické, horolezecké a pod. organizaci, nýbrž negativně: jaké z toho mohou být pragmatické problémy. Jako by poslání a cíle skautingu se vylučovaly, nesnášely s čímkoliv jiným. Jde zde spíše o vyvolávání a zdůraznění jakési konkurence zájmů. Co na tom, že by z vychovávaných dětí jednou mohli vyrůst dobří vůdci skautských oddílů s perfektními znalostmi různých sportovních odvětví a příslušnou kvalifikací v nich (horolezectví, vodní sporty, aj.) nebo zase vynikající cvičitelé tělovýchovných organizací se

skautskými zásadami v duši. Ne. Fundamentalismu nejde o podstatu a obsah ideje, ale o exkluzivitu a o „čistotu“ jediné instituce. Pletou si skauting s fotbalem: „Nemůžeš kopat zároveň za Spartu i za Slávii“. Kopat opravdu nemohu, to určitě ne. Jen bych rád věděl, zda jsem se dal do skautské organizace, abych „za ni kopal“ proti někomu jinému, nebo zda by to spíš neměla být hra „pro něco“, pro jeden velký ideál pro všechny. Kdekoliv.

Jak tedy uzavřít tuto úvahu? Snad takhle: „Každý člen Junáka má právo být členem kterékoliv demokratické organizace, jejíž duchovní a mravní principy a výchovné cíle nejsou v rozporu s principy a cíli skautingu.“

Pak můžeme mluvit o bratrství a přátelství k lidem dobré vůle.

Vladimír Kopřiva-Vlk

NÁZORY NA TĚTO
DVOUSTRANĚ SE NEMUSÍ
SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

Ze zahraničního humoru

Moje pouť za modrým trojlístkem

Začnu netradičně – Dušičkami. U hrobu br. náčelníka A. B. Svojsíka v Praze, kde jsem od jeho pohřbu nebyla. Vrátil jsem se sem po mnoha letech vloni. Přeletělo tehdy přede mnou mnoho zážitků, prvý, z r. 1931, kdy jako šotek – světluška, poprvé na Táborech slovanských skautů v Praze pňšla jsem do styku s mnoha neznámými skauty a skautkami. Už jen slovo „change“ – výměna odznaku zavánělo pro 9leté dítě exotikou. Tehdy začal můj kruh sesterství.

Za dlouhá léta skautování v rodném Brně, (3. divícím odd. v Král. Poli, jehož jsem dosud členkou), měla jsem dost příležitostí ověřit si pouto sesterství, například se slovenskými skautkami, které navštěvovaly naše tábory a lesní školy. V r. 1945 jsme se přestěhovali do Ostravy, která mne přijala s otevřenou náručí. Tehdy jsem netušila, že mně věnuje tolik lásky a důvěry, že budu jednou ze zemskou slezskou náčelní. „Mojih“ tenkrát 10.000 skautek se o to přičinilo.

V r. 1946 zavítala do Bma světová náčelní lady Baden-Powell. S brněnskými skautkami a skauty jsme připravili královské uvítání v památné státní vile v Pisárkách. Sestře BP se zalíbily naše zpěvy, pokřiky i celý pobyt. Nejceněnější dar, jaký jsem kdy dostala, je korespondence, děkované dopisy, adresované mé matce, tehdejší místonáčelní země moravské, mému otci, tehdejšímu místonáčelníkovi

kmene skautů a celé naší skautské rodině, včetně mého bratra. Do kruhu sesterství se zapojily další krásné svazky. Byla to první poválečná Lesní škola v Jinošově, kde byly sestry z celé Moravy. Svátkem pro nás byla návštěva p. presidenta dr. E. Beneše. Strávil s námi celé odpoledne, ukázaly jsme mu náš tábor a zazpívaly jsme mu v krásném hudebním altánku v zámecké zahradě.

V r. 1947 se konala na Vlčině na Horečkách týdenní Světová konference zahraničních delegátek z celého světa, pod patronátem s. náčelní V. Koseové a Miss Alison Tennant. Zúčastnily se sestry Miss Kydd, Campbell, Buticz, Lotz, Dewitz, Wieckowska, Sadiković a dokonce zástupce ruských pionýrů, aj. Hostitelem byla Země Slezská. Největší zážitek pro cizinky byl táborový oheň, kde účinkoval m. j. soubor Perun – 150 členů zpěváků, taneční a cymbálový kolektiv, vedený skautem dir. J. Waldhansem, pozdějším dirigentem Moravské filharmonie. Valašská část souboru z Frenštátu pod Radhoštěm se postara-

la nejen o cimbálovou muziku, ale i o tradiční beraní guláš. Tehdy zazněla v krásné přírodě opravdová óda na sesterství. Dlouhé roky jsem byla ve styku s Miss A. Tenant, vychovatelkou královny Alžběty. V londýnském Windsoru mně ukazovala hrob zakladatele skautingu lorda B. Powella a svoje sedadlo v druhé řadě s její vizitkou. Po dlouhé době jsem se s ní setkala v srpnu r. 1968 a za nějaký rok, kdy mne s. náčelní Koseová pověřila, abych přivezla nějaké skautské materiály.

Do tohoto věnce, uvitého ze sesterství, spadá také dlouhé období nejúžších styků s polskými harcerkami a harcery. Sousedili jsme na Ostravsku s choragwou šlásko dombrówskou – Katowice a okolí. Se souborem Perun jsme navštívili tuto oblast a na oplátku skupina 150 harcerů a harcerek navštívila naši republiku, také Slovensko.

Ostravské sestry nezapomínaly na mne, po celá léta, co jsem už nebyla v Ostravě. Osud mne zavál na Slovensko, do Bratislavy. Zde, po 42 let, jsem byla obklopena opět sestrami slovenskými a spolu jsme se radovaly ze skautingu. Ted jsem už zas na místě, kde kruh začal a uzavřel se. V Praze, kam jsem pňšla na podzim mého života, plnit, ještě pokud mohu, první bod skautského slibu – milovat vlast svou a sloužit ji v každé době. A to je můj 22. únor.

Perunka Milu
(Miluše Wiedermannová/Foitová)
Foto ze Světové konference
na Vlčině, 1947

KOUSEK EXILOVÉ HISTORIE

ČESKOSLOVENSKÝ SKAUT VE ŠVÝCARSKU

*Jako reakci na výzvu krajanům min. Zie-
lene při jeho návštěvě Bernu zaslali mu
čs. exilovi skauti dopis, z něhož vyjímá-
me:*

Je pravdou, že značné procento Čechů
odešlo z vlasti „za lepším“, ale byli i ta-
koví exulanti, kteří dali stranou svoje
kariéry a blahobyt svých rodin, aby se
pustili do exilové práce (skauti, sokolo-
vé, novináři, spisovatelé, cirkve atd.).
My Vám chceme – alespoň v kostce –
představit pouze činnost vlastní.

Naším posláním bylo:

- skautská výchova mládeže a děti exu-
lantů v duchu tradic A. B. Svojské a udr-
žování jejich národního povědomí
- posilování skautů v katakombách ve
vlasti

- upozorňování západní veřejnosti na
zákaz skautingu v Československu.

Již v r. 1972 běží 1. letní tábor čs. exil.
skautingu a až dodnes se konají pravidel-
né tábory, jimiž prošly stovky dětí
exulantů, existovaly oddíly s pravidel-
nou celoroční činností, vydávaly se od-
dílové časopisy, jakož i Tam-tam, časo-
pis pro celou organizaci, který se např.
pašoval do vlasti. Poselství do vlasti
pronášeli někteří z nás i v vlnách Hlasu
Ameriky a Svobodné Evropy.

Ve spolupráci s rodiči jsme vychovávali

naše skautiky v lásce k naší české zemi,
učili je českému jazyku, vlastivědě, poz-
návat českou kulturu. Měli jsme i vlastní
edici a ve spolupráci s římským Veleh-
radem jsme vydali zpěvníček.

Tato práce stála nejenom spousty času,
který jsme brali z našeho volna a našim ro-
dinám, ale byly zde i finanční náklady (a ne
malé), které jsme platili ze své kapsy. Nedo-
stávali jsme totiž žádné finanční dotace.

Ročně jsme najezdili stovky kilometrů
„ve službách“ naší organizace, po noc-
ích se psaly časopisy, připravovaly
programy schůzek či táborů, rozmnožo-
valy se staré čs. skautské příručky.

Zde ve Švýcarech jsme se stali auto-
nomní součástí Švýcarského skautského
svazu SPB s vlastním označením.
Měli jsme zde 4 jednotky.

Během krátké doby se naše organizace
rozrostla ze Švýcar do NSR, Rakouska,
Holandska, měli jsme i družinu ve Švéd-
sku a Paříži. Svou činnost jsme koordi-
novali v Evropském poradním kruhu. Na
inspekci letních táborů k nám každoroč-
ně přilétal z Kanady br. Dr. Velen Fan-
derlik, kterého jsme si v r. 1975 zvolili
znovu za svého exilového starostu. Měli
jsme i roverský vodácký oddíl Čochta-
ně. Každý druhý rok o svatošních
svátcích se sešli naši skauti z celé Evro-
py na tzv. Exiloree, z nichž poslední těs-
ně před převratem se konalo na české
hranici u Weidenu.

Z veřejných vystoupení ve Švýcarsku
uvedeme např. Pfadi-Folk-Festy, celo-
švýcarské skautské festivaly, jichž jsme
se zúčastňovali se svými písněmi a tan-
ci v národních krocích. Nebo BU-LA –
celošvýcarský tábor, kde jsme vzbudili
všeobecnou pozornost svými podsada-
mi. Na každoročním Dni uprchlíků jsme
prodávali české speciality, předváděli

tance a rozdávali letáky.

Při Jamboree v Norsku byla naše skupi-
na pod ochranou německých skautů,
ale měli jsme postavený vlastní tábor
s čs. vlajkou. Tím aktem jsme rozčílili
mocipány v Praze tak, že vznesli ofi-
ciální protest. Podobně tomu bylo tak
i na dalším Jamboree v Kanadě.

Pochodovali jsme na sokolských sle-
tech a přebírali pořadatelskou službu.
Na 20. výročí II. okupace v Curychu
jsme šli spolu se sokoly v čele průvodu
a nesli čs. vlajku a protestní transparen-
ty a stáli čestnou stráž u pamětní desky
k 10. výročí okupace.

V r. 1989 jsme se zúčastnili svatořečení
Aněžky Přemyslovny v Římě.

Jednali jsme podle svého svědomí
a skautského slibu: „Milovati vlast svou,
Republiku československou a sloužiti jí
všem v každé době, tělem a duší pomá-
hat bližnímu svému...“ Pomoc druhým
exulantům a našim lidem kdykoliv byla
pro nás rovněž samozřejmostí.

Listopadové události v r. 1989 a násle-
dující obnovení Junáka jsme uvítali s po-
citem štěstí a úlevy.

Ale ani potom jsme zcela nezastavili čin-
nost. Do vlasti šly zásilky příruček, xeroxů
i pomoc finanční, zprostředkovali jsme
skautům z Československa bezplatnou
účast na různých kurzech a táborech
švýcarských skautů, na své letní tábory
bereme družiny z Čech (před převratem
pouze jednotlivce ilegálně).

Toto vše nepíšeme proto, že bychom
toužili po metálech nebo poklepávání
po rameni, nýbrž proto, že jsme ve vlasti
pokládáni za občany druhé třídy s ome-
zeným volebním právem, ba často před-
mětem nepochopitelné závisti.

*Vůdce oblasti Švýcarsko
Karel Kukal*

EVROPA JE TU PRO TEBE

Již tři roky rozvíjí Evropský region pro-
gram „Europe for you“. Jeho cílem je
povzbudit cestování mládeže, pomoci
mladým učit se o cizích kulturách a v ne-
poslední řadě podporovat vytvoření
spravedlivější a humánnější Evropy.

Program je určen pro starší věkovou ka-
tegorii, tj. naše rovery a rangers. Nejedná
se opravdu o žádnou skautskou cestovní
kancelář, podporující jakousi pasivní
skautskou turistiku. Program učí, jak
cestovat s otevřenými očima, ptát se, jít
za podstatou společenských problémů,
hledat odpovědi nejen na otázky „Jak?“,
ale také „Proč?“. Objevováním Evropy je
myšleno překračování hranic fyzických
i těch uvnitř nás, pozorování různých způ-
sobů, jak se věci dají dělat, a získávání
širší životní perspektivy.

Program se sestává z následujících
součástí:

- * **PASSPORT FOR EUROPE** (Evropský
pas), jehož cílem je nabídnout mladým
lidem příležitost k získání znalosti, do-
vednosti a postojů, které jim pomohou
stát se znalými a aktivními Evropany.

Tato krkolomná věta opravdu plně vysti-
huje cíl Evropského pasu. Ale jak to
funguje ve skutečnosti? Evropský pas je
prezentován formou jakési „roverské
stezky“. Jedná se o brožuru, dávající
návod, jakým způsobem se zapojit do
plnění pasu. Pas je rozdělen do šesti
okruhů: objevování, životní hodnoty, de-
mokracie, kultura, solidarita, životní po-

slání a znalost sociálních problémů.
V každém okruhu jsou zahrnuty příklady
témat, jež se ho týkají.

Také je zde uvedena většina znalostí,
dovednosti a postoje, které jsou rozvíje-
ny a využívány. Nechybí ani celá řada
nápadů, příkladů aktivit a projektů k da-
nému okruhu, jež může plnit samotný
rover, celý roverský kmen dohromady,
nebo společně s kmenem z cizí země.

Nejsou zde žádná okénka na podpisy či
vybarvení. Pas je pouze nabídkou, ze
které může rover, roverský kmen (pro-
mítně, stále opomíjená děvčata) či skaut-
ská organizace volně čerpat, a také při-
dat své vlastní projekty a aktivity, tý-
kající se daného okruhu.

Toto je obrovská výhoda pro nás, pro-
tože většina nápadů je, vzhledem k ekono-
mickému a politickému rozdílu Čes-
ké republiky a Západní Evropy, nepo-
užitelná. Vhodná forma odměny nebo
lépe řečeno poznávacího znaku roverů
zapojených do plnění Evropského pasu,
je stále diskutována. To je tedy v krátko-
sti Evropský pas.

- * **EUROSTEPS** (Eurošlápoty), jejichž cí-
lem je povzbudit mladé lidi v cestování
po Evropě a v zapojení se do všeobec-
ně prospěšných projektů spolu s mla-
dými z cizích zemí.

Eurosteps dává roverům a rangers pří-
ležitost dovědět se víc o Evropě a o zmé-
nách, které v ní probíhají, potkávat mla-
dé lidi z jiných zemí, zúčastnit se mnoha
vzrušujících aktivit a získat nové znalos-
ti, dovednosti, postoje a samozřejmě
přátele.

Eurosteps jsou tábořiště či centra, kde
se o prázdninách můžete zapojit do růz-
ných projektů. Tyto projekty organizují
jednotlivci, či celé národní skautské aso-
ciace. Cíle a témata těchto projektů od-
povídají cílům a tématům Evropského
pasu, ale může jít i o zcela něco odliš-

ného. Samozřejmě vhodného pro skauting. Kvalitu zaručuje Evropský region zařazením do nabídky Eurosteps pro ten rok. Výběr témat je opravdu široký; od návčiku prevence a likvidace letních požárů v Sardinii, přes dílnu demokracie ve Švýcarsku, až po kurs pioneeringu a stavení voru v Holandsku. Nabídka se obnovuje každý rok a je rozšířena na všechna evropská skautská ústředí. Říkáte si, peněz málo a Sardinie daleko? Některé Eurosteps se dějí přímo za našimi humny, v Rakousku a Bavorsku, kam se dá pohodlně dojet i na kole. Navíc můžete vy sami zorganizovat Eurostep a požádat o jeho zařazení do letní nabídky Evropský region.

*** THE EUROPEAN SCOUT CENTRE NETWORK** (Síť evropských skautských center), jejímž cílem je rozvíjet a zkoušet neobvyklé aktivity pro mladé lidi a rozšiřovat zkušenosti mezi ostatní.

V současné době existuje devět mezinárodních skautských center, jež jsou součástí sítě. Všechna se zavázala poskytovat svým návštěvníkům vyjimečný

program. Mezinárodní skautská centra umožňují nejen seznámit se se skauty z celého světa a poznat odlišné kultury, ale také zkusit něco nového, nepoznaného a vzrušujícího.

Všechna centra, která jsou součástí sítě, se nacházejí v rozvinuté kapitalistické Evropě. Velkou snahou je rozšíření sítě „na východ“. Vzhledem k rozdílu naší a tamní ekonomické situace je návštěva většiny center finančně velmi náročná, ale skautská Evropa se snaží umožnit využití těchto center i nám. A tak například ve švýcarském Kanderstegu můžete, pokud jste skauti z ex-komunistické země, mimo hlavní sezónu tábořit grátis a v hlavní sezóně za poloviční taxu. Pro rovery a rangers starší 18 let se navíc nabízí možnost práce v některém centru. (doplňující článek: Skauting 4/93, str. 20)

Mezi další součástí programu „Europe for you“ patří **THE EUROPEAN YOUNG VOLUNTEERS PROGRAMME** (Program pro dobrovolníky z řad evropské mládeže), jehož cílem je vytvořit přehli-

stosti pro mladé lidi, kteří chtějí pracovat jako dobrovolníci v cizině, nebo EURO-FOLK, což je jakési evropské roverské moot konající se jednou za čtyři roky. V loňském roce se konal Eurofolk v Rakousku a zúčastnilo se ho i několik českých roverů a rangers. K balíku s názvem „Europe for you“ patří ještě několik dalších podprogramů, které jsou však zcela v začátcích, a mnoho jich bude „do balíku“ ještě přidáno.

Stalo se již jakýmsi zvykem některých z nás nedůvěřovat všemu, co přichází z vyspělejší Evropy. Myslím si, že program „Europe for you“ si zaslouhuje naši pozornost. Mohli bychom si totiž za pár let sami před sebou připadat jako Saturninův strýček František, který po ovládnutí malé násobky prohlásil: „Dál už mi nic neříkejte. Nechci slyšet nic o tom, že pan Pythagoras, Euklides, Archimédes a tak dále vymysleli to a to. Dejte mi papír, tužku a kružidlo a nechte mne na pokoji. Však já na to přijdou sám.“ Děkuji.

Vladimír Liba – Aladin

Znovu na sběratelskou burzu do zahraničí

Po úspěchu s prvním zahraničním zájezdem do Vídně v květnu 1993 připravuje odbor pro skautské sběratelství NKD také v letošním roce skautský sběratelský zájezd. Bude se konat 3. a 4. září, cílem je Baunach nedaleko Bambergu v Bavorsku u našich hranic.

V Baunachu je skautský areál, který patří br. Pauli-Thomasu Hinkelovi. Paul Hinkel je také majitelem nakladatelství Deutscher Spurver-

lag, které vydává zajímavé a pěkné skautské pomůcky – knihy, zpěvníky, pohlednice, plakáty, alba a výborný čtvrtletník Scouting. Připravuje m.j. k vydání jednu z knih našeho skautského spisovatele Miloše Zapletalů.

Náš odbor připravuje setkání s německými skautskými sběrateli právě ve spolupráci s br. Hinkel. Ubytování bude možné ve vlastních stanech, nebo ve skautském domově.

Podají-li se to, bude toto setkání současně poděkováním českých (a možná i slovenských) skautů našim exilovým skautům, kteří

by při táborovém ohni v rámci tohoto setkání ukončili svou činnost. Na akci zatím přislíbili účast br. Vladimír Kopřiva, náčelník krmene dospělých.

Další informace v příštím čísle. Předběžné přihlášky posílejte však již nyní, zájem je veliký a potřebujeme vědět, jak velký autobus, nebo kolik jich máme zajistit. Přihlášky posílejte na adresu: Junák, odbor skautského sběratelství NKD, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1.

– W –

THINKING DAY 94 v Praze

Únorové slunko zlatilo pražské věže, kalendář ukazoval 19. den měsíce, když se k budově YMCY sbíhaly kroky malých, mladých i nejstarších skautek. Zde totiž se v 9,30 hod. scházely skautky u příležitosti 22. února – den narození manželů Baden-Powellových – dne sesterství slaveného skautkami na celém světě.

Jako v Ioni nás přivítala Karla Lebedová, dobrý duch těchto akcí, potom jsme zazpívaly skautskou hymnu a zaposlouchaly se do slov starších sester, které mají na co vzpomínat i co připomenout. Ses. Vlasta Macková připomenula ohleduplnost i ke svým nejbližším připomínkou „Roku rodiny“. Ses. Jarka Pešková seznámila děvčata se skupinou PAN-GEA, odměňující osoby, které se zasloužily „o nápravu věcí lidských“. Je zajímavé, že mezi prvními dostali cenu br. Jaroslav Foglar a Jiří Suchý; oba přispěli každodenní hřívkou k vnášení světla do temné doby totality, jeden perem, druhý hudbou a humorem. Připomněla co by našim skautským řadám nejvíce prospělo – získat si účtu, jakou naše hnutí vždy mívalo, zapojit do akcí čelné představitelky společnosti, kulturní špičky, technické i řemeslné odborníky, promyslet důkladně jednotlivé body skautského zákona a žít podle něho, vcítit se v srdce Evropy a snažit se mu rozumět. Nezapomněla připomenout sesterské vztahy mezi středisky.

Naši hosté – ses. Anička vyřídila pozdravy ze skautské Moravy, která je věrnou družkou Čech a netouží po ničem jiném; sestra Dáša pozdravila sesterskou Prahu z Východních Čech a sestra z Benešova předala pozdravy za celý okres i kraj Středních Čech. Ses. Hana Bouzková nám vypověděla své zážitky jak ze světové konference, tak i z táborů Gold, které u nás již mají svou tradici. Vrcholem se stalo poslední **poselství ses. světové náčelní**, které jsme měly možnost vyslechnout z magnetofonu (jeho znění najdete na str. 22 – pozn. red.) a také složení slibu nových vůdkyň a čekautek.

Po čaji i kávé obětavé Sojky, po soutěži o tajemku křížovky a zpěvu se světlůškami z Prahy 6 – Bílé Hory, jsme „Písní na rozloučenou“ v Gilwelském kruhu zakončili pěkné dopoledne.

Odpoledne se setkaly řady sester i bratrů v kostele u Pražského Jezulátka na ekumenické bohoslužbě, kde hovořili br. Matyáš a br. biskup Lobkowitz o síle dobrého slova. Hezky zpívání zakončila mezinárodní dívčí hymna „na modré vlajce“ J. Sibelia. S milými drobnými dárky, vč. upomínkového pohledu jsme se přemístili do Tyršova domu na poslední část slavného dne. Tam nás pobavila rytmická skupina, výstupy světlůšek z Lysé n. L. a vřátka z Prahy 10. Velmi důstojným a dojemným okamžikem bylo přivítání a dekorování nejstarších sester u původního 12. oddílu – ldy Škvorové (97 let), Maruly Nepomucké (89 let), Atky Bučinové (82 let) i nepřítomné Majky

Pradlové (89 let) Řádem lilie v trojlístku. Po promítnutí filmů „Hotovo jedem“ a Pepkovi námořníku a Mikim byl čas na rozloučení. Naposledy se setkaly ručky malých sester a bratrů i ruce starších sester a bratrů s rukami nejstarších v kruhu při zpěvu večerky.

Na Prahu se kladla noc, chrám sv. Mikuláše a hrad zářil zelenavým světlem a mně se vybavovala slova k zapamatování: Nemohu zménit včerejšek, mohu jen pracovat pro dnešek a snažit se o lepší budoucnost.

Kdybych však mohla, poslala bych poselství svým milým sestřím, ale i těm vzdáleným Vere a Jinthi ve Skotsku, těm neznámým, které se jako my rozcházejí teď do svých domovů v dalekých zemích, poslala bych každé slova písně malých pražských světlůšek:

„To bych si přál, aby u Tebe vždy někdo stál, kdo Tě má rád, chce Ti pomáhat!“

Zdena Wittmayerová
24. středisko „SEVER“ Praha 8

Poslední poselství světové náčelní Lady Olave B.P.

Drahé skautky, skauti, včata i šotci, vedoucí a přátelé!

Až budu na onom světě, až dostanete toto poselství, které tu zanechávám s díky za všechnu laskavost a lásku, kterou jste mi prokazovali. Chci Vám říci, jak velikou radost jsem měla z Vašeho podílu v práci pro hnutí, které založil můj drahý manžel před léty pro rozvoj chlapců a dívek všech zemí.

Pevně věřím ve všemohoucího Boha a v život věčný, kdy se spolu znovu sejdem a společně se budeme dívat na vás – členy této světové rodiny, jak pokračujete v práci pro svůj růst a zdar. Věřím, že budete pokračovat plně ve využívání systému práce a hry, který Vám naše hnutí dává zároveň se zábavou a přátelstvími, jež jste uzavřeli na schůzkách i tábořích velmi silnou a zákonitě, podle kterých jste se zavázali žít, když jste do hnutí vstupovali. Takto se nebudete rozvíjet tělesně, rozumově a duchovně jen pro sebe, ale budete těm, kdo jsou za Vámi, ukazovat svými činy, co je čestné, správné a moudré tím, že budete dobří v myšlení i skutcích v boji proti všemu zlému a v naději, že vytvoříte svět šťastnější a lepší.

Věřím, že se Vám podaří zdolat všechny tyto úkoly.

Bůh s vámi ve všech budoucích letech.

Skauting na Prostějovsku

V letech 1945 – 1947 nastal u nás velký rozvoj skautingu a počet členů dosáhl 230 000 – 250 000. Tento slibný rozvoj našeho hnutí byl násilně přerován v roce 1948 a pak jsme museli ještě dvakrát začínat znovu a už se nepodařilo dosáhnout poválečné popularity Junáka. Také na našem okrese byl přírůstek členů a jednotek značný a skautské hnutí proniklo i do nejmenších vesniček.

Tehdejší prostějovský okres byl menší než dnešní, ale naše organizace nena- podobovala státní správu a zakládala okresy tak, aby střediska a oddíly měly co nejlepší, nejlacinější a nejrychlejší spojení s vedením okresu. Proto celé Koniko- (soudní okres konický) bylo součástí okresu Prostějov, i když správně patřilo k politickému okresu litovelskému. Odpovídal proto tehdejší junácký okres Prostějov zhruba nynějšímu okresu. Spolupráce našich jednotek byla tehdy mnohem větší než dnes. Setkávali jsme se na různých srazech, závodech, slavnostech, při tábořících atd. Měli jsme proto větší představu o hnutí na okrese než mají naši mladí členové. Největším setkáním členů Junáka byl okresový sraz v Prostějově 28. 4. 1946. Při slavnostním průvodu městem byla veřejnost překva-

pena silou našeho hnutí. Sraz předcházel sjezdu tehdejší Wolkeryovy oblasti v Olomouci 8. – 10. 6. 1946. Průběh byl skvělý, obyvatelstvo k nám bylo velice srdečné a ani ve snu nás nenapadlo, že to bylo naposledy, co jsme se setkali a pokřikem okrsku: „Jonák take bel a bod- e na té naše Haně, me z okrsko Prostějova necofneme – a né!“ jsme se vlastně rozloučili na 20 let. Na sjezdu bylo 4000 členek a členů Junáka!

Nyní, po mnoha letech se už velmi těžko zjišťuje, kde všude byly jednotky Junáka, mnozí pamětníci zemřeli, mnozí se přestěhovali, takže mé výzvy k sepsání dějin oddílů a středisek na okresních sněmeh neměly velkou odezvu. Naštěstí jsem nedávno našel svou starou sbírku skautských razítek a z ní si můžeme udělat alespoň částečnou a neúplnou představu o jednotkách Junáka tehdejšího okresu Prostějov:

Andlerka (nyní Lípy) družina nebo oddíl, Bystrovice – 1. oddíl junáků
Čehovice – 1. divčičí a 1. junácký oddíl
Čechy pod Kosířem – 1. oddíl skautů
Čelechovice na Haně – 1. oddíl junáků (družina Jestřábů), 1. šestka včítat
Drahany – 1. oddíl junáků
Dobromilice – 1. oddíl junáků
Doloplazy – družina či oddíl
Držovice – středisko, 1. oddíl skautů
Dubany – 1. oddíl skautek, 1. oddíl junáků
Hrdibořice – 1. oddíl junáků
Hrubčice – družina nebo oddíl

Jesenec – 1. oddíl Junáků (středisko Konice)
Konice – středisko, 1. a 2. oddíl junáků (družiny: Hadí, Jestřábí, Kamzíci, Psohlavci, Sovy, Vlci), 1. divčičí oddíl, 1. smečka včítat
Kostelec na Haně – 1. oddíl skautek, 1. oddíl junáků (družina Jelenů), 1. smečka včítat, 1. roj světlušek
Lešany – družina či oddíl
Ludčev – 1. oddíl junáků
Lutotín – 1. oddíl junáků
Olšany – středisko, sdružení přátel Junáka, 1. oddíl junáků
Ohrozm – družina nebo oddíl
Plumlov – středisko, 1. oddíl skautů (družina Ohniváků), 1. divčičí oddíl (Laně), 1. smečka včítat
Prostějov – okrsek, středisko, 13 chlapec- kých oddílů, 4 divčičí
Přemyslovice – 1. oddíl junáků
Ptenci – 1. oddíl junáků
Ptenský dvorek – družina nebo oddíl
Soběsuky – družina Šedí vlci
Seloutky – družina či oddíl
Statinice – - - -

Stínava-Repechy – 1. oddíl Vlků, 2. oddíl junáků (družina Lišáků), 3. smečka včítat
Vrahovice – středisko, 1. a 2. oddíl junáků.

Věřím, že tento výčet není konečný a že si někteří čtenáři rozptomenou na další skautské jednotky či mohou doplnit nebo upřesnit uvedené data.

Své poznatky k historii junáckého Prostějovska posílejte na adresu Ladislav Šín, Zádvoří 262, 798 52 Konice. Můžete-li poslat i otisky razítek, budu vám vděčný, možná, že v budoucnu tato sbírka pomůže k vyjasnění naší historie.

Ladislav Šín – Bor

člen historické komise Junáka.

OTEVÍRÁME ARCHÍVY

(9. pokračování)

Vztahy junáckých oddílů ke škole bývají obvykle spojovány pouze s činností Akčního výboru ústředí Junáka, kdy tzv. pionýrské oddíly Junáka měly být již zárodek nové, pionýrské organizace. Akční výbor ústředí Junáka zaslal návrh na založení školních oddílů Junáka ministerstvu školství 22. 7. 1948 a již 4. 8. 1948 byl rozeslán k připomínkám návrh na jejich organizaci, který vznikl ve smíšené komisi Junáka a ministerstva. Dne 13. 11. 1948 vyšlo i první cyklostylované číslo Oběžníku pro vedoucí skupin a pionýrských oddílů Junáka ve Velké Praze. Archivní dokumenty však ukazují, že Junák sám projevoval zájem o školní oddíly již mnohem dříve. Například na valném sněmu výchovného Odboru Junáka, který se konal 1. a 2. prosince 1945, byl vysloven požadavek, aby ministerstvo školství doporučilo školám rozšiřování (na zkoušku) včáckých smeček a junáckých oddílů, zvláště tam, kde byly zřízeny internáty.

V informačním tisku Junák hlásí 18. 7. 1947 pak bylo již oznámení, že ministerstvo školství povolilo zakládání junáckých oddílů při školách všech typů. Ústředí Junáka se současně obracelo na učitele a profesory – junáky, aby zaslali své připomínky k řádu pro tyto oddíly. Ve Státním ústředním archivu se však dochoval i další mimořádně významný dokument ukazující na značný zájem junácké organizace o větší spojení se školou.

S datem 14. 11. 1946 odeslalo ústředí Junáka na adresu Pedagogického výzkumného ústavu Komenského následující dopis:

„Dovolujeme si vás požádat o posouzení junáckých výchovných metod po stránce pedagogické a psychologické.

Při této příležitosti poznamenáváme, že až dosud oficiální pedagogická věda opomíjela junácké hnutí a to jak jsme o tom přesvědčeni k vlastní škodě, zatímco jinde spolupráce skautingu a školy byla samozřejmá a oboustranně plodná.

Nyní, kdy je u nás registrováno 250 000 mládeže, domníváme se, že je žádoucí, aby tak významná instituce jako je Vaše, přihlížela blíže k tomuto mocnému hnutí čsl. mládeže.

Dovolujeme si zvláště upozornit na zřízení pokusných oddílů junáckých při školách všech druhů, neboť junácká výchova navazuje úzce na školní výchovu a doplňuje ji v těch úsecích, kam škola za daných poměrů neproniká.

Ostatně v mnohých státech, zvláště ve Francii, Velké Británii, ve Spojených státech severoamerických, jsou junácké oddíly při školách ohniskem samosprávného školního života a současná výchova internátní v těchto státech buduje na zkušenostech junácké výchovy.

Prosíme laskavě, o výzkum junáctví na kolik je únosný a upotřebitelný pro školy všech stupňů.

Spolupráce s Vámi v tomto směru je pro nás samozřejmá.

S junáckým pozdravem

za: Dr. Rudolf Plajner náčelník

Dr. Karel Průcha předseda výchovného odboru“

K tisku připravil František Morkes

BUDE... BUDE... BUDE... BUDE... BUDE...

V nejbližší době se na našem území chystají dvě významné skautské akce, které nemají svým rozsahem a významem obdoby od časů první republiky.

Na kempingu Sycherák na Tachovsku proběhne ve dnech 21. - 23. 5. 1994 mezinárodní setkání skautů a skautek

INTERCAMP

Koná se již po sedmadvacáté, v České republice však poprvé. Sejde se zde téměř 2 000 účastníků ze skautských organizací ČR, USA, SRN, Nizozemí, Belgie, Velké Británie a Kanady. Na programu je velká hra smíšených mezinárodních hrad, skaut-

ská polní mše, výprava historickou mašinkou, drobné hry a aktivity v okolí tábořiště, táborové ohně...

NAVIGAMUS

je první takto rozsáhlou vodáckou akcí u nás - očekává se asi 800 účastníků včetně zahraničních hostů. Koná se 4. - 6. 6. na Orlickém jezeře, v předvečer 50. výročí vylodění spojenců v Normandii. Pro vodáky jsou připraveny sjízdy blízkých řek, regata oplachtěných pramic, benát-

ská noc a další závody a činnosti.

UPOZORNĚNÍ PRO PŘÍPADNÉ NÁVŠTĚVNÍKY!

Na Intercampu vzhledem ke stísněnosti prostor není možno zajistit žádné ubytování v kempu ani v jeho blízkosti. Hosté-diváci, přijíždějící na Navigamus budou vítáni ve Velkém Víru nebo na protějším břehu na kempu Radava, kde se lze i ubytovat. Pro obě akce platí, že programu a aktivit se smějí účastnit pouze předem řádně přihlášení účastníci!

posádka dostane do nebezpečí). Přihlášky dle připojeného vzoru zašlete do konce dubna na adresu: Svatava Burešová Vrchlického 124, 344 01 Domažlice

Skauting ve Světě nad Sázavou oslaví letos 70 let.

Oslava se koná 4. června. Začíná slavnostním otev-

řením „vodárny“, klubovny chlapčenských oddílů, a bude pokračovat průvodem k pomníku A. B. Svojsika a Jiřího Wolkera, odpoledním představením pro veřejnost a slavnostním táborovým ohněm.

Z iniciativy br. Mir, Plachého - Mikyho bude vydána sada pamětních listků, almanach s řadou vzpomínkových a historických článků, odznaky. Bude také uspořádána Jubilejní výstava 70 let světelského skautingu.

Středisko Světla nad Sázavou zve srdečně všechny sestry, bratry a příznivce.

Okresní rada Junáka v Prostějově pořádá v sobotu 4. 6. 1994 v 9 hodin v Kolářových sadech (u hvězdárny) oslavy 75. výročí skautingu v Prostějově, na kte-

ré srdečně zve všechny své sestry a bratry, přátele i příznivce.

18. - 19. 6.

Středisko Petra Müllera Jevíčko pořádá dne 19. června druhý ročník Uzlářské regaty Petra Müllera. Soutěží se ve vážání šesti nováčkovských uzlů na čas. Bližší informace

Petr Votroutek - Ferda M. Mikuláš 747, 569 43 Jevíčko tel. 0462/95328 byt. 0461/44436 zam.

5. oddíl Junáka Modrá hvězda z Horní Branné, který proslul celovečerními barevnými zvukovými filmy a akcemi jako je např. celonoční pochod Ještěd - Malá Skála, oslaví letos pod vedením obětavého vůdce Mikyho - Mirko Juny 25 let své činnosti.

Jihočeská lesní škola pořádá letní část běhu JLS ve dnech 19.-28. srpna 1994 na tábořišti u obce Ličov. Ve stejném termínu proběhne na sousedním tábořišti Lesní kurs ve spolupráci s JLS. Další informace obdrží zájemci na základě předběžných přihlášek, zaslaných do konce května na adresu:

JLS - Mojmir Prokop B. Smetany 40 37001 Č. Budějovice tel. 038-24831

14. - 16. 5.

Setkání pardubických skautů všech generací se koná 14. května v 16 hodin v KD Paramu v pardubicích - Dukle.

Skautské centrum pro táboření ve VVP Libavá pořádá pro všechny starousedlíky i nové zájemce o táboření ve VVP Libavá Jarní shromáždění k zahájení tábořnické sezóny roku 1994 v sobotu 14. května 1994 u polesí Kyjanice. Na programu je mimo jiné:

- definitivní umístění jednotek pro sezonu 1994
- aktuální informace, připomínky a programová nabídka SLŠ pro sezonu 1994

21. 5.

KUKLENY 1919 - 1994

Skauti a skautky v Kuklenách (Hradec Králové) v sobotu 21. května oslaví 75. výročí založení místního skautingu. V předvečer oslav budou položeny květiny na hroby někdejších činovníků střediska.

Oslavy zahájí slavnostní průvod městem s junáckou kapelou v čele. Celodenní bohatý program (koncert junácké hudby HK, setkání hostů s dosud žijícími zakládajícími členy střediska, promítání fotografií, skautské hry pro mládež) bude probíhat v prostorách Jubilejní Svojsíkovy klubovny a okolí. Navečer oslavy ukončí, jak jinak, velký táborový ohně. Pro sběratele je připraven příležitostný odznak a řadu „papirovin“ ozdobí nepoštovní příležitostné razítko.

28. 5.

Pražská vodní „Pětka“ pořádá v sobotu 28. 5. na hradeč Králově seminář na téma „Přínos Jaroslava Nováka - Bratry českému skautingu“. Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

4. 6.

2. oddíl Gingo, středisko Domažlice pořádá 1. ročník soutěže netradičních plavidel CHODSKÝ ŽBLUŇK

Soutěž se koná v sobotu 4. 6. 1994 ve Staňkově Soutěžit se bude ve čtyřech věkových kategoriích:

- I. do 11 let
- II. od 11 do 15 let
- III. od 15 do 18 let
- IV. vůdci

Závodů se může zúčastnit z každého oddílu v každé kategorii 1 posádka a z každého střediska 1 posádka vůdců na vlastnoručně vyrobených plavidlech. Základem plavidla nesmí být loď. Hodnocení soutěže bude probíhat v těchto kritériích:

1. Nápaditost při výrobě plavidla
2. Kostým posádky
3. Schopnost plavidla
4. Ovladatelnost plavidla

Posádka bude hodnocena pouze v případě, že propluje všemi nástrahami trati až do cíle. Jako doprovodný program se připravuje ukázka práce vodních zachranářů a ukázka létání na motorovém rogaletu. Stravu si zajišťuje každý oddíl sám, pro I. kategorii si vůdci zajistí plavací vesty. Při plavbě nesmí posádka nikdo pomáhat (kromě případu, kdy se

RŮZNÉ

Časopis „Poštovní kurýr“ vyhlásil anketu o nejkrásnější české příležitostné razítko roku 1993. Anketa byla uzavřena koncem února a razítkem roku se stalo - razítko „75. výročí pošty českých skautů“ používané 6. listopadu 1993 v Poštovním muzeu. Razítko které připravoval odbor pro skautské sběratelství grafický ztvárnil br. Jan Čáka a vyryl rytec pan Krista. Razítko ztvárnilo v konkurenci více než padesáti příležitostných razítek, které naše pošty v loňském roce používaly. Jak se líbí vám?

- Wy -

PORADÍTE NÁM?

Na podnět v novinách jsme začali v oddíle sbírat dioptrické brýle, které měly být posílány do afrických států. Teď ale nemá o brýle nikdo zájem, my však věříme, že jsme nesbíraly zbytečně. Víte-li o tom někdo něco bližšího, prosím o informace, případně o adresy zájemců.

Dorota Lajczyková, 35 34 Stonava 1036

Šátek s tímto emblémem byl na lezen začátkem dubna u stanice metra Vltavská v Praze. Bližší v redakci.

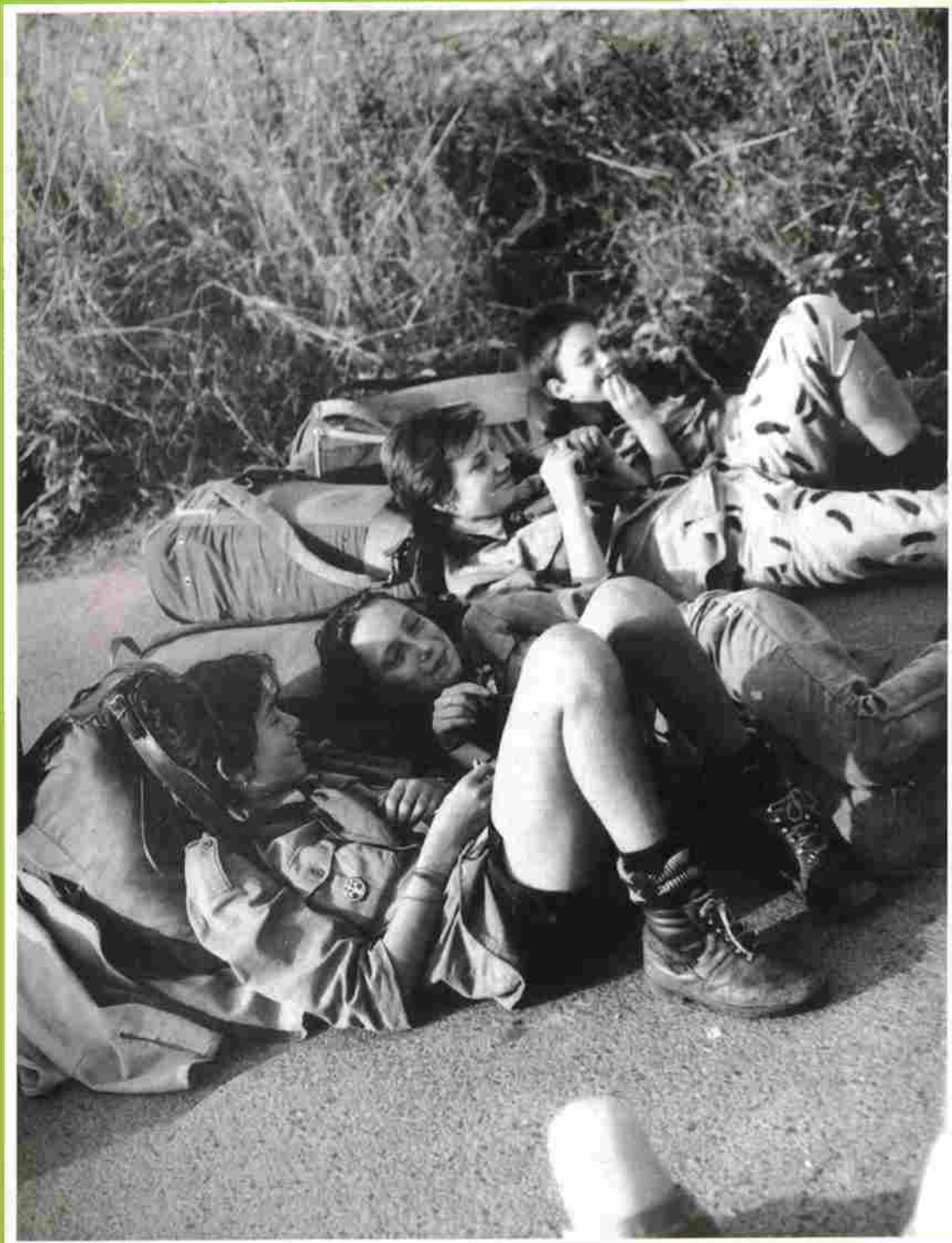
Sestra Lída Filipová, o níž jsme psali v čísle 6, oslavila letos 5. dubna 95. narozeniny. Blahopřejeme!

Středisko Tachov slavnostně otevřelo dne 16. 4. svůj Skautský domov. Oslavy byly spojeny s Dnem otevřených dveří, soutěží a ohněm.

Ve dnech 15.-17. 4. se opět sešli kapitáni a kapitánky v počtu 109 z celé republiky, aby projednali otázky nejen kolem vody, ale hlavně vše, týkající se chystaného setkání vodních skautů s mezinárodní účastí NAVIGAMUS 94. Kapitánský sraz se konal tentokrát v Liberci - Kateřinkách, pořadatelskou službu perfektně zvládli domácí - liberečtí.

Liberecký přístav Maják předal HKVS repliku historického děla, jehož výstřelem byl Navigamus oficiálně odstartován.

Nabízím chatky pro tábory s vlastním režimem, plná penze, 5x denně strava za 156,-, od 10. do 25. srpna, Těšínsko Lipenské jezero 23.7.-6.8. a 6.8.-20.8., stany, 2 200,- hromadné ubytování v Bmě celoročně. Objednávky telefonicky 05/771758 od 9 do 14 hodin.

SKAUTING 9